

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΜΑΞΙΜΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ ΤΟΥ ΠΛΑΝΟΥΔΗ

α'

ΤΩΙ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ

Ἐπήνεσα τὸ μέχρι τοῦδε σιγᾶν, ἐπέσχον ἄχρι τοῦ δεῦρο παρ' ἑμαυτῷ τοῦ πόθου τρεφομένην τὴν φλόγα, εἰ δὲ καὶ προσηκόντως, εἴποιεν ἂν οἱ τό τε περὶ τὴν σὴν βασιλείαν 5 ὕψος καὶ τὸ καθ' ἡμᾶς ταπεινὸν παρὰλληλα θέντες, κρίνειν βουλόμενοι· καὶ ἅμα οὐδὲ γυμνάσας ἑμαυτὸν ἔφθην ταῖς πρὸς τοσοῦτον ὕψος ἐπιστολαῖς, ἵν' ἐξ ἔθους εἴη μοι τὸ θαρρεῖν. νῦν δ' ἄλλ' ὑπερβλύσαντος τοῦ πυρὸς καὶ κρατήρων ἀναστομαθέντων μεγάλων μηκέτι στέγων πρὸς τε γράμματα φέρο- 10 μαί, καὶ λογισμοὺς ἐκείνους πάντας ὀπίσω λιπὼν πρὸς ἑτέρους αὐτόμολος γίνομαι. τί γὰρ ἄτοπον, εἰ καὶ μὴ μᾶλλον εὐλογον, ὥς ὑποτιθεμένων τῶν δευτέρων λογισμῶν ἐστὶν αἰσθάνεσθαι, εἰ βασιλεῖ χρηστοτάτῳ γνησιώτατος ὑπήκοος ἐπιστεῖλαιμι, εἰ μοναχὸς τῷ τῆς ἐκκλησίας προμάχῳ καὶ τὸ σχῆμα εἴπερ τις 15 ἄλλος τετιμηκότι, εἰ λόγιος φιλόλογος, τὸ πάντων ἔμοιγε ἥδιστον, εἰ φιλῶν, κἂν μὴ τοῖς ἔρωτῶμαι, φιλοῦντι γράψαιμι; καὶ γὰρ καὶ τούτων τὸ μὲν αὐτὸς εὖ οἶδα, τὸ δ' ἀσφαλῶς πείθεσθαι. δεινὸν δὲ καὶ ἄλλως τῶν μὲν ἐνθένδε πολλοὺς καὶ μήκους ὁδοῦ καὶ χειμῶνος ἔσθ' ὅτε καταγελᾶν, ἂν εἰς τὸ σὸν δέῃ κρά- 20 τος αὐτοὺς διαβαίνειν, ἐμὲ δὲ μάτην ἀναπνεῖν τὸν ἀέρα καὶ

¹ Ἐπιστολαὶ τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου κυροῦ μαξίμου μοναχοῦ τοῦ πλανούδη Lp ἐπιστολαὶ τοῦ σοφωτάτου κυρίου μαξίμου τοῦ πλανούδη V ἐπιστολαὶ τοῦ σοφωτάτου κυροῦ μαξίμου μοναχοῦ τοῦ πλανούδη M ἐπιστολαὶ τοῦ κυροῦ μαξίμου μοναχοῦ τοῦ πλανούδη T μαξίμου τοῦ πλανούδη i

I ⁶ προσηγόντος V ⁸ ἴνα VM ¹⁵ ὑπέρ V ¹⁹ ἄλλως, τὸ μὲν V

- καθησθαι, ὥς ἂν οὐχ ὅπως εἰς πορείαν ἔχοντα πόδας, ἀλλὰ
καὶ χειρῶν εἰς τὸ γράφειν καὶ φωνῆς ἀμοιροῦντα. οὐ μὴν ὥς
οἱ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ τῶν ἐφοδίων ἦκω· οὔτε γὰρ
25 εὐπορά μοι ταῦτα νῦν, οὔτ' ἐλπίδες ὁρῶντες ἀντίκα ποθὲν
ἔσεσθαι· καὶν εἰ με δεοὶ περιμένειν, κινδυνεύσω τοῦ παντός
ἐκπεσεῖν. σπεύδων δὴ βάλλω ἑμαυτὸν εἰς τὴν τοῦ γράφειν
θάλασσαν, ὥς πρὸς τὸν ἑμὸν Ἰησοῦν διανήξασθαι, καὶ τῷ
τῆς ἐπιστολῆς ἐπενδύτῃ ἢ ἑμαντοῦ σοι ἦκει ψυχὴ καὶ σοῦ
30 προσκυνεῖ τὸ κράτος καὶ περιπτύσσεται πόδας τε τοὺς εἰρήνην
εὐαγγελιζομένους ἡμῖν, χεῖρας τὰς τῶν ἀγαθῶν ἡμῖν καὶ συμ-
φερόντων ἐργατιδας, καὶ κεφαλὴν τὴν ὄντως χρυσῆν ἑμοὶ καὶ
θεοειδῇ καὶ θεοστεφῇ. καὶ γὰρ τοι καὶ αὐτὸς οὐ μόνον τοὺς
πόδας ἡμῶν νίπτεις καθαίρων, ἀλλὰ καὶ χεῖρας καὶ κεφαλὴν
35 γε πρὸς, ἐκ τῶν ταπεινοτάτων καὶ μέσων καὶ ὑπερεχόντων
τῆς ὑπηκόου ἀδικίας ἀπάσης καὶ κακίας ῥύπον ἐκπλύνων τε
καὶ ἀποτριβόμενος. καὶ ἀπιστεῖν γε οὐ χρή, ὥς ὁ τοῦ βασιλικοῦ
νοὸς ἡλῖος, πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει· τὰ τῆς ἀρχῆς,
καὶ τῶν μερῶν ἕκαστον διατίθῃσι κατὰ τὸ προσήκον ζυγογονῶν,
40 φωτίζων, θερμαίνων, ἐξιμάζων οὗ τούτου δεῖ, τὰλλα διαχειρί-
ζων. οὐδὲ γὰρ, καὶ εἰ διὰ πάντων ἐξελεῖν ἐθελήσω, δυνη-
σομαι· συνηγορῶν δὲ καὶ τις λογισμὸς ἕτερος τῷ προειληφότι
τῷδε ταῦθ' οὕτως ἔχειν φησί. τὴν γὰρ ἀπάντων γινώσκων ταῖς
γνωστικαῖς δυνάμεσι πρὸς ἑαυτὸν ἀναμάττη, κράτιστε βασιλεῦ,
45 τὸ τοῦ νοῦ φῶς ἐπ' αὐτὰ πρῶτος πέμπων, καὶ ἀκριβῆς ἐπι-
στήμων ἀπάντων γίνῃ, ὥσπερ καὶ ὁ αἰσθητὸς ἡλῖος ἡπίστατο
ἂν τὰ φαινόμενα, εἰ τὴν τοῦ βλέπειν αἱ ἀκτῖνες ἐπλούτουν δύ-
ναμιν. οὐκοῦν καὶ διαγινώσκων ἄριστα καὶ ἄριστα θεραπεύεις
τὰ κάμνοντα, οὐ πόρρωθεν μόνον, ὥς ἐκεῖνος, τὰ τῇδε διοικῶν
50 ταῖς ἀκτίσιν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς τοῖς ἐκασταχοῦ παροῦσι παρα-
γινόμενος. ὁ μὲν γὰρ κατηθάλωσεν ἂν τὰ ἐνταῦθα περίγειος
ἐνεχθεῖς· τοῦτο δὴ τὸ τοῦ Φαέδοντος ἐν τοῖς μύθοις· σὺ δὲ
παντὶ μέρει τῆς ἀρχῆς ἐφιστάμενος τοῦ μὲν φωτισμοῦ πολὺ
προστίθης τοῖς ὑπὸ χεῖρα, τὴν δὲ τοῦ καλεῖν ἰσχὺν τοῖς ἐχθροῖς
55 ἐπαφίης. εἰ γὰρ τι δεῖ καὶ τούτων διδόναι λόγον, ἐκείνον

²⁵ ἐλπίδι p ²⁶ δέη p ²⁸ ἑμὸν . . . διανήξασθαι p ³⁰ εἰρήνης p
³³ γὰρ τι V ³⁴ ἡμῶν om. V ³⁵ γε om. V ³⁶ τῆς corr. ex τοῦ L
³⁸ Hom. λ 109 ⁴⁴ ἑαυτὸν, in marg. man. alia σεαυτὸν L ⁴⁶ αὐτὰς Lp
⁵⁶ γὰρ τοι L ἐκείνῳ Lp

μὲν φύσις μόνη τὸ διοικοῦν ἐστὶ, σοὶ δὲ μετὰ τῆς φύσεως εὖ ἡρμοσμένης καὶ ἡ τοῦ πάντα τὰ καλὰ καὶ δίκαια καὶ συνοῖ-
σοντα βούλεσθαι προαίρεσις πρόσσεστι.

τί ἔτι; δῶρά σοι πέμπω, θεοδώρητε βασιλεῦ, τὴν εὐχαρι-
στίαν, ἀνθ' ὧν — βούλομαι δὲ παράγειν εἰς μέσον αὐτίς τὸν 60
ἥλιον — τοῖς ἐσπερίοις ἐκ τῶν ἑωθινωτέρων ἡμῶν ἀνέτειλας,
καὶ οὐ μόνον τοῖς ταύτῃ νεμομένοις πρὸς τὰ σφέτερα ὑπῆρξεν
ἔργα καὶ ἐργασίας ἐξελθεῖν, ἀλλὰ καὶ οἱ ἔναγχος ὠρουόμενοι
σχύμνοι συνήχθησαν καὶ εἰς τὰς μάνδρας αὐτῶν ἐκοιτάσθησαν,
ἢ ἀληθέστερον φάναι, τῆς τῶν προβάτων μοίρας γεγόνασιν. καὶ 65
νῦν συμβόσκειται λύκος μετὰ ἄρουῦ· ἔργον τοῦτο τῆς σῆς ὑπὲρ
ἡμῶν προμηθείας καὶ τῆς ἐπ' ἐκεῖνα τὰ μέρη παρουσίας. οἶδα
δὲ γὰρ καὶ ἐκπλαγέντας ἂν μεθ' ἡμῶν τὰς τῶν ἄλλων χαρίτων
ἀκτῖνας τοὺς — ἀλλὰ τί; βούλεται τις ὀνομάσω τὸ προσληφθὲν
ἔθνος; οὐ γὰρ ἔργωγε βαρβάρους οἶμαι δεῖν ἔτι τοὺς ἡμετέρους 70
καλεῖν καὶ πολλὰ τῆς σῆς τῶν ἡθῶν ἀπολαύσαντας εὐκοσμίαις
καὶ ὑπὸ σοὶ παιδοτριβῇ τὰ κάλλιστα παιδαγωγηθέντας, οὕτως
ἐπ' οἴκου ποιησαμένους τὴν ἀναχώρησιν. προστίθηναι τῷ δωρο-
φορήματι, καὶ εὐχὰς — ὧν τὰς πλείους, μᾶλλον μὲν οὖν ἀπάσας,
ἐνὶ βαλαντίῳ καταδήσας καὶ σφραγισάμενος τῷ . . . δῶν 75
σοι Κύριος κατὰ τὴν καρδίαν σου καὶ πᾶσαν τὴν βουλὴν σου
πληρῶσαι — πρὸς τὸ κράτος ἀναπέμπω τὸ σόν, ἐπὶ σοί γε
εἶναι βουλόμενος, κράτιστε Ἡράκλεις, τὸ λαμβάνειν ἐκεῖθεν ὥς
ἐξ Ἀμαλθείας κέρως τινός, ἀκνωτόν δηλαδὴ ταμείου, ἥπερ
ἂν τῶν εὐχῶν ἀνὰ πᾶσαν ὥραν ἐθέλῃς χρῆσθαι. 80

νῦν δ' ἄγε μοι, ψυχὴ παρισταμένη τῷ αὐτοκράτορι, καὶ
πρὸς ἀντιβολήσεις τρέψον σαυτήν, καὶ δεήθητι τῆς πρὸς ἡμᾶς
αὐτὸν ἐπανόδου μνησθῆναι ἥδη· ἀνάμνησον αὐτόν, ὥς οὐδ'
ὁ τῆς ἡμέρας ὀφθαλμός ἐπέκεινα τοῦ ἰσημερινοῦ κινηθεὶς ἐκεῖ
στηρίζει, ἀλλὰ πρὸς ἡμᾶς αὐτίς ἐπάνεισι. καὶ νῦν δῆτα 85
ἐπάνεισι, καὶ πνοὴ ἡμῖν ἥδη προσβάλλει τοῦ ἔαρος. ἐπανίτω
τοίνυν πρὸς ἡμᾶς καὶ ὁ ἴδιος ἡμῖν ἥλιος· πρὸς ἡμᾶς γὰρ
καὶ εἰ διαφόρως καὶ ἀμφοτέροι ἐαυτῶν ὑψηλότεροι γίνονται
καὶ πρὸς τῇ ὥρᾳ τοῦ ἔαρος καὶ θυμηδίας ἔαρ ἡμῖν προσγελάσει.

⁶⁸ πρόσσεστιν VM ⁶⁹ τις ἐκπλαγέντας V ⁷⁰ βαλαντίῳ addita supra litt.
λ litt. λ ead. manu L βαλλαντίῳ p τῷ δῶν LM τῷ, δῶν V τό, δῶν T
τῷ . . . δῶν p ⁷¹ πληρῶσαι p ⁷² ταμείου Lp ⁸⁰ καὶ — ἐπάνεισι om. V
⁸¹ γρ πρὸς ἡμᾶς γὰρ καὶ εἰ διαφόρως γίνονται καὶ ἀμφοτέροι ἐαυτῶν ὑψη-
λότεροι in marg. ead. manu rubr. L

- 90 καινὸν δὲ οὐδέν, εἰ πρὸς τοὺς ἑώρους ἐκ θυμῶν ἀναδραμεῖται
ὁ ἥλιος· τοῦτ' αὐτὸ γὰρ ποτε καὶ Ἀτρεΐ τὴν βασιλείαν προσ-
μαρτυρῶν ὁ ἐν οὐρανῷ Τιτὰν δ' μυθεύεται κατεπράξατο. καὶ
νῦν ὁ ἐπίγειος γίγας τὴν ὁμοίαν ὁδὸν στειλάμενος ἡμῖν μᾶλλον
προσμαρτυρήσει προσήκειν τὴν δόξαν αὐτοῦ θεωρεῖν, καὶ εἰ
95 τῆς κατὰ πρόνοιαν θέριμης ἅπαντας ἐκ τῶν ἴσων κρίνει δεῖν
ἀπολαύειν. φάνηθι δὴ πρὸς ἡμᾶς, θειότατε βασιλεῦ· ἄλλις ἡμῶν
τὸν πόθον ἐγύμνασας, οὐκέτι σου πρὸς τὴν ἀπουσίαν ἀντέχομεν.
ἡμῖν σαυτὸν ἐξ ἀρχῆς τρυφᾶν ἐμπαρέσχες, σὺν σοὶ ζῆν καὶ
πεπαιδευμένα καὶ εἰθίσμεθα, πλὴν σοῦ ζῆν οὔτ' οἶδμεν, οὔτε
100 βουλόμεθα, ὥς ἄρμα καὶ ναῦς ἡνιόχου καὶ κυβερνήτου κενὰ
τηνᾶλλως φερόμεθα, σώματα δίχα ψυχῆς, ψυχὰ δίχα νοῦ, εἴ-
δωλα καμόντων κωφά, κόσμος ἄνευ ἡλίου. ταῦτα πρεσβεύομεν
ὑπὲρ ὅλης τῆς βασιλίδος πόλεως, ταῦτα αἰτούμεθα· σὺ δὲ
πρὸς τῆς ἀγάπης, ἣ συνδεδέμεθα, ἀντὶ τοῦ περιττὴν οἶσθαι
105 τὴν πρεσβείαν — μᾶλλον γὰρ ἡμῶν οἶδας, ὅτι σε δεῖ πράτ-
τειν — ἐρωτικὴν τε ἡγοῦ καὶ ψυχῆς ταῖς σαῖς χάρισιν αὐθαι-
ρέτως δεδουλωμένης: —

β

ΤΩΙ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΑΥΤΑΔΕΛΦΩΙ

- Ἐμάχετο παρ' ἐμοὶ τῶν τῆς σῆς βασιλείας γραμμάτων
ἀφικομένων ποδῶν νόσος καὶ προθυμία, ἣ μὲν ἀντιγράφειν καὶ
5 προσαγορεύειν σου τὸ ὕψος ἐπαίρουσα, ἣ δὲ κατασπῶσα καὶ
τῆς κλίνης ἔχεσθαι μᾶλλον ἢ γράφειν βιαζομένη· ἡνέγκατο δὴ
τὸ πλεον ἣ νόσος καὶ περιγερόναι τῆς προθυμίας καὶ ἐπιστέλ-
λειν τέως οὐ συνεχώρει· ἐμὲ δὲ τό τε ἄλγος ἐπέεξε καὶ οὐδὲν
ἦττον ἡνία τὸ μηδὲ γράμμασι δύνασθαι προσειπεῖν σε, τὴν
10 κεχαρισμένην ἐμοὶ ψυχὴν.

- οὕτω τοίνυν τότε κακῶς ἔχων καὶ πράξεως ἀνθρωπίνης
πάσης εἰργόμενος ἐνενόουν ἀκχεῖνο, τὸ τὸν νοσοῦντα καὶ κεί-
μενον μικροῦ μηδ' ἀνθρωπον εἶναι δοκεῖν τά τε ἄλλα καὶ τῇ
τῆς κατακλίσεως σχήματι. καὶ γὰρ τὸ μὲν λογικὸν ζῶον, ὁ
15 ἀνθρωπος, πρὸς οὐρανὸν τείνει τὴν κεφαλὴν, τὰ φυτὰ δ' ἀντι-
στρόφως ὑπὸ γῆν κρύπτει ταύτην· ἣ γὰρ ῥίζα τούτοις ἐστὶ

¹⁰¹ τηνᾶλλως L ¹⁰⁵ οἶσθα V ¹⁰⁶ ad ἐρωτικὴν in marg. alia man. add.
πρεσβείαν L II ¹³ τῇ τε ἄλλῃ VM

κεφαλῇ· ἐκεῖθεν γὰρ τρέφεται. μεταξύ δὲ τούτων, ἃ καὶ μεταξὺ τὴν φύσιν ἐστί, τὰ τῇ ἀλόγῳ διοικούμενα ζῶα ψυχῇ παραλλήλως τῷ τῆς γῆς ἐπιπέδῳ προβεβλημένην φέρει τὴν κεφαλὴν. οἷς ὁμοίως ὁ νοσῶν καὶ κείμενος ἐσχημάτισται, ἅτε τὴν ἐπὶ τὸ ὄρθιον ἀπο- 20 λελοιπῶς στάσιν· ἐξ ἧς δὴ στάσεως οἶμαι καὶ Πλάτων ὁ σοφὸς ὁρμηθεὶς οὐράνιον φυτὸν τὸν ἄνθρωπον προσηγόρευσεν· ἴσως μὲν γὰρ καὶ τῷ τὴν ψυχὴν οὐρανόθεν λαμβάνειν, ἴσως δὲ καὶ τῷ τὴν τῆς κεφαλῆς ὄψιν ἐκεῖσε νεύουσιν ἔχειν.

ἐνταῦθα γε μὴν — εἰ καὶ ἐν ἐπιστολῇ παρεκβάντας τὸν 25 δημιουργὸν δεῖ θαυμάζειν· τάχα γὰρ τι καὶ αὐτὸς περὶ τούτων, ὥς ἐδήλωσας, ἀκούειν ποθεῖς — πάρεστιν ἐκτόπως τὴν ἐκείνου σοφίαν ἄρασθαι, ὥς ἐν τάξει πάντα καὶ ἁρμονίᾳ συνέστησε.

τριτοῦ γὰρ ὄντος τοῦ τῶν ἐμψύχων γένους, φυτῶν καὶ ζῴων ἀλόγων καὶ λογικῶν — ἀλλήλοις γὰρ ἅπαντα κοινῶν 30 ταῦτα κατὰ γε τὴν φυτικὴν ψυχὴν, ἣν δὴ φασι τὸ θρεπτικὸν καὶ αὐξητικὸν ἔχειν καὶ τὸ τοῦ ὁμοίου γεννητικόν —, τὰ μὲν φυτὰ πρὸς τῇ γῇ κατορωρυγμένην φέρει τὴν κεφαλὴν, ἅτε πολλοῦ τοῦ ἐξ αὐτῆς ἀναδιδόμενου πνεύματος ἀμέσως μετέχοντα· τὰ δ' ἄλογα τῶν ζῴων αἰσθησιν ἤδη προσειληφότα 35 ἐξῆρθε μὲν τὴν κεφαλὴν ἐκ τῆς γῆς, οὐ μὴν καὶ πρὸς οὐρανὸν ἀνατεῖναι ταύτην οἶάτ' ἐγένετο, ἀλλ' ἐνέμεινεν ἐν τῷ μέσῳ, δηλοῦντα τὴν ψυχὴν αὐτοῖς ἐκ τοῦ μεταξύ γῆς καὶ οὐρανοῦ καθεστῶτος ἀέρος προσεληλυθέναι· τὸ δὲ δὴ τρίτον καὶ τελειότατον τῶν ἐμψύχων ὁ ἄνθρωπος, πρὸς τῇ φυτικῇ καὶ αἰσθητικῇ 40 ψυχῇ καὶ τῇ λογικῇ κοσμηθεὶς ὑπερεῖδ' τε τὴν ἐν τῷ μέσῳ κατὰστασιν καὶ πρὸς οὐρανὸν ἀνέσχευε ὥς ἐκεῖθεν αὐτῷ τῆς λογικῆς καὶ κρείττονος κατιούσης ψυχῆς. σκεπτέον δὲ ἄρα, εἰ μὴ καὶ ἐν ἐκάστῳ τῶν τριῶν τούτων γενῶν ἡ ῥηθεῖσα τριττὴ τάξις ἀναλόγως — ὃ δὴ καὶ θαυμασιώτατόν ἐστι — θεωρεῖται. 45 αὐτίκα γὰρ μόνος ὁ ἄνθρωπος ἐμβρουον ὦν τὰ πρῶτα κὰν τῇ μήτρᾳ ἐρριζωμένος οὐδὲν τῶν φυτῶν διαλλάττει· εἴτα προσελθὼν ἐκεῖθεν εἰς φῶς, ἄχρως ἂν βρέφος ᾗ, αἰσθήσει μόνῃ καταπερεῖ τὰ ἄλογα ζῇ· τελευταῖον δὲ λογισμοῦ καὶ διανοίας ἀπτόμενος ἐκλάμπων ἐν αὐτῷ τὸ λογικὸν διαδείκνυσιν. καὶ δὴ καὶ 50 τῶν ἀλόγων εἰς τριττὴν μοῖραν διανενημένων, τὴν τῶν νη-

²⁰ ἀπολελοιπῶς V ²¹ Plat. Tim. 90A ²³ καὶ τὸ L ²⁴ τὸ τὴν L ³² γενητικόν V τὸ γὰρ ἀπόλλυται πρὸς τὸ ἐμψυχον in marg. alia man. L ³³ τὴν γῆν V ³⁶ προσεληφότα V ³⁷ ἐμεινεν VM ³⁹ δὴ om. V ⁴⁴ τρίτῃ V ⁴⁶ ὅν L ⁴⁷ διαλλάττει V ⁵⁰ ἐκλάμπων V

κτῶν δηλαδὴ καὶ τῶν χερσαίων καὶ τῶν πτηνῶν, τὰ μὲν νηκτὰ τῷ
 ὕδατι κατοικωρῶν γένεα τῆς τῶν φυτῶν ἀνι μεταλαγχάνοι καὶ
 τῶν ἐμβρύων ἀναλογίας· τὰ δὲ χερσαῖα τῆς τῶν ἀλόγων, αὐτὰ
 55 γὰρ δὴ ταῦτά ἐστιν ἄλογα· τὰ δὲ πτηνὰ καὶ ὑπὲρ ταῦτα τῇ
 πτήσει γενόμενα τῆς τῶν τρίτων ἀνι ἀναλογίας μετέχοι. ἐφεξῆς
 δὲ καὶ τῶν φυτῶν εἰς τρεῖς μοῖρας διηρημένων τὰ μὲν ἐστὶν
 ὑπὸ γῆν, ὡς ὕδνα τε καὶ βολβοί· τὰ δὲ καὶ ὑπὲρ γῆν ἀνέσχε
 καὶ προὔκυψεν, ὡς τῶν βοτανῶν αἱ χαμαιπετεῖς· τὰ δὲ καὶ εἰς
 60 ὕψος ἐρείρεται, οἷα τὰ δένδρα. οὕτω κατὰ βαθμοὺς ἡ τούτων
 προεχώρησε φύσις, ἐκ τῶν ἀτελεστέρων ἐπὶ τὰ τελεώτερα, ἐκ
 τῶν εὐτελεστέρων ἐπὶ τὰ τιμιώτερα· ὧν τῷ δευτέρῳ βαθμῷ
 τὸ τοῦ κληνῆρους αὐτὸς σχῆμα παραβάλλων οὐδὲν τι τῶν
 ἀτόπων ὥμην ποιεῖν· καὶ γὰρ ὅσον ἀνθρώπος ἀλόγου διενήνοχε
 65 ζῆον τῇ γε τοῦ λόγου ῥώμῃ καὶ ὅσον ἀνὴρ βρέφους καὶ πτη-
 νὸν ἄλογον ἀλόγου πεζοῦ καὶ δένδρον πόας, τοσοῦτον καὶ
 ὑγιαίνων κάμνοντος τῷ τοῦ σώματος σθένει.

ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἡ τῆς ἀρρωστίας προσβολὴ παρέσχε λογί-
 ξεσθαι· νυνὶ δὲ ῥᾶν γενόμενος καὶ ἐπὶ τῶν ποδῶν στάς καὶ
 70 γράφω καὶ προσφθέγγομαι καὶ εὐχομαί σου τῇ βασιλείᾳ πᾶν
 ὅτι κάλλιστον· γράμματα γὰρ ἐγὼ μετὰ φιλίας καὶ διδόναι καὶ
 λαμβάνειν εἰπὲρ τις γίνομαι πρόθυμος, καὶ μάλιστα, ἐπειδὴν
 ἄπερ ζητῶ παρὰ τῷ φιλουμένῳ εὐρίσκω, ἡτῶν σεμνότητα,
 τρόπων εὐθύτητα, φρονήματος μετριότητα τὸν ὑψηλὸν οὐ κα-
 75 θαιροῦσαν, ἀλλὰ μᾶλλον ἐξαίρουσαν, τᾶλλα ὧν βραχύ τι καὶ
 ἅπαξ ἐγὼ παρὰ σοὶ γευσάμενος ἐάλων, ὡς οἱ ὑπὸ θαναματοῦ
 κάλλους ἐαλωκότες κἀκείνο περὶ νοῦν ἀειδήποτε στρέφοντες,
 καὶ τις κρύφιος ἡδονὴ περὶ τὴν ἐμὴν χορεῦει ψυχὴν, ἐνθυμου-
 μένην, οἷα εἰκός, ὅσων καὶ οἷων μοι τῶν σῶν ἀρετῶν ἔτι κα-
 80 θίσεις θέατρον, ἐπειδὴν τελεωτέραν μοι σεαυτοῦ πείραν δῶς
 καὶ καθ' ἐκάστην αὐτῶν ἐφεξῆς καὶ ὑπ' ἐμοὶ θεατῇ ὥσπερ
 ἀθλητῆς ἀποδύη γενναῖος.

ταῦτα μὲν οὖν ἐλπίζειν ἔξεστιν· ἔξεστι δὲ καὶ εὐχεσθαι
 πρὸς πέρας ἰδεῖν ἐκβάντα. ἐμὲ δέ, καίπερ ἀρτιμαθῇ τῶν σῶν
 85 ὄντα χαρίτων, ἴσθι τοῖς ἐν μακροῦ πεπειραμένοις αὐτῶν ἀμιλ-
 λώμενον καί, ὡς ἐγὼ φημι, ἐν τῷ ταύτας ἐπαινεῖν καὶ θαυμά-
 ζειν οὐδενὶ τῶν πρωτείων παραχωρήσονται· —

⁵² τῶν ante χερσ. addidi ⁵⁸ οἷδνα VM in marg. manu alia ἴσως ὕδνα M
⁶¹ τελειότερα LM ⁶⁴ ὁ ἀνθρ. VM ⁷² ἐπειδὴν om. VM ⁷⁹ καθήσεις V ⁸³ ἐλ-
 πίξειν ἔξεστι V ⁸⁷ πρωτείων V

γ'

ΤΩΙ ΦΑΚΡΑΣΗΙ ΟΝΤΙ ΛΟΓΟΘΕΤΗ ΤΩΝ ΑΓΕΛΩΝ

Καλῶς ποιεῖς ἐπαινῶν με, φιλοῦντα γὰρ ἐπαινεῖς με·
 κάλλιον ποιεῖς φιλῶν με, καὶ γὰρ φιλεῖς ἐπαινοῦντα. ταῦτα
 καὶ δίδομεν ἀλλήλοις, ἐγὼ τε καὶ σύ, καὶ ἀντιλαμβάνομεν καὶ 5
 τούτων μείζον οὐκ ἂν ἐξεύρομεν. ἀλλ' ὁ τὴν ἐπιστολὴν σοι
 ταύτην ἀναδιδούς δημοσίων τινῶν χρημάτων συλλογῆς σὺν
 ἑτέροις ἐρασθεῖς ὥς μὴ ὤφειλε καὶ ὥς οὐδ' ἂν αὐτὸς εἰς τοῦτ'
 ἔλθεῖν προσεδόκησεν, οὐκ ἐπαινεῖν ὅπερ ἐφίλησεν ἔχει, ἀλλὰ
 καὶ ἑαυτῷ — οὐ γὰρ τοῖς γε φρενακίσασι λέγειν χρή — κατ- 10
 ἀρᾶται· οἷς ἀποβουκοληθεῖς τῆς αἰεττοτροφίας καὶ ἀπράγμονος
 καταστάσεως εἰς μηδὲν αὐτῷ προσήκουσαν πολιτείαν ἐχώρησε
 καὶ ἦν εἴ τις ὥρηνεν ἀναγκάζων φεύγειν ἐχρῆν. καὶ γὰρ ἐνίοτε
 τοῦτο ζητοῦμεν ἐπισφαλῶς, ὅπερ ἂν εἴ τις ἐδίδου παρητησάμεθα.
 ἀλλ' ἡ νῦν ἐπιπολάζουσα μανία τῶν τελευτῶν καὶ τοῦτον ἀνέ- 15
 σεισεν· οὐ γὰρ φαίην ἂν, ὥς ἐξέμηνεν. οὐ μὲν ἔτι τοιούτοις
 οὕτως τισιν ὁμιλήσειε· μανίῃ γὰρ ἂν. ἔργῳ δὲ παιδευθεῖς, ὃ
 τοῖς λογισμοῖς πρότερον ἐδοκίμαζεν, ὥς ἄμεινον τῶν ἰδίων
 φροντίζειν ἀσφαλῶς ἢ τῶν δημοσίων ἐπισφαλῶς, φεύξεταί ἀμε-
 ταστρεπτί. τύχῃ τινί — καὶ γὰρ ἦν αὐτὸς ἂν πρὸς ὑμᾶς λέγοι 20
 καὶ πιστεῦσθαι δίκαιος· οὐ γὰρ κατεγνωσμένον οἶδα τὸν ἄνδρα
 ψεύδους — οὐχ οἷοίτ' ἐγένοντο τὸ συμφωνηθὲν ἐκλέξαι χρυσίον,
 ὅθεν ἐχρῆν ἐκλέγειν· νυνὶ δ' ὅλον ἀπαιτούμενοι αὐτοὶ μὴδ'
 ἐγγύς, ἀλλὰ πόρρω τοῦ τὸ πᾶν ἐκπορίσθαι τυγχάνοντες ἄγονται
 τε καὶ φέρονται καὶ τὰ πάντων ἀσχετὰ πάσχουσιν ὑπὸ τῶν 25
 εἰσπραττομένων αὐτοῦς ὃ συλλέξαι μὴ ἴσχυσαν. ἐγὼ δ' ὑπὲρ
 μὲν τῶν κοινωνῶν τῷ ἀνδρὶ τούτῳ τοῦδε τοῦ λειτουργήματος
 τί ποτε δεῖ λέγειν, ἵσως οὐκ ἂν εἰδείην· ὑπὲρ δὲ τούτου πολλὰ
 ἂν ἔχοιμι λέγειν πόρρωθέν τε τοῦτον εἰδὼς καὶ γείτονι αὐτῷ
 τὰ ἀρχαῖα χορησάμενος καὶ φίλῳ διὰ παντός. καὶ γὰρ ἐστὶ τὰ 30
 πρὸς θεὸν εὐλαβής, τὰ πρὸς ἀνθρώπους δίκαιος, φίλος, πιστός,
 φρονεῖν οὐκ ἀμαθής, πονηρίαν μισῶν, ἐν τούτῳ μόνον δυστυ-
 χήσας, ὅτι οὗ νεανίας ὢν ἑαυτόν τε καὶ τοὺς ἄλλους παραινῶν
 ἀποτρέπειν ἠδύνατο, πρὸς τοῦθ' ἴφ' ἑτέρων ἐπὶ πολιᾷ παρη-
 νέχθη. διὸ δὴ καὶ ἐλεεῖσθαι πρέπων· οὐ γὰρ ἐστὶ τῶν τελευ- 35

νεῦν εἰθισμένων, οὐδὲ τῶν ἐν ἀλλοτρίοις τρυφώντων δάκρυσιν,
οὐδὲ τῶν κερδαίνειν ἐκ τῆς τῶν ἄλλων ζημίας αἰρουμένων,
οὐδὲ τῶν ἐπειδὴν ἄλλους βλέπωσιν ἔτι κρεμαμένους καὶ στρε-
βλουμένους, ἐφ' οἷς κακῶς ἐτελώνησαν, τὴν ἐκείνων λειτουργίαν,
40 ἅμα δὲ σὺν αὐτῇ καὶ τὴν βδελυρίαν ὠνούμενων· ἀλλ' ἅπαξ
πταίσας οὐ κατ' οἰκείαν ὁρμήν, ἀλλ' ἀπατηθεῖς — ἔδει γὰρ
αὐτὸν ἄνθρωπον ὄντα ἐλεγχθῆναι — οὐκέτι προσθήσει τῷ
πταίσματι, ἀλλὰ πρὸς τὴν φίλην ἄσμενος ἐπανήξει ἀπραγμοσύνην
τηνικαῦτα μᾶλλον ἢ πρότερον καὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ τοὺς ἐπὶ ταῦτα
45 παριόντας νουθετῶν τε καὶ ἀποτρέπων, κἀπειδὴ μὴ τοῖς τῶν
ἄλλων αὐτὸς ἐσωφρονίσθη παραδείγμασι, τοῖς ἑαυτοῦ σωφρο-
νίζων ἐτέροις. τάχα τοῦτό σοι οὐ κατ' ἡδονήν· οὐ γὰρ ἔξεις
συγχοὺς τοὺς ὠνησομένους ἂν τὰ τοιαῦτα. θάρσει τούτου γε
ἔνεκεν· μυρίους ἐγὼ κλαίοντας εἶδον, ὅτι μὴ κλαῦσαι ὡς οὗτος
50 ἀξιοῦνται, καὶ κακῶς ἔχειν τὰ πράγματα μεγαλῆγορῶντας καὶ
ὑπὲρ τῶν κοινῶν δηθεῖν ἀρνακτοῦντας, οἷς οὐκ ἐν τῷ τὰ
ἑαυτῶν πράττειν ὁ βίος, ἀλλ' ἐν τῷ μὴ οἶσθαι ζῆν, ἂν μὴ
τὴν κοιλίαν ἐκ τῶν δημοσίων πιαίνωσιν. ἀλλ' οὗτος οὐ μόνον
οὐ γέγονε πιμελέστερος, ἀλλὰ καὶ κενωτικὸν ἔοικεν ἀνθρώπῳ
55 πεπωκότι φάρμακον· οὐ γὰρ μόνον οὐκ ἀπώνατο οὐδενὸς
ἐκεῖθεν ἀγαθοῦ, ἀλλὰ καὶ τῶν ἑαυτοῦ πολλὰ προσεπέβαλε καὶ
βούλοιτ' ἂν καὶ ἔτι ἀποβαλεῖν, μόνον εἰ τοῦ κακῶς αὐτὸν δια-
θέντος λειτουργήματος ἀπαλλάξεις· φρίττει καὶ γὰρ ἐνθυμού-
μενος, εἰ καὶ τοὺς προσιόντας ἔξ μῆνας τῆς αὐτῆς πειραθήσεται
60 δυστυχίας. ἀλλὰ σύγε δι' αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν, ἣν προθυμότατα
ἀνθρώπων τιμᾷς, εἰ δὲ βούλει, καὶ δι' ἐμέ, ὅς οὐδέποτε ἂν ὃ μὴ
δίκαιον ἀξιῶσθαι, ἢ στήσον τὸν ἄνδρα τῆς ἐνοχῆς καὶ σὸν ποί-
ησον ἀπελεύθερον, ἢ μὴ ἀπαιτεῖσθαι ὅπερ αὐτὸς ἀπαιτῆσαι μὴ
δύναται· καὶ γὰρ οὐδ', ἂν ἐπιλίπωσιν αἱ πηγαί, ὕδωρ τοὺς
65 ποταμούς ἀπαιτήσομεν, οὐδ', ἂν μὴ ὑετὸς ᾗ, στάχυν ἀποδιδόναι
τὴν γῆν ἀξιῶσομεν. ὅτι μὲν οὖν δεῖ τὰ δίκαια δοῶν, ἐμὸν μὲν
ἔστιν ἀναμνησθαι, σὸν δὲ ποιῆσαι· ὅτι δ' οὐ δεῖ τοῦτον ἐπανήκειν
σχετλιάζοντα πρὸς ὃν ταῖς ἐλπίσιν ἡδόμενος ἔτρεχε, κἀγὼ συν-
ηδόμην, σὸν καὶ τοῦτο παρασκευάσαι: —

⁴⁰ βδελυρίαν L ⁴² ἄνθρωπον αὐτὸν VM ⁴⁷ τάχα τοσοῦτοι οὐ V

⁴⁹ μυρ. γὰρ ἐγ. L κλαίοντας VM ⁵⁵ πεπωκότι manu rec. corr. ex πεποκότι L

⁶⁶ μὲν om. L

δ'

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

Ἐγὼ μὲν οἶμαι σε, φίλη κεφαλὴ, καὶ τὰ πρῶτα πεμφθέντα σοι
 παρ' ἐμοῦ γράμματα τῷ αὐτοκράτορι ἐπιδεῖξαι, ἐν οἷς τὴν αὐ-
 τοῦ καὶ ὑμῶν ποθεῖν ὁμολογοῦμεν ἐπ'άνοδον· εἰ δέ τις ἀκαιρία 5
 τῆς εὐτυχίας ταύτης ἡμῖν ἐφθόνησεν, ἀλλὰ νῦν γε αὐτῷ τῷ
 αὐτοκράτορι θαρρήσας ἐπέσταλκα ἄλλα τε δεσπόταις παρὰ δού-
 λων ἀρμόζοντα καὶ περὶ τῶν αὐτῶν αὐθις πρεσβεῖαν. οὕτω
 γὰρ ἂν ὥσως ἀνάγκη τις γένοιτο μὴ ἀνήκοον αὐτὸν τῆς ἡμε-
 τέρας ἐπιθυμίας μεῖναι, ἐπεὶ καὶ ἡδιόν μοι παντὸς μᾶλλον μὴ 10
 ἀγνοεῖν τὸν φιλούμενον, ὅπόσα γε ὑπ' ἐμοῦ φιλεῖται.

καὶ τὰ μὲν οὕτως· σὺ δὲ πάλαι δὴ με τοῖς σπαντοῦ τρόποις
 διδάξας ἔχεις καὶ ἡθεῖς, ὥς πρόπων εἰ διαπύρως φιλεῖσθαι καὶ
 πολλοῦ παρὰ τοῖς τὰ καλὰ μεμαθηκόσι τιμᾶν τιμᾶσθαι· κἀγὼ
 τῶν διδαχθέντων ἀκριβῆ σφῶζων ἀεὶ τὴν μνήμην ἀεὶ τέ σοι 15
 παρόντι τὴν στοργὴν εἶπερ ἄλλος τις ἐνεδεικνύμην καὶ αὐτὸς
 οἶσθα καὶ νῦν ἀποδημοῦντι δυσχεραίνω πῶς ἂν εἰποῖς τὴν
 ἀπουσίαν. τὸ μὲν οὖν ἐμοὶ κατ' εὐχὴν τοῦτ' ἔστι, τὸ θάττον
 ὑμᾶς ἐπανήκοντας περιπτύξασθαι, ὃ δὴ γερονὸς πολλὴν τε παρ'
 ἐμοὶ τὴν ἡδονὴν ἀποτεῖται καὶ πλὴν τῆς ὑμετέρας οἰκίας ἄφραστον 20
 αὐτὴν χορεῦσαι παρασκευάσει. ἐπεὶ δὲ τὸ μὲν εὖξασθαι ῥᾶστον
 καὶ τοῦ παντός, γίνεται δ' οὐδὲν ἔλαττον καὶ τὰ παρὰ τὴν εὐχὴν,
 συμβουλευσαίμ' ἂν — καὶ γὰρ μοι μέλει τῶν σῶν ὥς τῶν ξυαν-
 τοῦ —, εἰ μὴ βέβαιοι παρῆεν ἐλπίδες — μᾶλλον δ' ἀσφαλὲς γνώσῃς,
 ἀλλ' οὐκ ἐλπίδες τῆς διὰ τάχους ὑποστροφῆς —, τὸν σπαντοῦ θάτ- 25
 τον μεταπέμψασθαι οἶον. καὶ γὰρ ἀλγοῦσι στερούμεναι σοῦ
 τοῦτο μὲν ἢ τὰ πάντα ἀρίστη μήτηρ, τοῦτο δὲ καὶ ἢ τῶν παι-
 δίων μήτηρ· καὶ μάλισθ' ὅτι πολλάκις ὑμέτεροις ἀνεπιτερώθησαν
 γράμμασιν ὥς μετακληθησόμεναι ὅσον οὕτω· αἱ καὶ τοσαν-
 τάκις ὥς ἂν συνοῦσαι σοι ἐνόμισαν διαζεύγνυσθαι σου, ὁσάκις 30
 ἀφίξασθαι πρὸς ὑμᾶς προσδοκῆσασαι, αὐτίκα μάλα παρ' ἐλπίδας
 ἡσθάνοντο πράττουσαι. καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνό γε ἀγνοεῖς, ὥς ἡ
 γενναία καὶ φιλόπαις εἶπερ τις μήτηρ κατ' εὐχὴν τὴν ὑπερ
 σοῦ τῶν τοῦ μεγάλου Ἀθημαίου μύρων ἀρύσασθαι σφόδρα
 περικαῶς ἔχει. τίς οὖν ἀμείνων καιρὸς τῆς νῦν παρούσης νη- 35

IV ¹⁹ δὴ om. VM ²³ συμβουλευσαί μ' ἂν VM ³⁰ ὥς ἂν — ὁσάκις om. V

στείας πρὸς τοιαύτην θεοφιλῇ πορείαν; πότε δὲ τερπνότερον
 τὴν σορὸν προσκυνήσει τοῦ μάρτυρος ἢ σοῦ, τοῦ φιλάτου,
 συμπροσκυνουῦντος αὐτῇ; ἐγὼ δὲ σου κἀκεῖνο θαυμάζω, ὅπως
 οὐδ' ἔνεκά γε τοῦ τὸν ἡμῖν φίλτατον υἱὸν Ἰωάννην ἰδεῖν τε
 40 καὶ κατασπάσασθαι καὶ χερσὶ βαστάσαι καὶ ἡσθῆναι περισκαί-
 ροντι καὶ ἀτάκτως δεῦρο κἀκεῖσε ἄττοντι καὶ ψελλίζοντος ἀκρο-
 άσασθαι καὶ λουδορουμένου τοὺς παροξύνοντας τὰς κομισάσας
 ἂν αὐτὸν μετεστείλω. ἀλλ' εἰ μὲν ἀδικεῖν οὕτω πολλοὺς ἐθέλεις,
 ,σιδῆρεϊόν νῦ τοι ἦτορ'. οὐ μὴν ἐμέγε τοῦτό τις πείσει. εἰ δὲ
 45 τὸ καθ' ἡμέραν αὐριον εἰς ἕτερον αὐριον παραπέμπει καὶ τὸ
 ἐκεῖνον πέρας ἄληπτον ὃν ὑπερθέσῃσιν ἀειδήποτε χρῆσθαι ποιεῖ,
 ἀγνοῶ πότ' ἂν ἐπιλίποι τοῦτο τὸ αὐριον. δεῖ δὲ μεταλαβόντα
 τὸ σήμερον πρὸ τοῦ αὐριον σήμερον ἄρξασθαι τῶν βεβουλευ-
 μένων καὶ οὕτω φωρᾶσαι κλέπτων τὰ πρακτέα τὸ αὐριον. εἰ γε
 50 μὴν ἐλπίδες τῆς μετ' ὀλίγον ὑποστροφῆς ὑποσαίνουσαι τῆς
 ἐγγειορήσεως εἰργουσιν, ἀλλὰ σύγε πολλάκις τῶν ἐλπίδων του-
 τῶν ψευσαμένων πεπειρασαι. εἰ δὲ καὶ ἀληθεύουσιν, ὃ κἀγὼ
 μάλιστα πάντων εὐχομαι, οὐδὲν τὸ παράλογον, εἰ τῶν φιλάτων
 ἀφικομένων ὥς σὲ σὺν αὐτοῖς αὐτίκα τῆς εἰς τοῦπίσω πορείας
 55 ἄψῃ. κέρδος μὲν οὖν ἦδιστον ἢ καθ' ὁδὸν συνδιαίτησις τοῖς
 οἰκείοις· οἶδα καὶ γάρ, ὥς ἐπανιόντες οὐ πτήσεσθε, ἀλλ' ὥς
 ἐν στρατοπέδῳ σχολαίτερον κινηθήσεσθε. καὶ μακάριον ἂν ἦν,
 εἰ τὴν Θεσσαλονίκην ἀπολιποῦσιν ὑμῖν μεθ' ὅλον μῆνα δεύτερον
 εἰσελαύνουσιν εἰς τὴν βασιλίδαν προσυπηνήσαμεν· καὶ ὑπαν-
 60 τήσαιμὲν γε εὐθυμοῦσι καὶ ὑγιαίνουσιν, οὐπερ ἦδιον ἐμοὶ
 τυχεῖν, ἢ τῶν τοῦ Μίδου θησαυρῶν ὅσων ἔτυχεν: —

ε'

ΤΩΙ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΩΙ ΚΤΡΩΙ ΛΕΟΝΤΙ ΤΩΙ
 ΒΑΡΔΑΛΗΙ

Πολλὰ πρὸς πολλούς, μᾶλλον δὲ πάντα πρὸς ἅπαντας περὶ
 5 σοῦ τάχαθ' ἀ λέγειν ἢ σὴ περὶ ταῦτά με ἀναπεῖθει σπουδῇ·
 καὶ πείθω λέγων ἃ πείρα μεμάθηκα, ὥς ἡδὺς ἐντυχεῖν σύ, ὥς
 ἡδίων εἰς λόγους ἐλθεῖν, ὥς ἡδιστος συνεῖναι, τὸ τοῦ τρόπου
 χρηστόν, τὴν τοῦ λόγου δύναμιν, τὴν ἀρχίνουσαν, τᾶλλα ἃ παρ-

⁴⁴ Hom. Ω 205. 521 ⁴⁷ ἐπιλείποι corr. manu rec. ex ἐπιλείπει L ⁵³ ἐπεύ-
 χομαι L ⁵⁹ προσυπαντήσαμεν LV

όντων ἐτέρων κρῖνω δαῖν μᾶλλον διηγείσθαι, ἢ πρὸς σὲ γράφων
 συνείρειν. οὐ γὰρ νῦν σε μανθάνειν ὥς ἀγνοοῦντα βούλομαι 10
 τὰ σαυτοῦ, ἀλλὰ τούτων ἀπάντων ἐνεκεν εἰς ἀμίλλαν ὁ Μερ-
 κούριος παρ' ὑμῶν ἦκων ἐμοὶ κατέστη καὶ με τοῖς ὑπὲρ σοῦ
 πλείοσιν ἅμα καὶ καλλίσοι, μᾶλλον ἢ πλείοσιν, ἐγκωμίους ὑπερ-
 βαλέσθαι ἐφилουείκησε· καὶ ὁυτῆρας ὅλους ἐπαίνων ἀνείς ἀν-
 ἐπίσχετος ἦν τὴν ῥύμην καὶ ἐδοκίμει παρὰ τοῖς ἀκροωμένοις. 15
 καὶ γὰρ ἔτυχεν οὐσα τούτων περὶ ἡμᾶς τηνικαῦτα χορεία οὐκ
 ἀγευμένης. προσετίθει τόλυννι, ὥς συνελόντα φάναι, τὸ ἐν ἐξουσίᾳ
 μέτριον, τὸ ἐν ὑπεροχῇ ἄτυπον, τὴν τοῦ δικαίου φυλακὴν,
 τὸν πρὸς τοὺς ὁμοφύλους οἶκτον, μυρία ὅσα, τὴν εἰς θεὸν
 ἐλπίδα τὸ τελευταῖον. ἐμοὶ δὲ πᾶς ἂν εἰποῖς ἐπῆει 20
 χαίρειν ἡττωμένῳ τὴν καλὴν ταύτην ἦτταν ὑπὸ τοῦ πλει-
 όνων τῶν προσόντων σοι πεπειραμένου καλαῶν καὶ οὕτω
 φιλοῦντος; καὶ ἡδόμην διχῇ· τοῦτο μὲν δι' ὃν οἱ λόγοι, τοῦτο
 δὲ καὶ ὑφ' οὔ. καὶ γὰρ μοι φίλος καὶ ὁ Μερκούριος ἐκ
 μακρῶν, καὶ φοιτητὴς ὕστερον, καὶ τῶν ἐμῶν εἴτέρ τις ἐραστῆς 25
 ὁ ἀνὴρ· καὶ βουλοίμην ἂν καὶ ὑπὲρ φίλων καὶ ὑπὸ φίλων ἐν
 τοῖς τοιούτοις αἰεὶ νικᾶσθαι· τῷ δὲ κατ' ἐμοῦ τὸ τρόπαιον τοῦτο
 στήσαντι καὶ οὕτως ἀριστεύσαντι χάριτας ἔγωγε γνοὺς καὶ γέρας
 ἐπεξήτουν ὀρέξαι. τί δ' ἂν ἕτερον ἐδεδώκειν, ἢ τὸ δι' αὐτοῦ
 σε τὸν τῆς φίλης ἔμοιγε ἡττης αἵτιον γράμμασι προσειπεῖν, καὶ 30
 σοι καλῶς ἐγνωσμένον αὐθις συνιστάνειν τὸν ἄνδρα; ζηλοτυπῶ
 γὰρ, εἰ μὴ καὶ δι' ἐμοῦ σοι συστήσεται.

τὰ μὲν οὖν φθάσαντα τῆς σῆς πρὸς αὐτὸν εὐμενείας σά-
 τε καὶ εἴ τινος ἄλλου τῶν φίλων βούλεται τις ἔστω· τὰ δ' ἐν-
 τεῦθεν καὶ δι' ἐμὲ γίνεσθαι ἀξιῶ, ἵν' εἰδῶ καὶ γὰρ μοιρᾶν τινα 35
 τῆς ὑμετέρας ἐπιτροπῆς διοικῶν διὰ τοῦδε, καὶ συμμετέχων σοι
 καθ' ὅσον οἶόντε τῶν φροντίδων. καὶ γὰρ μοι δοκῶ συγκε-
 κληρωσθαι, εἰ οἶόντ' εἰπεῖν, τύχῃ τινὶ κοινωνῶν πανταχοῦ σοι
 τῶν γινομένων. οὔτε γὰρ Βένετοι πρεσβεύοντας ἡμᾶς ὥς
 αὐτοὺς ἐκτὸς φόβου τοῦ πᾶν ὀτιοῦν παθεῖν πρότερον ἢ ἐκεῖθεν 40
 σφθῆναι ἐδέξαντο, ἀλλὰ καὶ τοσούτοις περιτυχόντας δεινοῖς,
 ὅσα καὶ λέγειν ὀκνηρόν, εἰ μὴ τις βούλοιτο παλαιὰ τραύματα
 ἀναξαίνειν. καὶ νῦν δὲ σου κατὰ τὴν Ἀσίαν πρὸς ἀνταγωνι-
 στήν πικρότατον παραταττομένου καὶ πράγματα ἔχοντος ἐγὼ

V ¹³ ὑπερβάλλεσθαι p ¹⁵ περὶ τοῖς VM ¹⁶ οὐσα τῶν περὶ Lp ²² οὕτως
 V ³⁰ ἡττης ἔμοιγε Lp ³⁸ κοινωνεῖν VM ⁴⁴ παραταττομένου V

45 μηδὲν ἀδικῶν — εἰ μὴ τοῦτ' ἴσως ἡδίκουν, ὅτι σὸς εἰμι
 φίλος —, ἀλλὰ καὶ ὁδὸν δώδεκά που διεστηκῶς ἡμερῶν ὕβρε-
 σιν ἐπλυνόμην καὶ τὰ βδελυρότατα πάντων ἤκουον παρ'
 ἐκείνου, ὃς δεσμώτην μὲν ἡμῖν ἄριστον καὶ λυσιτελέστατον
 50 τοῖς ὀρθοδόξοις ποιεῖ, στρατηγὸν δὲ χεῖριστον καὶ βλαβερώτα-
 τον μὲν τῇ θρησκείᾳ καὶ ἄλλως ἔχεται, τοῖς δὲ πολεμίοις
 ὀφελιμώτατον, δι' ὃν οὐκ ἔστιν ὅστις τῶν μὲν ἐπὶ τῆς ἡγεμο-
 νίας οὐκ ἔκλυνσε, τῶν δ' ἐπὶ τῆς ἐναντίας οὐκ ἐγέλασεν, ἴσον
 δὲ εἰπεῖν καὶ κατεγέλασε τῆς ἐκείνου κατὰ τῶν ὑποτεταγμένων
 μόνων στρατηλασίας. καὶ σιωπῶ τέλλα ἴσως ἐν ἐτέρῳ καιρῷ
 55 ῥηθισόμενα· ἀλλ' εἰσελάσαι τίς εἰς τὴν Σμύρναν ἢ ἐκεῖθεν
 ἐξελάσαι ἀδεῶς ἔχει τῶν πολεμίων εὐθύς καὶ συνοδίας ὅλας
 ἀνδρῶν ὥς ἐν ἄρκυσι περιλαμβανόντων; καίτοι πρὶν ἐκείνων
 στρατηγῆσαι, καὶ μονώτατός τις ἐκεῖ μὴδ' ὀτιοῦν ὑποπτεύων
 ἐβάδιζεν. ἀλλὰ ταῦτα καὶ πολλῶν τούτων μείζω πλείστα κατορ-
 60 θώσας ἔτετρα ὁ γενναῖος πράκτωρ τῶν οὐκ ὀφειλομένων πρὸς
 τῶν ὑπηκόων χρημάτων οὐδ' ἐμοῦγε ἀπέσχετο μὴ προσήκοντος
 μηδὲν τῇ ἐκείνου ἐπιστάσει, ἴσως, ὥς εἴρηται, ταχθέντος μου
 πανταχοῦ συναλγεῖν σοι.

ἀλλὰ τὸν μὲν αἱ τῶν κακῶς ὑπ' αὐτοῦ παθόντων Ἑρινύες
 65 ἐλάσουσι καὶ πάλιν ἐπὶ κεφαλὴν εἰς τὴν εἰρκτὴν συνωθήσουσι.
 σὺ δέ μοι, φίλη κεφαλὴ, σφίξου καὶ φυλάττου παρὰ θεοῦ καὶ
 πολλὰς καὶ καλὰς ἡμῖν τε καὶ τοῖς μεθ' ἡμᾶς τὰς σαυτοῦ
 παρὰπέμπε διηγῆσεις. ἐγὼ δὲ καὶ περὶ βιβλίον τινὸς ἀξιώσαι
 βούλομαι. Βοήτιος ὄνομα τῷ βιβλίῳ. τοῦτο ἐγὼ μετήνεγκα
 70 μὲν ἐκ τῆς Λατίνων γλώττης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἔχρησα δὲ πρὸ
 ἐτῶν ἥδη που τετάρων τῷ κατὰ τὴν Ἑφεσον ἱατρῷ ἐπιδημή-
 σας ἐκεῖσε· ὁ δὲ λαβὼν οὐκέτι βούλεται ἀποδοῦναι, καὶ οὐκ
 οἶδα, τί καὶ φησι. σὺν οὖν ἂν εἴη δεῖξαι, ὥς οὐκ ἀνθρώπων
 ὁ ἱατρὸς οὐδ' οὐδενὸς ἄξιος ὁ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων· μαρ-
 75 τυρούμενος εἶναι, οὐδ' ὅτι προαιρούμενος ἀδικεῖν ἐπὶ τοσόνδε
 τοῦ χρόνου τὸ βιβλίον παρακατέσχεν, ἀλλ' ὅτι τοῦ διακομίσον-
 τος ἦν ἀπορία. πλὴν εἰ μέλλοι πρὸς ἡμᾶς τὸ βιβλίον ἐπανιέναι,
 μὴ θαλαττίῳ χρησάσθω ὀχήματι, μὴ που λάθωμεν πειραταῖς
 περιπεσόντες ἀντ' ἱατρῶν καὶ ἀνίατα τὸ κατ' ἐκεῖνο νοσήσωμεν.

⁴⁷ βδελυρότατα Lp ⁴⁸ ἡμῖν om. V ⁵³ ἐκείνου καὶ τῶν V ⁵⁶ σμύρνην
 VM ⁵⁷ ὥς om. VM καὶ σοὶ L καὶ τὸ M καὶ σοὶ p ἐκεῖνο Lp ⁵⁸ στρατη-
 γῆσαι . . . καὶ p ⁷³ οὖν om. p ⁷⁴ ἱατρ. ὁδ' οὐδ. V Hom. A 514

κοῦφον γὰρ οὐχ ἰππότην μόνον — παρέσται γὰρ βλέπειν —, 80
ἀλλὰ καὶ περὶ τὸ φορτίον ἐκείνου καὶ ἴσως ἐγκόλπιον: —

ζ'

ΤΩΙ ΚΑΝΙΚΛΕΙΟΥ

Εἴ τι τοῦτο χείριστόν ἐστιν ὀφείλειν, ὥπερ οὐκ ἂν ἤβου-
λήθη τις, καὶ τοῦτο κάλλιστόν ἐστιν ἐκείνῳ χρεωστεῖν, ὥπερ
ὁ ἀποδιδούς ἡδέως ποιεῖ τοῦθ' ὅτι ἀποδίδωσι· πρόσθε, εἰ 5
μηδὲ πενέστερος, ἀλλ' εὐπορώτερος αὐτὸς ἑαυτοῦ ὁ τὸ χρέος
κατατιθεὶς ἀναφαίνεται. ἄλλοι μὲν δὴ ἄλλοις ὀφείλουσιν ἔτερα,
ἐγὼ δὲ σου τῇ μεγαλειότητι τὸ φίλτρον καὶ τὸ οὕτως ἐθέλειν
φιλεῖν, ὥς μηδέποτε βούλεσθαι παύσασθαι. ὃν γὰρ δὴ καὶ
ἄλλως ἔστι θαυμάζειν τῆς περὶ ἀρετὴν σπουδῆς, τῆς ἀρίστης 10
τῶν κοινῶν διοικήσεως, τῆς πρὸς τὰ δίκαια ῥοπῆς, τῆς τοῦ
νοεῖν ὀξύτητος, τῆς τοῦ λέγειν ἐτοιμότητος, τῶν ἄλλων ἂν χρόνου
μὲν δεῖται ἀπαριθμεῖν, κόρον δ' οὐ δέχεται, ποῦ σε τῆς ἡμῶν
αὐτῶν στοργῆς οἷε τάττομεν, ὅτε καὶ ἰδίᾳ τοῖς λόγοις συνοι-
κειούμεθα; καὶν δεξιῷ ῥήτορος τῶν ἐφ' ἡμῶν ἐθελήσω μνη- 15
σθῆναι, εὐθύς αὐτὸς μετὰ τῶν σπαντοῦ καλῶν καὶ γενναίων
συγγραμμάτων ἐπὶ νοῦν ἀπαντᾷς κἀγὼ τὸ ἐκείνων κάλλος ἑμαυ-
τοῦ κόσμον καὶ συμμαχίαν ἡγῆμαι, ἐπειδὴ κινδυνεύει παρὰ τοῖς
πολλοῖς τῶν νῦν ὄντων μηδένα λόγον εἶναι τῶν λόγων· ἔτι δὲ
καὶ ὅτε περὶ ἐμέ τε καὶ τοὺς ἡμετέρους τοιοῦτον δίδως σπαντόν, 20
οἷον ἂν ἡμεῖς ἀξιώσασμεν, ὥς δὴ καὶ περὶ τὸν ἐμὸν τουτονὶ
θεῖον, ὥπερ αὐτὸς γίνῃ τὰ πάντα καὶ κηδεμῶν καὶ προστάτης
καὶ ἀγαθὴ τύχη καὶ ὅτι ἂν εἴποι τις τῶν χρηστῶν ὀνομάτων,
ἅπερ οὗτος μὲν αἰεὶ καὶ πρὸς ἅπαντας ἐξυμνεῖ — οὐ γὰρ οἴεται
θεμιτόν εἶναι σιγᾶν τὰ καλά —, ἐγὼ δ' ἀκούων γνησίως ἡδομαι 25
καὶ κοινῇ σὺν αὐτῷ τὰς ὑπὲρ ὑμῶν εὐχὰς ἀναπέμπω θεῷ. ταῦτα
λέγω καὶ δεομαι τῆς αὐτῆς αὐτοῖς ὑμῶν εὐμενείας τυγχάνειν
τὸν ἄνδρα, τὰ μὲν διὰ τὴν σὴν περὶ τὸ εὖ ποιεῖν προθυμίαν,
ἣ καὶ πρὸς τοὺς μὴ πάνυ ἀξίους τὸν ἑαυτῆς νόμον οἶδε φυ-
λάττειν, τὰ δὲ καὶ διὰ τὸ τῶν ἡθῶν τούτου χρηστόν· οὐδὲ γὰρ 30
ἐστὶν οἷος δίκαιος εἶναι παρὰ μόνου τῷ γένει προσήκοντος ἀνδρός
ἐπαινεῖσθαι, ἀλλ' οἷος καὶ παρὰ παντός, ὃ τῆς οἰκείας προαι-
ρέσεως δέδωκε πείραν. καὶ μαρτυροῦσι πάντες, οἷς συνηρέχθη,

τὴν αὐτοῦ καλοκἀγαθίαν οὐδὲν ἀηδέστερον ἢ ὑπὲρ ἑαυτῶν
 35 ἕκαστος. τὸ μέντοι τρίτον γένοιτ' ἂν ἴσως καὶ δι' ἐμέ· εἰ δὴ
 κἀγὼ τοσαῦτα φιλῶν ὑμᾶς καὶ θαυμάζων ἄξιός ἐστιν ἀντὶ πάσης
 ἄλλης ἀμοιβῆς καὶ πιστεῦσθαι τὰ ληθῆ λέγων καὶ εἰσακούεσθαι.

ἀλλὰ τὰ μὲν οὕτως ἔσται· τοῖς γὰρ προλαβοῦσι θαρρῶ,
 καὶ ὅτι μένεις ἐν τοῖς φιλανθρωποῖς σπαντοῦ τρόποις, σπαντοῦ
 40 μὲν οὖσιν, ἀγαθῷ δὲ κοινῷ τῶν δεομένων ἀπάντων· ἐγὼ δὲ
 μερίστην εὐχῶν τίθεμαι καὶ τὸ θάττον ὑμῖν ἐπαναξεῦξασιν
 ὑπαντῆσαι καὶ ἡσθῆναι σὺν ἅπασιν τοῖς τὴν ὑμῶν παρουσίαν
 ἐκδεχομένοις. ἐκλείπομεν γὰρ ἤδη καὶ οὐκ ἀντέχομεν, ὥς οἱ
 δίψῃ σφοδρῶ φλεγόμενοι, τῆς δὲ πηγῆς ἀπηρτηθῆσαι πορρω-
 45 τάτω μανθάνοντες, ἥς, ὅσῳ περ ἂν θᾶττον ἐκ τινος μηχανῆς
 ἐπιτύχωμεν, τοσοῦτον πλέον τῆς παρελθούσης ὁδύνης ἔξομεν
 λήθην· —

ζ'

ΤΩΙ ΦΑΚΡΑΣΗΙ

Τὰ παρ' ἐμοῦ πρὸς σὲ γράμματα κἀν τοῖς ἄλλοις οἶμαι τι
 δύνασθαι παρὰ σοί — οὐ γὰρ ἄπειρος εἰ τῆς παρ' ἐμοῦ σοί
 5 προσμειδιώσης τὸν αἰὶ χρόνον στοργῆς —, τὰ δὲ νῦν ὑπὲρ
 τοῦ ἑαυτοῦ σοί θείου πεμπόμενα τὰ μέγιστα πάντων ἰσχύσαι
 πείθου καὶ ὥς περὶ κοινοῦ θείου διακεῖσθαι σε παρασκευάσαι.
 ἀλλὰ μὴ δέσης τὸ τῆς ἐπιστολῆς ἀκούσας προοίμιον· οὐδὲν σε
 φορτικὸν ποιεῖν ἀξιώσομεν οὐδ' ὅ σοι παρέξει πρᾶγματα.
 10 μόνον δέ σοι συνιστῶμεν τὸν ἄνδρα καὶ τοῦτ' ἀξιοῦμεν, ἵν'
 ἀνθ' ἡμῶν ὥς ἡμῖν τούτῳ προσφέρῃ. δεῖ γὰρ ἡμᾶς μαθεῖν,
 ὥς οὐχ οἱ μέγα τῷ πλούτῳ φουδῶντες πανταχοῦ θαυμασθήσονται,
 ἀλλ' ἔστι παρ' οἷς — ὧν ἐν τοῖς πρώτοις αὐτὸς εἰ — καὶ ἀνδρὸς
 ἀρετῇ πλέον τι τοῦ τὸν Μίδαν ἀπολέσαντος ἔξει χρυσοῦ. οὐ
 15 μὴν ἀλλ' ἐγὼ τάναντία πάσχειν περὶ τὸν αὐτὸν κινδυνεύω·
 ὅταν μὲν γὰρ πρὸς τὴν τοῦδε καλοκἀγαθίαν ἀπιδῶ καὶ σύνεσιν,
 ἡδύ μοι τὸ καθ' αἷμα τῷ τοιῷδε προσήκειν, ἀνδρὶ νοῦν ἔχοντι
 καὶ εὖ ποιεῖν μάλλον ἢ εὖ πράττειν ἀειδήποτε βουλομένῳ· ὅταν
 δὲ πρὸς τοὺς ὑπὲρ αὐτοῦ φέρεσθαι ἐπαίνους ἄμεινον εἰναί μοι δοκῇ,
 20 βουλομένην ἂν τηρικᾶτα πόρρω γένους αὐτῷ τυγχάνειν, ἵνα

μή τι πρὸς χάριν αὐτῷ δοκοῖν φθέγγεσθαι. ὥς γὰρ ἂν
 τισιν οὐ πιστὰ δόξαιμι λέγειν, τοῖς μὴ τοῦμὸν ἀκριβῶς ἦθος
 εἰδόσιν, ὥς οὐδ' ἑμαυτὸν αὐτός, οὐδ' ἐν οἷς εὖ πέφυκα, πρό-
 θυμος ἐπαυεῖν, πλὴν ἔστω μοι καὶ πρὸς γένους· τοῦτο γὰρ
 ἦδιον. καὶ βραχὺ ροῦν ὑπὲρ αὐτοῦ μοι δεδόσθω παρρησία 25
 εἰπεῖν, οὐχ ἁλώσομαι γὰρ ψευδόμενος, ὅτι, καὶ ὥς φίλον αὐτὸν
 ἐξετάξῃς, τὸν γνησιώτατον εἶσῃ· καὶ ἐν βουλαῖς, τὸν ἐμπειρό-
 τατον· καὶ ἐν ἔργοις, τὸν δεξιώτατον, ἀρετῆς ἀπάσης, συνε-
 λόντα εἰπεῖν, ἔραστὴν καὶ τῶν καλῶν ἀριστον ἐπαυέτην. τοι-
 οὔτόν σοι τὸν φίλον προσάγομεν, γινωσκόμενον μέντοι καὶ τὰ 30
 πρότερα, νυνὶ δὲ καὶ σαφέστερον γινωσθησόμενον. σὺ δ' εὖ-
 μενῶς τὸν ἄνδρα προσιέμενος ἔσο καὶ τὴν ὑπὲρ τούτου χάριν
 τῇ τε σπαντοῦ περὶ τὰ καλὰ φύσει καὶ τῇ ἀρετῇ καὶ ἡμῖν κατα-
 τίθει καὶ δαίκευε πᾶσιν, ὥς ἔστι τις ἔτι λόγος καὶ ἀρετῆς ἐν
 ἀνθρώποις: — 35

ἡ'

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

Φιλῶ σου τὴν περὶ τὰ κρείττω σπουδὴν καὶ ὥς ἑμαυτοῦ
 κήδομαι· ἔραστὴς εἰ μοι τῶν λόγων καὶ ὥς σπαντοῦ κήδη. εἴτα
 θαυμάσει τις, τῶν ἀπάντων εἰ σοι πυκνότερον ἐπιστέλλοιμι; 5
 καίτοι πᾶς ἂν δικαιότερον ἄνθρωπος δράσειεν ἢ τοὺς, οἷος
 αὐτὸς σὺ εἶ, βελτίστους τοῖς βελτίστοις, ὧν εὐπορεῖ, δεξιούμενος
 καὶ οἷς, εἰ παρήσαν, ἥδιστα ἂν ἄπασαν ὥραν προσεώρα, τού-
 τους ἀποδημοῦντας συχνοῖς ἐπισκεπτόμενος γράμμασι; δεῖ γὰρ
 τοι πάντως καὶ ἐπὶ τοῖς ἀποῦσι τῶν φιλονύκτων τὴν ὥς ἐπὶ 10
 παροῦσιν αὐτοῖς στοργὴν ἐνδείκνυσθαι, ἄλλως τε καὶ μὴ ῥαψω-
 δεῖν τις ἄλλως φιλοτιμῆται, ἀλλὰ πράγμασιν ἀναγκαίοις ὑπηρε-
 τούμενος ἀφορμὴν αὐτὰ τῆς οἰκείας ὁρμῆς εὐρίσκει.

ἀλλ' ὥς μὲν ταῦθ' οὕτως ἔχει, πάντας ἂν οἶμαι συμφήσειν·
 σὺ δ' ὑπὲρ τῶν συμβουλευμένων σοι πρὸς ἡμῶν ἀπλὴν μὲν 15
 καὶ ἀναμφίλεκτον ἐπήνεγκας τὴν ἀπόκρισιν, ἀλγεινὴν δὲ τοῖς
 ἑτερόν τι παρὰ ταύτην ἐκδεχομένοις. πελθεῖς μὲν γὰρ τάληθ' ἡ
 λέγων, ὥς οὐχ οἶόντε ταῦτα τό γε νῦν εἶναι μετὰ γε τοῦ προσή-
 κοντος εἰς ἔργον ἀχθῆναι, ἀλλ' ἐν τῷ πελθεῖν οὐχ ἄπασαν

²¹ αὐτῷ om. VM ²² αὐτὸν VM ²⁵ παρρησίαν V IIX ¹ σὺ om. VM

⁸ οἷς ἂν, εἰ παρήσαν, ἥδιστα ἂν L ⁹ γὰρ τι V ¹⁸ τῷ γε V

- 20 ἔξαιρις τὴν ὀδύνην, ἀλλ' ὑπομένει τι ταύτης, ὃ δεῖ θεωρεῖν
 ἡμᾶς παραμυθουμένους τὰ μὲν ἐκ παραδειγμάτων, τὰ δ' ἐξ ἐπι-
 χειρημάτων ἐτέρων, τὰ δ' ἐξ ἐλπίδων τῆς ὑμῶν διὰ τάχους ὑπο-
 στροφῆς, ἧς ἤδη πανταχόσε ἡ πρόδρομος φήμη διέσπαρται,
 ὥσπερ αἱ πρὶν ἀνασχεῖν τὸν ἥλιον ἀκτῖνες σκεδαννύμεναι προ-
 25 ἀγγελοι γίνονται τοῦ μέλλειν ἀνατελεῖν ὅσον οὐκ ἤδη τὸν ἥλιον.
 πλὴν ἀλλὰ ταῖς ἐλπίσι ταύταις ἐν εἰδὲι παραμυθίας ἡμῶν χω-
 μένοις οὐχ ἄλλῃς ἔχει, ἀλλὰ καὶ ἀκοιμήτου εὐχῆς εὐχόμεθα
 τελεσφόρους ταύτας τὴν ταχίστην ἰδεῖν. ὁ δὲ καλὰς ἡμῖν ὑπο-
 φαίνων ἐλπίδας ἄλλας, ὁ φίλτατος υἱὸς Ἰωάννης, ὃν ἀντὶ σοῦ
 30 παρόντα περιπτυσσόμεθα, εἰς τε διδασκαλεῖον ἤδη φοιτᾷ καὶ
 στοιχεῖα τὰ ἀπλᾶ ἐκμανθάνει. καὶ ἐντυγχάνω γε αὐτῷ προ-
 οτέρῳ νῦν ἢ τὸ πρότερον· πρὸς γὰρ τῇ τῶν γραμμάτων μελέτῃ
 καὶ τὰ ἥδη κοσμεῖν ἄρχεται καὶ προτιμᾷ μὲν ἔσθ' ὅτε τοῦ δι-
 35 δασκαλείου τὸ βαλανεῖον· καίτοι καὶ πρὸς τὸ ἐκεῖ θερμὸν ἐκπεπο-
 λευμένος καὶ φοβερῶ φοβερόν ὥς παττάλῳ πάτταλον ἐκκρούειν
 πειρᾶται· βαδίζει δὲ ὅμως οὐχ ὅπῃ λούεσθαι, ἀλλ' ὅπῃ μανθάνειν
 ἔχει καλῶς καὶ ἐπὶ τοῦ καθ' ἡμέραν πᾶσαν παρόντος
 σήμερον ἐνσπονδότερος τῷ διδασκάλῳ φαίνεται καθιστάμενος,
 ἢ ἐπὶ τοῦ ἀεὶ παρεληλυθότος ἐχθές. εἰ καὶ τὰ βρέφη, πάλιν
 40 λέγω, τὰ τῶν βρεφῶν ποιοῦντες τὰ ἑαυτῶν μετίασιν· ἐγὼ δ' ἐκεί-
 νου τοῦ χρόνου πως οἶμι γλίχουμαι, ὅταν, ὥσπερ νῦν εἰμὶ πατήρ
 αὐτῷ τὰ πνευματικά, οὕτως — εἴη δὲ σὺν θεῷ φάναι — καὶ
 τὰ εἰς λόγους πατὴρ προκαθέξωμαι μέλλω· καὶ παιδεύω μὲν
 ἐγώ, σοὶ δὲ ἡδὺ μὲν ἢ τὸ τηλικούτον υἱὸν βλέπειν, ἡδίων δὲ
 45 καὶ τὸ παιδευόμενον.

περὶ τοῦ ἐμὴν ἐπιστολὴν τὴν πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἐμ-
 φανίσαι σε τῷ αὐτοῦ κράτει οὐκ ἀνάγκη λέγειν ὥς οἶδά σοι
 χάριτας. εὖ γὰρ οἶδας, ὥς οἶδα, καὶ μὴ λέγω. δεῖ μὲν γὰρ
 ἀεὶ καὶ νόμος ἀναγκαῖος τοῖς ἀγαθοῖς τῶν ἔργων χάριτας ἔπε-
 50 σθαι. σὺ δ' εὖ ἐποίησας· εἰσθας γὰρ· κακέينو δ' ἂν εὖ ποιήσας,
 εἰ τὸν Γάβρᾶν, περισσὸν δὴ τι τῆς σῆς ἐξηρησμένον ἀγαπῆς
 καὶ μᾶλλον δυνάμενον ἑαυτὸν λέγειν κακῶς ἢ σὲ μὴ καλῶς,
 τῆς σαντοῦ κηδεμονίας ἀξιοῖς ἔτι μᾶλλον καὶ εὐμενείας. καὶ
 δέηται τῆς οἰκαδὲ ἐπανόδου τυχεῖν διὰ σοῦ, δι' ἐμὲ μὲν παρα-
 55 κατέχοις ἔτι παρὰ σαντῷ τὸν ἄνδρα — καὶ γὰρ ἀρέσκει μοι

³⁴ ἐκπεπολεωμένος V ³⁵ διδασκαλείῳ L καθ. καὶ ἐπὶ V ⁴⁸ γὰρ οἶσθα V ⁴⁹ τῶν ἀνδρῶν χάρις L

καὶ ἡδὺ νομίζω συνεῖναι σοὶ διὰ παντὸς τοὺς φιλοῦντάς σε
καὶ τοῦθ' ὑπὲρ ἅπαντα βουλομένους. τὸ σὲ θαυμάζειν —, δι'
αὐτὸν δὲ πράξαις ἐπανελεῖν. δίκαιος γὰρ τοῦ πρὸς σὲ φίλ-
τρου ἔνεκεν τοῦ γε τοσούτου τυχεῖν καὶ γινῶναι κἀντεῦθεν,
ὥς οὐδεὶς ἂν σε γνησίως φιλῶν ἑαυτὸν ποτε μέμψαιτο : — 60

θ'

ΤΩΙ ΑΔΡΙΑΝΩΤΠΟΛΕΩΣ

Ὅσῳ πολὺ παρ' ἐμοὶ τὸ βούλεσθαι τῆς ὑμῶν ἀριότητος
ἦκειν εἰς ὁμιλίαν, τοσούτῳ πολὺ καὶ ἀλγεινὸν τὸ μὴ δύνασθαι.
καὶ πῶς γὰρ οὐκ ἀλγεινόν, ὅτε τῆς χρηστότητος τῶν σαυτοῦ 5
τρόπων γέσας ἡμᾶς καὶ τοῦ περὶ τὰ καλὰ φίλτρου καὶ τῆς κατὰ
τὴν ἐντυχίαν ἡδονῆς τε καὶ χάριτος, ἣν οἱ τε θύραθεν καὶ οἱ ἱεροὶ
λόγοι κοσμοῦσι, καὶ πλειόνων ἄλλων ἀγαθῶν καὶ μειζόνων πρὶν ἢ
κορέσθαι ἀφῆκας ἀποφοιτήσας καὶ πόθον σαυτοῦ καὶ μετάμελον
ἡμῶν ἐγκατέλιπες, ὅτι μὴ πόρρωθεν τοῦ χρόνου τῶν σῶν καλῶν 10
πεῖραν εἰλήφειμεν; καὶ γὰρ εἰ χρηὴ μὴδὲν δέιδαντα τὴν τῶν ἄλλων
ἀγανἀκτῆσιν φάναι, σὲ μόνον τῶν τῆς αὐτῆς σοὶ μετεχόντων
ἀξίας καὶ καλοῦ παντὸς ἐραστὴν βλέπω καὶ οὐδὲ σαυτῷ ζῶντα
μόνῳ, ἀλλὰ πᾶσιν, εἰ οἶόντε· κἀπειδὴν ἐν συλλόγοις ἐμοῦ παρ-
όντος ἱεραρχῶν προτεθῇ μνήμη — θαμὰ δὲ γίνεσθαι φιλεῖ τὰ 15
τοιαῦτα —, εὐθύς ἐγὼ τοὺς ἄλλους ἐγκόψας τὸν περὶ σοῦ
δίκαιον ἔπαινον, εἰ μὴ μοι δυσχεραίνοις, εἰσφέρω· καὶ νικῶ
λέγων· καὶ κατ' ὁμολογίαν πάντων κρατῶ καὶ στεφανίτης ἐκείθεν
ἄπειμι διὰ σέ, σοὶ προτέρῳ τὸν τῶν ἐγκωμίων στέφανον περι-
θεῖς. ἐγὼ μὲν οὖν ἡγυχομένην καὶ μάλα προθύμως, καὶ ἐπὶ τοῦ 20
ὑμετέρου θρόνου τὴν σὴν ἀσπάσασθαι ἱερότητα, καὶ σε κἀκεῖ
θαυμάσαι τὸ Χριστοῦ ποίμνιον, ὥς ὁ ἐκείνου βούλεται νόμος,
διακοσμοῦντα, πάντως δὲ δήπου διὰ σὲ καὶ μέγα τι κερδᾶναι
τὸ τὸ ἐκεῖ τιμώμενον ὄνομα καὶ εἰκόνισμα τῆς μακαρίας παρ-
θένου καὶ θεοτόκου προσκυνῆσαι, ἔτι δὲ καὶ πολυμαθέστερος 25
ἑμαντοῦ γενέσθαι πόλιν τοιαύτην ἱστορήσας καὶ τηλικαύτην,
ἥς πολιστὴς μὲν αὐτοκράτωρ Ἀδριανὸς ἐγκαταλιπὼν αὐτῇ καὶ
τὸ ὄνομα, σὺ δὲ ποιμὴν ἄξιος καὶ τῇ ἐκείνου γνώμῃ, ἣν περὶ
τὸ εὖ ποιεῖν μεμαρτύρηται, οὐκ ἀγεννῶς ἀμιλλώμενος. ἐπεὶ δὲ

⁶⁰ τοὺς om V ⁶¹ τοῦτο V IX ¹¹ χρῆναι V ¹⁹ ἐγκωμίων V ²² τὸ
τοῦ χρ. LF ²⁹ ἀγεννῶς V

- 30 καὶ μῆκος ὁδοῦ μοι προσίσταται καὶ τῶν ἐφοδίων ἀπορία συ-
στέλλει, οὐκ οὖν ἐκρίνα δεῖν μηδὲ γράμμασί γε προσειπεῖν σου
τὴν ἀριότητα; διὸ δὴ καὶ πέπομφα τὸν ἑμαντοῦ τουτονὶ παῖδα,
ἅμα μὲν σοι κομίσοντα τὴν ἐπιστολήν, ἅμα δὲ καὶ ὥς ἔχει τὰ
καθ' ὑμᾶς — ἔχει δ' ἄμεινον σὺν θεῷ — ἀπαγγελοῦντα καὶ
35 τῶν ὑμετέρων εὐχῶν ἐμοὶ τι διαπορθμεύσοντα, τρίτον δ' ἔτι,
καὶ κατὰσκοπον τῆς ὥς ὑμᾶς φερούσης ἐσόμενον, εἴ πως εὐ-
μαρὲς κάμοι ποτε γένοιτο τὴν αὐτὴν ὁδὸν στείλασθαι καὶ πέρας
ἐπιθεῖναι τῇ ἐπαγγελίᾳ, ἣν ἐξελαύνοντι τῆς βασιλίδος μέμνημαί
σοι ἐπαγγελάμενος. σὲ δὲ, θειότατε δέσποτα, μὴ τοῦτ', ὅτι νῦν
40 ἐπιστέλλω, πρὸς ἐκπληξιν κομίζετω, ἀλλ' ὅτι μὴ πάλα ἐπιστέλ-
λειν ἠρξάμην, μηδ' ὅτι πρῶγμα οὐκ εἰδισμένον ἐμοὶ πρὸς σὲ
πράττω, τῶν ἀτόπων ἡγήσῃ, ἀλλ', ὅτι καλῆς συνηθείας ἄρχω
καὶ τῆς ἑμαντοῦ ψυχῆς ἐκφαίνω τὸν ἔρωτα, χάριεν οἶον καὶ
μειδιῶντι προσώπῳ τὰ γεγραμμένα ἐπιθί: —

ι'

ΤΩΙ ΒΑΡΔΑΛΗΙ

- Εἰ δὲ βούλει γελᾶν καὶ διατριβὴν, ὅσῃν ἂν ἐθέλῃς, ποιῆσθαι,
καθότι πίστιν νείμας ταῖς σαῖς ὑποσχέσεσι νῦν ἤκω πρὸς τὴν
5 ἀπαίτησιν καὶ με δεῖ τῶν καταστρατηγηθέντων τοῖς σοῖς λόγοις
ἓνα γεγράφθαι, γέλα· μὴ μέντοι πάνυ θαρρῶν μηδ' ὥς οὐκ ἀντι-
πεισόμενος· βουλήσομαι γὰρ γελᾶν καὶ αὐτὸς καὶ τοῦτ' ἐπὶ πολλὴν
ἐξάγειν διατριβὴν, ὅτι πρόθυμος ὢν ἀπατᾶν οὐ μεμάθηκας. εἴη
μὲν γὰρ ἂν ἀπατῶντος ἀρετὴ τὸ ψευδόμενον, τὰ τῶν ἄλλων
10 κερδαίνειν, ἀλλ' οὐ προϊσχύμενον μόνον τὰ οἰκεῖα, εἴτα μηδὲν
πλέον ὢν εἶχεν ἔχειν. τοῦτο γὰρ καὶ τὰ βρέφη ποιεῖ πολλάκις,
ὢν τὸ ἀπλοῦν οὐχ ὅσον λόγῳ φάναι καὶ τὸ πρὸς ἀπάτην μὴ
πεφυκός· σοὶ δ' εἴπερ εὖ ἔδοξεν ἔχειν φανακίσαι με λόγοις καὶ
τοῦτ' οἶμι με πεπονθέναι, σκόπει, μὴ μᾶλλον αὐτὸς ἥς ὑπ'
15 ἐμοῦ πεφανακισμένος. ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδὲ μᾶ μὴχανῇ παρε-
κρούσθην, οὐδὲν γὰρ ἀποβεβληκὼς οἶδα τῶν ἑμαντοῦ, σὺ δὲ
καὶ μάλα· ἐξημῖωκα γὰρ σε τῇ ἑμαντοῦ τέχνῃ τὸ πάντων κρά-
τιστον, τὴν ἀλήθειαν, ψεύσασθαι σε μεθόδῳ περιελθὼν ἀκκέϊνα
ἐπαγγεῖλασθαι οἷς ἐπιθήσειν ἔργον οὐκ ἔμελλες. καὶ τίς ἂν γένοιο

³¹ σου τὴν σὴν VM ³⁴ ἡμᾶς LF ⁴⁰ πάλιν V X ⁴ τὴν om. V
⁷ πολλήν VM ⁹ ἂν om. LF ¹⁵ πεφανακισμένος L

τῆς ἀληθείας ἐκπεπωκώς; πῶς δ' οὐ τὰ πάντων ἔσχατα κενιν- 20
 δύνευκας; τίμη προσερεῖς ἐντεῦθεν γλώττη τῶν ἀνθρώπων τινά;
 πῶς οὐχ ὁ προσαγορευθεὶς τοῦναντιον μᾶλλον ἢ εὐλογίαν
 ἀκούειν δόξει; ἂν φιλεῖν λέγῃς, ὥς μισοῦντά σε πάντες ὑπό-
 ψονται· ἂν δωρεῖσθαι βούλεσθαι, ὥς ἀρπάζοντα· ἂν ἐπαινῇς,
 ὥς βλασφημοῦντα· ἂν συμβουλεύῃς, ὥς μηδὲν τῶν συνοισόντων 25
 διανοούμενον· ἂν δικάζῃ, συκοφαντεῖν μᾶλλον δόξεις. ταῦτά
 σε τὰ δεινὰ δέδορακα βουληθέντ' ἂν ἀπάτη περιγενέσθαι μου.

ἐγὼ μὲν οὖν καὶ οἱ συμμοιάζοντες — μὴ πάνυ σκίρτα —
 ξεῦρος βοῶν οὐκ ἀπολωλέκαμεν. πῶς γάρ, ὃ μηδ' ἀρχὴν
 ἐκτησάμεθα; σὺ δὲ μὴ τολμήσας ἂν ἐνὶ ζεύγῃ πενέστερος 30
 φανῇναι σαυτοῦ ὄρα, πηλίκου κτήματος τῆς ἀληθείας πένης
 ἀποφανήσῃ· εἰ δὲ τοῦτο μὲν μεταβαλλόμενος οὐκ ἂν ἐπὶ νοῦν
 σοι φαίης ἔλθειν, ἔτοιμος δ' εἶναι πᾶν ὅπερ ἐπηγγείλω τελεῖν,
 ἥδη τὰ κάλλιστα βουλεύῃ σαυτῷ καὶ οἷς αὐτὸς εὐδαιμονῶν τοὺς
 σαυτοῦ φίλους εὐφράνῃς· ἐμοὶ γὰρ βουλομένῳ οὐτ' ἂν ἔτερόν 35
 τι τῶν ἀτόπων πάθοις ποτέ, οὔτε τὸ ψεύδους ἀλῶναι, εὐτρεπῇ
 μέντοι σὺ σαυτὸν ὥς καὶ χάριτας εἰδέναι μοι πάρασχε· ἀνδ'
 ὦν τὸ βαρὺ φορτίον τοῦ ψεύδεσθαι δοκεῖν ἂν ἀποθέσθαι σε
 πείθω καὶ τί σε παρεσκεύασα ἐπαγγείλασθαι, ὅπερ ἀποδοὺς
 σπεύσας πολὺ παρὰ πᾶσιν ὥς ἀληθεύειν οἶδας ὄνομα λήψῃ: —

ια'

ΤΩΙ ΦΑΚΡΑΣΗΙ ΚΑΙ ΛΟΓΟΘΕΤΗ ΤΩΝ ΑΓΕΛΩΝ

Οὐ τῷ βούλεσθαι πρότερος γράμματα δὲ λαβεῖν ἐσιώπων,
 ἀλλὰ τῷ βούλεσθαι θᾶπτον ὑμᾶς ἐπανήκειν ἢ τοσόνδε τι παρα-
 ταθῆναι τὴν ἀποδημίαν, ὥς δεῖν εἶναι, γράμματα πέμπειν καθ' 5
 ἡμέραν ἐπεῖχον ἑμαυτὸν, νῦν ἤκουσιν· ἢ ,μετ' οὐ πάνυ
 μακρὸν ἤξουσιν· λέγων. καὶ τί δεῖ γράφειν, ἐνὸν αὐτίκα συνεῖναι
 τοὺς φιλουμένους ἔξω τοῦ τῶν γραμμάτων παραπετάσματος;
 παρῆγον οὖν ἑμαυτόν, ὅσαι ὥραι οὐ τι ἐκῶν γε καὶ ἐκῶν ἐν
 τῷ μέρει, τὰ πλείω δ' εὐθυμεῖν παρείχον οἱ ψευδόμενοι τὰ τῆς 10
 ὑποστροφῆς εὐαγγέλια· πολλὰ γὰρ ἐκ ψεύδους ἤσθημεν. καὶ
 δὴ καὶ ἐς δεῦρο ψυχαραγούμεθα, οὐκ οἶδ' εἴτ' ἐν ὑποστάσειν,

²³ μισοῦντας VM ³² ἀναφανήσῃ V μεταβαλλόμενος LF XI ² καὶ —
 ἀγέλωι om. V ὅντι ante τῶν M τῷ αὐτῷ (scil. τῷ φακράσῃ) T ⁷ συνεῖναι
 τοῖς βουλομένοις ἐκτὸς τοῦ LF ⁹ γοῦν V

- εἴτε σκιάς, καὶ εἴτε ἀποτέξονται τοῦ προσελαύνοντος χειμῶνος
 ἅπερ ἐγκυμονοῦσιν αἱ φῆμαι, εἴτ' ἐξαμβλώσουσιν. ἀλλ' εἰ μὲν
 15 ἦν ἅπερ ἀκούει τις ἔργα ποιεῖν ἐπειδὴν βούληται, ὥδ' ἂν
 ἐποιοῦν καὶ πάλοι ἂν εἶχεν ὑμᾶς ἢ τῶν πόλεων βασιλῆς, πάλοι
 γὰρ ὑμῶν ἐποθήσαμεν τὴν παρουσίαν· ἐπεὶ δὲ τὰ μὲν γινόμενα
 τὴν αὐτῶν εἶσιν ὁδὸν καὶ κινεῖται ἥπερ ἂν αὐτὰ φύσις ἢ
 τύχη ἢ τι τῶν ἄλλων ἄγῃ, τοὺς δ' ὑπὲρ αὐτῶν λόγους ἔστι
 20 φωρᾶσαι τῇ καὶ τῇ φερομένους καὶ σπανίως μὲν τοῦ προσόντος
 τοῖς πράγμασιν ἀπτομένους, τὰ δὲ πλείστα ψευδομαρτύρων
 ἀπεικικότας οὐδέν, ἀλγεῖν μὲν ἄρχομαι πολλάκις οὕτως ἀπ'
 ἐλπίδος ἡδέας πεσὼν καὶ ἥδη ἐπιστέλλειν. φέρω δὲ ὅμως,
 καὶ πρὸς τὰς προτέρας ἐλπίδας αὐθις ἐμαυτὸν ἀνεγείρω, καὶ
 25 φαντάζομαι συναντῶσαν ὑμῖν ἐν ὁδῷ τὴν ἐπιστολήν, καὶ τῆς
 Θράκης ὑμᾶς ἐπιβαίνοντας ὅσον οὐκ ἦδη, καὶ σὺν γε τῷ
 κρατίστῳ καὶ λαμπροτάτῳ τὰ πάντα ἡμῶν αὐτοκράτορι ἡδέως
 ἐπανήκοντας οἴκαδε. ποθῶ μὲν γὰρ καὶ τοὺς φίλους ὑμᾶς,
 μάλιστα δὲ πάντων — δεῖ γάρ τοι πρὸς σὲ τὰπὸ καρδίας εἰ-
 30 πεῖν — τὴν θεσπεσίαν ἐκεῖνην καὶ φιλάτην κορυφὴν πῶς
 ἂν εἴποις, ἣν πᾶσαι μὲν περιστέφουσιν ἀρεταί, πᾶσαι δὲ περι-
 ἵπτανται χάριτες, ὧν περὶ μιᾶς τῆς ἐς κοινωνίαν λόγων, ἥς
 μάλιστα πασῶν μεμνημένος οὐ φέρω, ἐπίσχες· μηδὲν ἔρη, οὐ
 γὰρ ἐκφράσαι δυνήσομαι πλὴν ὅσον θείας ἐπιδᾶς τοὺς τηρι-
 35 καῦτα λόγους εἰπεῖν· οὕτω κηλοῦσιν ἐκτόπως. οὐ γὰρ βασιλικὰ
 μόνον ἅπαντα τῷ θειοτάτῳ ἡμῶν βασιλεῖ, πολλῶ δὲ πλεον
 ὑπερφυῶ. ἀρκεῖτω δὴ, καὶ εἰ τολμηρόν, ὑποθέσθαι τὸν ἥλιον
 ἐπὶ τῶν ἐσπερίων τῆς ἀρχῆς διατετριφέναι τοσοῦτον. ἀναξενγνύτω
 τὸ ἄρμα πρὸς τὰ μᾶλλον τῆς ἐφᾶς ἐχόμενα· ἔνθα δὴ καλλίων
 40 ἔαντοῦ φαίνεται καὶ ποθεινότερος ὁσημέραι τοῖς ἀνθρώποις
 ἀνίσχει ὁ ἥλιος ἔγνω τὴν δύσιν αὐτοῦ, ἔγνω καὶ ὁ τῶν Ῥωμαίων
 ἡμέτερος ἥλιος, ἰστορήσας τὴν δύσιν αὐτοῦ. ἀλλ' ἀπόχρη τὸ
 γνῶναι, πάλιν δὲ τῆς ἔω μεμνήσθω. αὕτη μὲν γὰρ ἔργον ἥλιφ
 τὸ προηγούμενον, δυσμαὶ δὲ κινδυνεύουσιν ἢ πάρεργον, ἢ ἐπι-
 45 σύμβαμα, ἢ ὅτι ποτ' ἂν τοσοῦτον ἀξιοῖ τις καλεῖν εἶναι, τοῦτο
 μόνον ἡμῖν χαριζόμεναι· καλῶς ποιοῦσαι, ὅτι ποθεινότερος
 ἡμῖν μετὰ ταύτας ὁ ἥλιος — καίτοι τί λέγω; οὐδὲ χαρίζεσθαι

¹⁶ ὑμᾶς εἶχεν VMT ¹⁸ εἶσι LF ὁδὸν om. LF εἴπερ LF ²² πολλάκις
 καὶ οὕτως LF ²³ δ' ὅμως V ²⁴ ἐλπίδας om. V ²⁵ καὶ τὰς θρ. V ²⁶ γὰρ τι V
³¹ περιστάνται LF ³⁶ ἂν πάντα V ⁴³ γὰρ om. LM

τοῦτ' ἔστιν, ἀλλὰ μᾶλλον ἀδικεῖν τε καὶ βλάπτειν, εἴγε οὐ
στεροῦσι, τοῦτω πρὸς ἡμῶν ποθεινοτέρῳ συμβαίνει γίνεσθαι.
ἐπανίτω τὸ ζωτικὸν πνεῦμα τοῦ σώματος ἐπὶ τὴν καρδίαν, 50
ἐπὶ τὸ τῆς ἀρχῆς μέσον πρυτανεῖον ὁ βασιλεύς. ἡ γὰρ ἂν
οὐκ εὖ διαγίγνοιτο τὸ ζῶον — οὐ γὰρ λέγω τι πλεον —
τούτου τοῦ πνεύματος ἐπὶ χεῖρα ἢ πόδα μεταστάντος κἀκεῖ
στηριζαντος; καλῶς καὶ ἐκ τῶν ἴσων ἀπὸ τῆς καρδίας ἐπὶ
πάντα τὰ πέρατα τὴν ἑαυτοῦ πέμψει ἐνέργειαν ὥς ἀπὸ κέντρου 55
γραμμᾶς ἐπὶ πᾶν τῆς περιφερείας τὸ μέρος ἴσας. εἰ γὰρ τι τοῦ
μέσου παρενεχθεῖ τὸ κέντρον, πολλὴ χώρα τῇ ἀνισότητι τῶν
γραμμῶν πρὸς ἀλλήλας καὶ λόγον πηλικότητος αὐτῶν εἰ ζητοίης,
τάχα οὐκ ἂν εὗροις· εἰ δὲ καὶ τὸ μέγα τοῦτο στοιχεῖον, ἡ
μήτηρ καὶ τροφὸς πάντων, γῆ, μὴ τὸ τοῦ παντός μέσον 60
ἐπείχεν, ἀλλὰ παρήλλαττεν, οὐκ ἂν οὕτω καλοῦ τοῦ κόσμου ἦν
ἀπολαύειν καὶ πολλὰ ἂν ἠκολούθει τὰ ἄτοπα παρὰ τὴν νῦν
ἐπικρατοῦσαν ἁρμονίαν καὶ εὐταξίαν. ἀναβιῶναι τοίνυν ἡμᾶς
ἤδη δεῖ καὶ τοῦ φωτὸς ἐγγυτέρω γενέσθαι καὶ τὸν οἰκεῖον κό- 65
σμον ἀναλαβεῖν.

κἀγὼ μὲν ταυθ' οὕτω διὰ τάχους ἐλπίζω γενήσεσθαι καὶ
ταυτ' εὐχομαι· σὺ δὲ μὴ μέχρι τούτων, ἐλπιδὼν λέγω καὶ
εὐχῶν, ἐστάναι δοκίμαζε — ἀλλὰ τί πλεον; καὶ τῷ σώματι
παρὼν προὔττε· εἴη δ' ἂν πλεον, ἂν ἐρώτησις περὶ ἐπανόδου
βασανίζουσα γνώμην προβάληται, ἀμφοτέραις αὐτίκα δράττε- 70
σθαι καὶ ναὶ λέγειν· οὐ γὰρ δεῖσω τὸ μὴ οὐ μεγάλην ῥοπήν
προσεῖναι τοῖς μήθ' ὑποβαρβαρίζουσι, μήτε σολοικίζουσι τῶν
λόγων, ἀλλ' ἐκ πίστεως ἀδόλου καὶ εἰλικρινοῦς ὀρμωμένοις
εὐνοίας: —

ιβ'

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

⁵ Αἴ' εἴ τις Εὐριπίδην οἶεται ποιητὴν γνώμας ἀγαθὸν ἀπο-
φαίνεσθαι, ἥττον τι τῶν ἀλλαχοῦ θαυμάζειν δικαιώσει τὸν
ἄνδρα, ἐν οἷς περὶ κρίσεως χρηστῶν τε καὶ φαύλων ἀνδρῶν 5
διέξεισι; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. τί οὖν φησιν;

⁴⁸ ἀδικεῖνται καὶ V ⁵⁰ τοῦ σώματος om. V ⁵⁵ ἑαυτῶν πέμψειν LF
⁶⁶ γὰρ τοι V ⁶⁷ πολλήν V ⁶⁸ τηλικότητος LF πηλικότατος M ⁶⁹ εὗροις
ἡ δὲ V ⁶⁰ μήτηρ repet. post πάντων V ⁶⁶ οὕτως LF XII ² τῷ φακρασῇ Τρ

ὦ Ζεῦ, τί δὴ χρυσοῦ μὲν ὅς κίβδηλος ἡ
τεκμήρι' ἀνθρώποισιν ὥπασας σαφῆ,
ἀνδρῶν δ' ὅτῳ χροὴ τὸν κακὸν διεδόεναι,
οὐδεὶς χαρακτήρ ἐμπέφυκε σώματι;

10

ὥφειλε καὶ γὰρ ὡς ἀληθῶς ἐνεῖναι τι ἐπίσημον εὐθὺς ὁρωμένῳ
τῷ κακοῇθει. οὐ γὰρ ἂν τοῖς τοιούτοις τῶν ἀνθρώπων ὡς
ὑφάλοις σπιλάσι προσφερόμενοι, οὐδὲν ἀμείνω ναυαγίων ἐπά-
σχομεν. νυνὶ δὲ χρῶμα περικείμενοι χρηστότητος οἱ πολλοὶ
15 λαυθάνουσι τὰ ἐντὸς ὄντες, οἷους ἂν τις ἰδὼν οἰωνίσαιτο· οἱ
καὶ πιστευθέντες τὰ μέγιστα, καιροῦ λαβόμενοι, βλάπτουσιν.

ἴσως με κελεύεις λέγειν ἀνύσαντα, ὅτι ποτε λέγοιμι, καὶ
μὴ διατρίβειν περιόντα. καὶ δὴ φράσω, τοσοῦτο προειπών,
ὡς ἐμοὶ πρὸ πολλοῦ γράφειν ἦν βουλομένῳ περὶ ὧν ὥρμημαι
20 λέγειν, ἀλλ' ἐπεῖχον αἱ τῆς ὑμῶν θάττονος ἢ προὔχωρσεν
ἐπανόδου ἐλπίδες γλώττῃ μᾶλλον ἢ καλὰμῳ σκοποῦντα περὶ
τούτων ἀναδιδάσκειν. ἐπεὶ δ' ὑμεῖς τοῦ προσδοκηθέντος μα-
κρότερον ἀφροσύνηκατε, καὶ πρὸς τούτοις ὥσπερ τὸ πολλὰ μάτην
βοᾶν, οὕτω καὶ τὸ πᾶν σιγᾶν ἔνθα μὴ δεῖ, βάρος φέρει, καὶ
25 ἐπιστέλλειν ἀνάγκη καὶ τὸ πᾶν διηγείσθαι τῷ δυναμένῳ, εἴ τί
που παρεκρούσθημεν καὶ πεφρακίσμεθα, πρὸς διόρθωσιν ἀνα-
στῆναι.

τῷ τὴν ἐν τῇ βασιλίδι πόλει τελωνεῖαν ἐπιτετραμμένῳ
Σύρῳ υἱὸς ἔστιν ἰατρός, ὡς οἶσθα, μᾶλλον δ' εἶναι δοκεῖ. οὗτος
30 νοσήσαντί μοι μετὰ τὴν ἐκ Βενετίας ὑποστοροφὴν προσῆλθεν
οὐτ' εἰσκληθεὶς, οὔτε παρακληθεὶς, ἀλλὰ διὰ τινος τῶν ἐμοὶ
φίλων τοῦτο πραξάμενος ἑαντῷ, ἐπιμεληθῆναι μου δεόμενος.
μισθὸν δ' αὐτῷ προὔθετο ὃν ἤλπιζε καὶ οὐπερ οὐχ ἡμαρτε, τὸ
δὲ ἐμὲ καὶ δὲ ἐμοῦ καὶ ἄρχουσι συσταθῆναι καὶ βασιλεῦσι. τί
35 γὰρ χροὴ καταλέγειν τοὺς ἄλλους; ἐπεὶ δὲ καθ' ἐκάστην φοιτῶν
οἰκείωσιν εἴπερ τις ἐκτέτατο παρ' ἐμοί, συνιστᾷ μοι τὸ ἐντεῦθεν
καὶ τὸν αὐτοῦ πατέρα. ἐγὼ δ' ὁ μάταιος πολιὰς ὁρῶν, αἰ καὶ
ἄκοντας πολλάκις τοὺς πονηροὺς σωφρονίζουσιν, ἐπειθόμην
χρηστῷ ἀνδρὶ ἐντετυχηκέναι, κἂν τι δέῃ λέγειν ἢ πράττειν ὑπὲρ
40 αὐτοῦ, ὡς ὑπὲρ ἀξίου, πάντως εἰπεῖν ἂν καὶ δοῶσαι. οὐδὲ
γὰρ εἶχεν ὅπερ Εὐριπίδης ἀπαιτεῖ γνώρισμα.

⁷ Eurip. Med. 488 ss ¹¹ γὰρ om. V ¹⁶ τὰ om. V ¹⁸ περιόντα corr. ead. manu ex περιόντα L τοσοῦτω V ²⁰ θάττον LF ²⁸ τῇ om. LF ἐπι-
τετραμμένω LF ²⁹ δὲ εἶναι VMT ³³ αὐτῷ codd. ³⁴ δι' ἐμοῦ καὶ δι' ἐμοῦ V

τὰ μὲν οὖν ὑπὲρ τοῦ ἱατροῦ πρὸς ἅπαντας οἷς ἐκάστοτε
 συνεγινόμην μετὰ σπουδῆς εἰρημένα μοι, καὶ ὅσα ὑπὲρ ἀμφο-
 τέρων ἀκροωμένου διεξῆλθον τοῦ αὐτοκράτορος, σιγῶ, μέτρον
 ἐπιστολῆς ὑπερβαίνοντα· ἃ δὲ πρὸς σέ, σὲ τούτων εἰσφέρω μάρ- 45
 τυρα, ὥς σοι πολλάκις — ὥς μὴ ὄφελον — κατέστην δι' ὅχλου,
 ἵν' ὕπερ ἔστι νῦν ὁ γέγων, διὰ σοῦ πρὸς τοῦ κρατοῦντος τοῦτ'
 αὐτῷ γένοιτο. καίτοι κακέινος τὸ πρῶτον ἀντέβαινε ἐν ποιῶν
 αἰσχύνῃν λέγων τόδε Ῥωμαίοις φέρειν, εἰ πάντας αὐτοὺς παρω-
 σάμενοι τῷδε πιστεύσαιμεν. ἀλλ' ὥς ἔτυχεν οὐτέρω ἐγλίχτο 50
 καὶ ἤδη ἐν ἀσφαλεῖ καθιστήκει αὐτῷ τὰ παρόντα, ὑμῶν ἀπο-
 δημησάντων, οὐδενὸς τῶν τῇδε ἀπέσχετο· κλέπτας δὲ τῶν δημο-
 σίων ἀναποδείκτως καὶ κατ' ἐξουσίαν ἅπαντας, οἷς ἐκ μακρῶν
 οὐ μεμπτῶς ἢ πόλις ἐκέχρητο, καὶ νῦν εἰσέτι καλεῖ, ὥσπερ ἂν
 εἰ Ἀριστείδης αὐτὸς ἐτύγγανεν ὢν, ἀλλ' οὐχ ὅτι πολλοὶ πάρεσι 55
 μάρτυρες, διὰ τί μὲν ἐκ Συρίας, διὰ τί δ' ἐκ Κιλικίας φεύγων
 ἐς Ταυροσκύθας ἐσώζετο. καὶ δὴ καὶ τοῖς ταλαιπώροις ἐμπόροις
 ἔσχατος κίνδυνος μετὰ χειμῶνας καὶ σκοπέλους καὶ καταιγίδας,
 εἰ βούλει δὲ καὶ Χαρύβδεις καὶ Σύρταις, ἐξεργάγη· καὶ γὰρ ἂν
 ἅπαντα φύγωσιν, ἀλλὰ τὴν τούτου ἐπήρειαν οὐκ ἐνι διαφυγεῖν. 60
 ἀντὶ γὰρ ἀπλῆς ἧς εἰσώθεσαν διπλῇν ἢ ὅτι ἐγγύτατα τὴν τῶν φόρων
 καταβολὴν ποιῆσθαι βιάζονται, ὥς καὶ τοὺς πλείστους αὐτῶν
 μακρὰ σῶζεσθαι τῇ θαλάττῃ φάναι, αὐτοῖς δ' ἄμεινον εἶναι τὰς
 ναῦς εἰς τὸ ξηρὸν ἀνελεύσαντας, ὥς μὴ κατὰ τὴν παροιμίαν
 ζητοῦντες ὄψον θοιμάτιον ἀπολέσωσι, τῇ φίλῃ προσέχειν γῇ. 65
 ταῦτα τούτους ποιεῖ καὶ τὸν ἀδελφὸν δι' αὐτοὺς τὸν ἐμὸν
 ἐπέπερ οὐκ εἶχεν ὑπερορίσαι τῆς πόλεως καθ' ὅσον οἶόςτ' ἦν
 ἐπιθέσθαι καὶ κακῶσαι κατ' οὐδὲν ἀμελῆς ὢν ἐφωράθη, ἐγκλημα
 μὲν οὐδ' ὅτιοῦν τούτῳ ἔχων ἀληθὲς ἐπιφέρειν — μὴ γὰρ αὐτῷ
 γένοιτο — ἀλλ' ἐξ ὑπονοίας αἰτιασάμενος, ὃ καὶ λέγειν ἀνόητον, 70
 ὥς διδάξας εἴη τοὺς ὑπ' αὐτοῦ πλεονεκτουμένους ἐμπόρους εἷς
 τε πατριάρχην καταφυγεῖν, καὶ εἴ τις ἄλλος ἐνταῦθα δύναται,
 καὶ δεῖσθαι μὴ παρὰ τὸ τεταγμένον καὶ εἰωθὸς τὴν τῶν φόρων
 εἰσπραξίν σφίσι νεωτερίζεσθαι. οὕτως εὐήθεις τοὺς Ἕλληνας
 ὁ βάρβαρος οἶεται, ὥς μὴδ' ἂν τοῦτό γε ἐννοῆσαι τοὺς ὑπ' αὐ- 75
 τοῦ πιεζομένους, ἂν μὴ τινα τὸν εἰσηγούμενον εὐτυχήσωσιν,

⁴³ συνεγινόμην LFr ⁴⁴ ἐξῆλθον V ⁴⁵ τοῦτον VF μάρτυρα ὅς σοι V
⁵¹ καθιστήκει V ⁵² δὲ ἐν LF ⁵³ εἰς V ἐμπόροις om. V ⁵⁴ ἐγγυτάτω T in
 marg. F man. sec. M ⁵⁵ πλείους LFr ⁵⁶ τούτοις LF

ὅτι δεῖ προσελθεῖν τινι τῶν δυνατῶν καὶ προσανακλῦσθαι.
καίτοι τίς ὁ νουθετήσων, αὐθις ἐπανελθόντος τοῦ αὐτοκράτορος,
τῶν ἐκείνου ποδῶν αὐτοὺς προκαλινθηθῆναι καὶ ὀλοφύρασθαι;
80 τοῦτο γὰρ αὐτοῖς τελευταία λείπεται ἄγνωρα, ἐπεὶ τὰς ἄλλας
πάσας οὗτος ἀφείλεν ἐνεχυράσας, μὴ δυναμένων κατατιθέναι
ὅσον εἰσπράττεται.

τοιαύτας ἡμῖν ἀπέδωκε χάριτας καὶ οὕτως ἐχρήσατο, ὥς
εἴ τις ἀπ' ἄρτου κοιλάνας δοίδυκα καὶ προτεθεῖσαν ἀδάραν,
85 εἰ τύχοι, δι' ἐκείνου φαγών, εἴτα τελευτῶν συγκαταβρώξειε καὶ
τὸν δοίδυκα. καὶ οὐκ ἐν τούτοις μὲν τοιοῦτος, μετριώτερος
δ' ἐν τοῖς ἄλλοις· ἀλλὰ κατοφρυᾶται μὲν τῶν ὑπερχόντων,
παροινεῖ δ' εἰς τοὺς ἴσους, ὕβρεσι δὲ τοὺς ἐλάττονας πλύνει.
τί δ' ἂν σοι τοὺς πατριάρχας λέγοιμι; οὓς οὐτ' ἐμπόρους ὄντας,
90 οὔτε τὰ τέλη κλέπτοντας ἀμφοτέροις καθ' αὐτοῦ ἐπεσπάσατο,
καὶ ταῦτα προυπαρχούσης αὐτοῖς οὐ μικρᾶς εἰς αὐτὸν χάριτος.
εἴτά φησιν ἕνα τινά, σὲ λέγων, δύνασθαι φίλον κεκτηθῆναι.
σέ; πόθεν; ὁ τοὺς προλαβόντας οὕτω τιμήσας; ὁ καλὰς οὕτως
εἰδὼς ἀποδιδόναι τὰς χάριτας; ὁ τύχην μαθὼν προσκυνεῖν,
95 ἀλλ' οὐκ ἀνθρώπον φιλεῖν; τούτῳ φίλῳ τις οἴησεται χρῆσθαι
δεῖν ὅς πᾶσιν ἐχθρὸς ἐστὶ καὶ πάντες αὐτῷ; οὗτος ἔξει τὸν
αὐτὸν ἐπαινεῖν ἐφ' ὅσονοῦν φίλον, ὁ μήτε γῆν τὴν αὐτὴν
οἰκεῖν ἀεὶ δυνηθεῖς, μήτε τὴν αὐτὴν ἑαυτῷ προσηγορίαν ἐπι-
φημίξων, ἀλλὰ συµμεταλαμβάνων τοῖς τόποις καὶ στολὴν καὶ
100 ὀνόματα; καὶ γὰρ Σύρος ἦν, καὶ Κίλιξ ἐγένετο, καὶ μικρὸν
ὑστερον τῷ κοινῷ Γενοσιτῶν ἐνεγράφη· εἴτα κἀκείνους ἀπο-
λακτίσας Ῥωμαῖος ἡμῖν σχέδιος ἀνεδόθη, καὶ τέρας εἶναι δοκεῖ
μετὰ τοῦ πύλου τοῦ χρυσοῦ βαρβαρίζων. καὶ μὴν ταῦτα πολυ-
πόδων τε καὶ χαμαιλέοντων, ἀλλ' οὐκ ἀνθρώπων. προσδεχέσθω
105 τις αὐτὸν μετ' οὐ πολὺ καὶ Τατάροις αὐτομολήσων, ἐπειδὴ
κατ' Αἰγυπτίων εὐδοκιμοῦντας αὐτοὺς ἀκούει, καὶ πτεροφορή-
σων, ὥσπερ ἐκεῖνοι, πολλὰ χαίρειν εἰπόντα τοῖς ἡμετέροις πύλοις·
κἂν μὴ φθάσας ὁ θάνατος τοῖς ἐν Αἴδου πολίταις αὐτὸν ἐν-
τάξῃ, τάχα πλείους ἔτι φυλὰς ἀμείψειν, πανταχόθεν ἐρανιζόμε-
110 νον οὐκ εἴ τι χρηστὸν ἐκάστω τῶν ἔθνων πρόσδεσιν, ἀλλ' εἴ
τι τῶν ὀλεθρίων, ὥς συμφύρομα κακῶν ἑαυτὸν ἐκπονήσαι.
εἰδ' ὃν οὐκ ἔστιν ἥτις ἐπὶ πολὺ κατασχεῖν ἠνέσχετο γῆ, ἀλλ'

⁸⁴ ἀτάραν p ⁹⁵ τούτῳ τις οἴησεται φίλῳ Tr ¹⁰¹ γενοσιτῶν addita
supra litt. vo litt. v ead. manu L ¹¹⁰ ἀλλ' ὅτι V ¹¹² ἔστιν εἰ τις L

ὥς ἄχθος ἀπετροίβετο ἐκάστη λυποῦν, τοῦτον ἡμεῖς τῶν ἰθαγενῶν προτιμῆσομεν; οὐκ ἄρα τινὲς δόξομεν εἶναι. ἐγὼ, νῆ τὴν ἀλήθειαν, καὶ πάντες ὅσοις νοῦ καὶ ὀλίγου μέτεστιν, ἐγκαλυ- 115
πτόμεθα βάρβαρον βλέποντες καὶ πλανήτην, πάντας συλλήβδην τοὺς τῇδε Ῥωμαίους καὶ ἐντίμους παρὰ φαῦλον τιθέμενον, τῷ δι' ὑμῶν δύνασθαι, ἀλλ' οὐχ ἑτέρῳ δικαίῳ λόγῳ, εἰ καὶ μὴ οὕτως ὑμεῖς αὐτὸν ἡβούλεσθε δύνασθαι. ἐγὼ δὲ ᾄμην δι' ἑαυτοὺς ξῆν Ῥωμαίους, ἀλλ' οὐ δι' ἓνα ἢ Σύρον, ἢ Κίλικα, 120
ἢ ὅτι ποτ' ἂν τις τὸν παντοδαπὸν τοῦτον ἐθέλοι καλεῖν. τοὺς σὺν ἡμῖν λέγω καὶ τῇ βασιλείᾳ Ῥωμαίων καὶ ζησομένους καὶ ἄλλο πᾶν πειδομένους, ἂν τι συμβαίνειν βούληται, διὰ τὸν αὔριον πρὸς τὸν εὖ πράττοντα τοῖχον, ἂν οὕτω τύχη, μετα-
στησάμενον δι' ὃν ἄπλους τοῖς πλείοσι τῶν ἐμπόρων ἢ θάλαττα, 125
θεμένους ὑπὲρ καπνοῦ τὰ πηδάλια; ὅτι δὴ πάντῃ Ῥωμαίους ἐφίλησεν ὁ καὶ πρὸς τῶν ὁμοφύλων — πολλοὶ δὲ τούτων ἐν-
ταῦθα νῦν — ἴσα καὶ δαίμων ἀλάστῳ ἀποτροπιαζόμενος; δι' ὃν οἱ πειραταὶ κουφότεροι τοῖς ναυτιλλομένοις· τοὺς μὲν γὰρ ἔστι καὶ λαθεῖν, ἔστι δὲ οὐ καὶ διαδραῖναι, τοῦ δὲ τὴν ἀπαν- 130
θροπλίαν ἄφυκτον οὔσαν ἅπαντες ὑπερεστυγήκασιν.

φῆσει τις ὥς πλέονι τῶν ἄλλων τὸ βασιλικὸν οὗτος ἠὔξησε ταμιεῖον; ἀλλὰ πάντων ἀκούῳ λεγόντων οὐχ οὕτως ἔχειν. καὶ μὴν ἐγὼ πάντων μάλιστα τοῦτ' ἐν θαύματι τίθεμαι, ὅπως οὐ κείρων τὰ πρόβατα, ὥς ὑμεῖς ἐντολὴν τούτῳ δεδώκατε, ἀλλ' 135
ἀποξυρῶν, ὥς ὁ βάρβαρος τούτου βούλεται νόμος, ἔστιν ὧν ἐτησίῳν εἰσφορῶν ἔλαττον εἰσενήνοχε. καίτοι καὶ εἰ πλέον εἰσεκεκομῖκει, διὰ μέντοι τὴν καὶ θεῶ καὶ ὑμῖν καὶ πᾶσιν ἀν-
θρώποις ἀπόπτυστον ἦν στέργει ὁμότητα καὶ θρασύτητα, καὶ μισεῖσθαι καὶ ἀποσκορακίζεσθαι δίκαιος ἦν. κέρδος γὰρ αἰσχροὺν 140
ὥς δαπάνην φευκτέον. ὥς ἐγὼ δέδοικα, μὴ προϊούσης αὐτῷ τῆς ἀδείας καὶ σφάζειν ἐπιχειρήσῃ τὰ θρέμματα καὶ χάριτας ὑμᾶς προσοφείλειν αὐτῷ τῆς τῶν δεσμάτων ἀφθονίας κελεύῃ.

ταῦτά σοι ἐκ πολλῶν καὶ μεγάλων ὧν πεύσῃ παρὰ πάντων σὺν θεῷ ἐπανήκων — οὐ γὰρ ἔστι ταῦτα σιγῇ παρελθεῖν, οὐχ 145
οὕτω μανδραγόραν πεπώκασιν ἅπαντες — ὀλίγα καὶ μέτρια,

¹¹⁶ ὅσοις μου καὶ p ¹²⁸ add. supra δαίμων ὥσπερ V ὥσπερ καὶ δαίμ. M. T (?) ¹³² πλέον p ¹³⁶ ἡμεῖς V τοῦτο V ¹³⁸ ἡμῖν LF ¹⁴⁰ γνώμη in marg. LV ὥραία γνώμη in marg. T ὅρα γνώμην ante κέρδος M ¹⁴² ἐπιχειρήσει LF ¹⁴³ ἡμᾶς VM ἡμῖν T (?) κελεύει LF

καὶ οἷον πρόγευμα τῆς τοῦ ἀνδρὸς ἀηδίας, ὥς μὴ ξενίξῃ τη-
 καῦτα πρὸς τὸν ὄγκον τῶν λεγομένων. ἀλλὰ γὰρ, ο μελλήσῃ
 τις ἴσως ἐρεῖν, οὐδ' ἐμὲ λέληθεν. ἐρεῖ γὰρ, ὥς διὰ τὸν ἀδελφὸν
 150 τὸν ἑμαυτοῦ καταφέρομαι τοῦ ἀνδρός· ἐρεῖ δὲ οὐδέν. μὴ γὰρ
 οὕτω μανείην, ὥς ἀνδρὸς ἀγαθοῦ δι' ὄντινα δὴ τῶν ἑμοὶ
 γνησιωτάτων κατηγορεῖν· μηδεὶς οἰέσθω προτιθέναι με τὸ γένος
 τῆς ἀρετῆς. φημί δὲ περὶ ἀνδρός, εἴ μοι δοίης εἰπεῖν —
 δίδωσι μὲν γὰρ ἡ ἀλήθεια, ἑμοὶ δὲ λέγειν οὐκ ἦν ἡδομένῳ —
 155 δημοκαταράτου· καὶ εἰ πολλοὺς εἶχες ἐνταῦθα τοὺς ὥς ἐγὼ
 γνησίως φιλοῦντάς σε, καὶ μακρότερα τῆσδ' ἂν τῆς ἐπιστολῆς
 καὶ σφοδρότερα παρ' ἐκείνων ἐδέξω, εἰ μὴ που καὶ δέδεξαι.
 ἐγὼ δ' εἰ μὲν διὰ τὸν ἀδελφὸν μόνον ἐπιστέλλειν ἤξιουν,
 ῥᾶστον ἂν ἦν ἐπιστολῇ λακωνικῇ πρὸς σὲ χρησάμενον οὕτω γρά-
 160 φειν· ὁ Σύρος ἐμὲ λυπεῖ τὸν ἀδελφὸν οὐδὲν ἀδικοῦντα μετα-
 στήσας τοῦ λειτουργήματος· γνώτω μὴ βουλόμενόν σε λυπεῖσθαι
 με, καὶ οὐκέτι λυπήσει. τοσοῦτον ἂν ἔγραφον — οὐ γὰρ
 οἶμαι σοι δεῖν ἐν τοῖς ὑπὲρ ἐμοῦ λόγων μακρῶν — καὶ σὺ
 δ' ἂν ἐποίεις· οὐ γὰρ ἀμαθὴς εἶ τὰ τοὺς φίλους ἀνιῶντα
 165 μετακινεῖν.

νυνὶ δὲ καὶ τοδε τὸ ἐπιστόλιον ἰδίᾳ γεγραμμένον εἶναι
 μοι πρὸς σὲ διὰ τὸν ἀδελφὸν βούλομαι, καὶ γεγράφθω δι'
 ἐκείνον καὶ ἔστω. καὶ κοινῇ τὸ λοιπὸν τῆς ἐπιστολῆς ὑπὲρ τε
 σοῦ καὶ τῶν ἄλλων πεποιήμαι, καὶ οὐχ ἥμισυ τῶν ἀπορω-
 170 τέρων σοῦ μὲν, οἷς τῶν βελτίστων παρ' ἡμῶν ἀνδρῶν καὶ
 τιμίῳ ἐπὶ σὲ τὴν αἰτίαν τῆς τοῦ Σύρου παραπληξίας ἀνα-
 φερόντων ἀκούω, καὶ ὥς εἰ μὴ σὺ τὴν τοσαύτην αὐτῷ
 παρεῖχες ῥοπήν, οὐκ ἂν οὕτως ἐξύβριζε καὶ διεκνρίττετο πᾶσιν
 οἷς ἂν ἐντύχοι. ἐγὼ δὲ βούλομαι σε καὶ εὐχομαι χρηστοῦ
 175 μᾶλλον ἀπολαύειν ὀνόματος ἢ μεγάλων θησανρῶν, ὧν τὸ
 πλεῖστον ἀνόνητον· ἄλλοι δὲ τινες ἔστωσαν οἱ βουλόμενοι
 μόνον οὐκ ἐμπνέσθαι, ἂν καὶ ὀθνεοῦν χρηματίζονται. πρὸς
 δὲ τούτοις οἶδα καὶ τὸ θεῖον αἰετὰς ἀνθρωπίναις ὑπερβολαῖς
 ἄχθόμενον, ὥς τοὺς τὸν ἐν Βαβυλῶνι πύργον τολμῶντας
 180 συνέχεε καὶ διέσπειρεν· ὥς τοὺς Αἰγυπτίους τοῖς Ἰσραηλίταις
 βαρεῖς ἐπικειμένους ἄλλαις τε πολλαῖς μάστιξι καὶ πανωλεθρία
 τελευτῶν κατειργάσατο· ὥς τὸν Ἀσσύριον βασιλεῖα πλεον ἢ

155 εἶχεν V 159 ἂν addidi 163 οἶμαι σε δεῖν LF 174 ἐντύχη VMT
 180 Ἰσραηλίταις V 182 Ἀσσύριον V

κατ' ἀνθρώπου πεφρονηκότα οὐδ' ἐν ἀνθρωπίνῃ μένειν συνε-
 χώρησε καταστάσει. καὶ τοῦτο εἰδώς, οὐτ' αὐτός, οὔτε τὸν
 ὅστις ἐμοὶ φίλος, τοῖς τὰς τοιαύτας ὑπερβολὰς σπουδάζουσι 185
 συσπονδάζειν ἐθέλω, μᾶλλον μὲν οὖν καὶ κολοῦναι ὡς οἶόντε.
 καὶ ὑπὲρ σοῦ μὲν οὕτως· τῶν δὲ λοιπῶν ἔνεκεν, οἷς ὁμοφύλους
 ὑπ' ἄλλοφύλου τοὺς κακουμένους οἶδα, καὶ ὧν προκινδυνεύειν
 ἐχρῆν, οὐκ οἴομαι τούτους δεῖν εἶναι περιορᾶν ὡς μηδὲ λόγῳ
 συνηγορεῖν. πάσχουσι κακῶς οἱ ἄνθρωποι, πάσχουσι· δεῖ δὲ 190
 τούτους, ἀνθρώπους γε ὄντας καὶ ἡμετέρους, ἀναπνεῦσαι ποτε.
 πόθεν δ' ἂν ἄλλοθεν ὡς ἐκ τοῦ προσεχοῦς ἐλπίξειν ἔστι; τοῦτ'
 αὐτοῖς γένοιτο, ἂν μὴ σὺ δείξης, ὡς ἄχθῃ τοῖς γινομένοις· δι'
 οὗ γὰρ λαθὼν εἰσεφθάρῃ τοῖς καθ' ἡμᾶς πράγμασιν ὁ τῶν
 συμφορῶν καινοτόμος, διὰ τούτου δεῖ πάλιν αὐτὸν ἐκκρου- 195
 σθῆναι. οὐ γὰρ δὴ ὁ μὲν ἐκπλήσει τὴν ἑαυτοῦ μανίαν, ἕτεροι
 δὲ τῆς αἰτίας κληρονομήσουσιν.

ἤδη μὲν οὖν ἐγὼ καὶ θεῶ καὶ ἀνθρώποις ἀπολελόγημαι,
 εἴ τι κατασοφισθεῖς τούμῳ μέρει αὐτῷ συνέπραξα, καὶ σὲ
 δ' οὐδὲν ἤττον, εἰ καὶ μὴ μᾶλλον, πρὸς τοῦτ' οἶμαι πρόθυμον 200
 ἔσεσθαι. χρηστός γὰρ εἶ, καὶ χαίροις ἂν σὺ σαυτὸν διορθού-
 μενος. τοὺς δ' ἐμούς τούσδε λόγους, ὡς εἰώθας, καὶ ἰλαρῶ
 καὶ χαρίεντι δέξαι προσώπῳ τὰ πρὸς ἐμέ, καὶ μηδὲν πρὸς ἀνίαν.
 πολλοὺς γὰρ ἔτι σοι πρὸς χάριν, ἢ γε ἀνεπίφθονος, καὶ τῆς
 φαιδροτέρας φθῆς ταμειύομαι· εἰ δ' ὅπερ οὐκ οἶμαι οὐδ' ἂν 205
 γένοιτο, ἀλλ' ἐγὼ τῷ σφόδρα φιλεῖν αἰροῦμαι μᾶλλον τάλῃθ' ἡ σοι
 λέγων προσκρούειν, ἢ κολακεύων ἀρέσκειν. δεῖ γὰρ τοῖς φίλοις,
 καὶ μάλιστα τοῖς ἐν ἀξίαις, λέγειν οὐχ ὅπερ ἀκοῦσαι θέλουσιν,
 ἀλλ' ὅπερ εἰσαεὶ ἀκηκοότες εἶναι θελήσουσιν: —

ιγ'

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

"Ἄνδρα δυνάμενον πενίαν ἐνεργεῖν καὶ λιμὸν — ἀλλ' ὑπὲρ
 ἀδελφοῦ μὴ τούτοις πολιορκηθεῖς καταπέσῃ — καὶ πρὸς χεიმῶνα
 παραβαλλόμενον καὶ μακρᾶς ὁδοῦ πόνον μὴ δυσχεράναντα ἡδί- 5
 κουν ἂν — τῶν γὰρ ὀρθῶς φιλοῦντων οὗτός τε καὶ ὁ ἀδελφός
 ἔστιν —, εἰ μὴ τὴν παρ' ἑμαυτοῦ βοήθειαν ὅση δυνατὴ συνεισ-

¹⁸³ πεφρ. οὐδὲν ἀνθρ. V ¹⁸⁴ οὔτε τῶν ὅστις LF ¹⁸⁶ σπουδάζειν p κολύειν
 corr. ex κολοῦναι V κολύειν p ¹⁸⁸ ἐπ' ἄλλ. LF ²⁰⁰ πρὸς τοῦτ' με πρ. LF
²⁰⁵ ταμειύομεν VM οὐδ' ὅπερ LF ²⁰⁶ ἐγὼ τὸ σφ. VM ²⁰⁹ θελήσουσι VMT

ἔφερον καὶ συνεφηπτόμην αὐτῷ τῆς σπουδῆς. εἶχον δὲ τουτὶ
μόνον χαρίζεσθαι, εἰ πρὸς σὲ γράψαιμι, ὃς μᾶλλον ἂν περὶ δὴς
10 ἀμελούμενα τὰ σαυτοῦ, ἢ τὰ τῶν φίλων, οὐδὲ θαυμάζεις, ἂν
τις ὠφελεῖν πολλὰ δύνηται, ἀλλ' εἴ τις εὖ ποιεῖν ἔχων μὴ πατ-
τάλῃ τὴν αὐτοῦ δύναμιν ἔχει κρεμάσας, ἀλλ' εἰς ὅσον οἶόντε
μέγεθος αὐτὴν ἐξάγει τῇ προθυμίᾳ.

ὁ μὲν οὖν, ὑπὲρ οὗ γράφω τε ἐγὼ καὶ οὐκ ὤκνησε τὴν
15 ὁδοιπορίαν ὁ ἀδελφός, καὶ φιλίᾳ σῇ τῇ ἐκ παιδων καὶ κοινω-
νίᾳ μαθημάτων ἀγαλλόμενος φαίνεται. καὶ ταῦτα κατέχων
ἐνέχυρα καὶ ἐπὶ τούτων τῶν ἐλπίδων ὀχούμενος τὴν ὥς ὑμᾶς
στέλλεται, δεδιώς μὲν οὐδέν, ὥς ἂν μάτην εἰς σὲ δραμούμενος,
ἐν παντὶ δὲ θάρρους γινόμενος· καὶ γὰρ ἐφόδιον αὐτῷ — πρὸς
20 τοῖς ἄλλοις προστίθῃμι γὰρ — καὶ ὑποσχέσεις ὑμέτεραι προ-
λαβοῦσαι χρησταί. ἐγὼ δὲ βουλοίμην μὲν ἂν τῷ ἀνδρὶ καλόν
τι γενέσθαι, πάντων δὲ μάλιστα διὰ σοῦ, ἵν' ὅτι μάλιστα πλείους
ἔχοις τοὺς ὀφείλοντας εἰδέναι σοὶ χάριτας. οὗτος δὲ καὶ τᾶλλα
μὲν γενναῖος, τῷ δὲ φίλον ἢ προστάτην εἰδέναι ἐπαινεῖν καὶ
25 χαρίτων μεμνησθαι ὑπερῆρε καὶ ἑαυτόν. ἄγε οὖν, εἴ τις φιλίας
δύναμις, εἴ τις χάρις μαθημάτων κοινῶν, εἴ τις ὀνόματος ἐπι-
θυμία χρηστοῦ — μίμησαί μοι τὸν Σαμαρεῖτην· οἷκτον λάβε
τοῦ δεινοῖς ὁδοστάταις, λιμῷ καὶ πενίᾳ, περὶ πεινόντος. ἔχεις
δύο δηνάρια, τὴν τε σύντροφον ἐκ βρέφους περὶ τὸ ποιεῖν εὖ
30 ὁρμὴν καὶ τὴν ἄρτι προσοῦσαν δύναμιν· ἐγγυθεν ὁ πανδοκεὺς
— τίνα λέγω; τὸν κραταῖον αὐτοκράτορα, τὸν πάντων ἡμῶν
καὶ δεσπότην καὶ κηδεμόνα. ἐκείνῳ τοῖς σαυτοῦ δηναρίοις τὸν
ἄνδρα σύστησον. ἐπιχεεῖ ἔλαιον· ἐπιχεεῖ οἶνον, τὸ μὲν, ἵν' ἀνι-
ωμένην ψυχὴν λεάνῃ, τὸν δέ, ἵν' ὑπὸ τῆς ἀπορίας παρειμένην
35 συσφίγῃ. πάντως δὲ τοῦτ' αὐτὸ καὶ μεταφορᾶς ἐκτός, καὶ
οἶνον καὶ ἔλαιον· πρὸ δὲ τούτων καὶ σὺν τούτοις ἄρτον ὥς
πατὴρ ἀγαθὸς αἰτοῦντι παρέξει τέκνω.

ἀλλ' εἰ μὲν ἔδει πλείω πρὸς σὲ γράφειν, πλείω ἂν ἔγραφον·
νυνὶ δ' ἂν μὴ τὴν ἐπιστολὴν ἐνταυθοῖ στήσω, τάχα τισὶν ὑπό-
40 νοιαν δώσω τοῦ πολλῆς δεῖσθαι προτροπῆς ἐπὶ τὰ βελτίω τὴν
σὴν φύσιν, ἣν ἐγὼ Λυδὸν εἰς τὸ πεδίον γινώσκω προκαλου-
μένην ἐπὶ φιλανθρωπίᾳ· ἵν' οὖν ἐκείνων ἀπαλλαγῶμεν, ἐγὼ τε
τὴν ἐπιστολὴν ἴσθῃμι καὶ σὺ στήσῃς τὸν πεσεῖν κινδυνεύοντα: —

XIII ⁹ περιόδοις LF ¹¹ πολλὰ om. V ¹⁴ τὴν πορείαν ὁ LF ²⁰ ἡμέτεραι
VM ²¹ μὲν om. LF ²² πλείους ἔχης μάλιστα LF ²⁴ ἐπαινεῖν om. V. ²⁷ Ev.
Luc. X 30 ss ²⁸ λιμῷ pro γάμῳ scripsi ³¹ αὐτ. τῶν πάντων V. ⁴² τε om. V

ιδ'

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

Ἐπιτροχάδην εἰ οἶοντ' εἰπεῖν διεξελθῶν ὁ Πανάρετος, ὥς
 μόλις τὰ τῶν Βλάχων διαδράσειε ξίφη, εὐθὺς Θεσσαλονίκης —
 οὐ γὰρ ἄλλοσε βλέπειν ἐχοῖν — ὥς τὸν αὐτοκράτορα δεῖν ἔγνω 5
 ἐπείγεσθαι. πῶς γὰρ ἂν ἔτι βλέπειν γε παρεβάλετο τοὺς τῷ
 κοινωνῶ τῆς ἀπογραφῆς, τῷ Βαρδαλῇ λέγω, χεῖρας οἴνω στρα-
 τηγουμένας ἐπενεγκόντας, ὅποτε μὴδὲ τοὺς κατ' αὐτοῦ πίθους
 ἐπιλιπόντας ἠπίστατο; ποιεῖ δὲ τοὺς γε φρονεῖν εἰδότας τὰ
 παραδείγματα σπεύδειν ἑαυτοὺς τῶν κινδύνων ἐκκλέπτειν καὶ 10
 ἐκτὸς ὀλεσθρίου πηλοῦ τιθέναι τὸν πόδα. ἔγωγ' οὖν τὸν μὲν
 πεσόντα πενθῶ, φίλος γὰρ ἦν καὶ δι' ἑαυτόν, πάντων δὲ μάλιστα
 καὶ διὰ τὸν ἀδελφόν ὃν εἶπερ τινα καὶ ἄλλον στάθμην φιλίας
 ἔγωγε τίθεμαι. ἡβουλόμην δ' ἂν καὶ πλείοσιν ἔτι καὶ μείζοσι
 κινδύνους περιπεσεῖν τὸν Πανάρετον, ὥστε μέντοι μὴδὲ ἀνήκε- 15
 στόν τι παθεῖν, εἰ μόνον ἐκεῖνον γυνή τε καὶ τέκνα σὼν ἔμελλον
 ὑποδέξεσθαι. νυνὶ δ' ὁ μὲν ἐλεεινῶς κεῖται, πολὺ πρὸς οἶκτον
 ἐπισπώμενος τὸ μὴδ' ἂν αἰσθάνεσθαι δύνασθαι, εἴ τις αὐτῷ
 τιμωρεῖν τὰ πάντων παθόντι χεῖριστα βουλευθείη· ὁ δὲ τὸν περὶ
 ψυχῆς δραμὼν πρότερον νῦν ἐφ' ὑμᾶς τρέχει τοὺς ἐτοίμους 20
 ἐκείνους τὰς χεῖρας καὶ ἐς τοσόνδε μύσος ἄστροις, ὃ δὴ λέγεται,
 τεκμαίρεσθαι γνώμην ἔχων. σὸν δ' ἂν εἴη καὶ τῆς σῆς χρηστό-
 τητος καὶ τοῦτον εὐμενῶς ἰδεῖν, ὥσπερ εἴωθας, καὶ δοῦναι
 μαθεῖν, ὥς ἀσφαλείας ἐπείληπται καταφυγὼν πρὸς ὑμᾶς καὶ
 τοῦ πικρῶς οὕτω καὶ ὥμῳ σφαγέντος οἶκτον λαβεῖν καὶ ἦν 25
 ἐκείνῳ περιόντι κηδεμονίαν νέμειν ἐχοῖν, ταύτην εἰς τὴν αὐτοῦ
 μηκέτ' ὄντος οἰκίαν μετενεγκεῖν. χοῖναι γὰρ καὶ αὐτὸς φήσεις,
 ὥσπερ τὸ πρὸς τοὺς ξῶντας δίκαιον, οὕτω καὶ τὸ πρὸς τοὺς
 οἰχομένους ὅσιον εἰς τὴν ἐνδεχομένην φροντίδα τίθεσθαι. ταῦτα
 δ' οὕτω ποιεῖν καὶ οἶσθα καὶ βούλει καὶ δύνῃ καὶ οὐδ' ὅτιοῦν 30
 ἄπεστιν, ὧν προσεῖναι δεῖ.

ἐπὶ τούτοις ἔρω τι καὶ τῶν κατ' ἑμαυτόν. ὥς ἐγὼ νῦν
 ἡδεῖαν ἀκοὴν ἀκούσας ἀληθῶς ἐπανήκειν τὸν αὐτοκράτορα, οὐκ
 ἔστιν ὅπως ἐνταῦθα καταλειφθῆναι βούλομαι, ὥσπερ ἀνάγκη

XIV ¹¹ ὀλέσθρου V ¹⁴ πλείοσι V ¹⁵ μὴδὲν VM ¹⁷ ὑποδέξασθαι VF
²⁸ τὸ post καὶ om. VM ³⁴ κατηληφθῆναι V καταληφθῆναι M

35 πᾶσα, καὶ τοὺς ἀνδριάντας καὶ στήλας — δεῖ δέ με σύμβολον
 ἐξενεργεῖν τι — τοῦ ψυχὴν ἔχειν καὶ κίνησιν. ὁ γὰρ ἐντετηκῶς
 μοι πόθος οὐκέτι με ἀτρεμεῖν ἔῳ, ἀλλ' ἐκράγεις ὅλη ῥύμη πρὸς
 τὴν τοῦ κράτους ὑπάντησιν ὁμοῦ καὶ προσκύνησιν ἵεσθαι κατ-
 40 ἐπείγει. ἡδονῆς μέντοι προσθήκην, καὶ ταύτην οὐχ ὅσην εἰπεῖν,
 ἐπαγγέλλεται καὶ ὑμᾶς. φροντίζω γοῦν καὶ ὅπως τὰδ' ἔσται
 περιαθροῶ. κἂν μὲν οὐπερ εὐχομαι τύχω, ἐμοὶ καὶ τῇ ἐμῇ
 προθυμίᾳ τὴν χάριν — εἴ τί σοι τοῦτο πρὸς χάριν — εἰδείης
 ἂν· εἰ δ' ἄλλο τι παθεῖν χροῖ, δεῦρο καὶ σὺν ἐμοὶ στὰς τὴν
 ἀπορίαν προπηλακίσωμεν καὶ τὰ κακὰ τῶν κακῶν τὴν πολ-
 45 λῶν ἀγαθῶν ἡμᾶς εἰργουσαν δεινὴν θεὸν εἰπώμεν: —

ιε'

ΤΩΙ ΑΤΤΩΙ

Ἐγὼ δεδοικῶς, μὴ τις ἐξ ἡμῶν ὥς ὑμᾶς ἀφίκηται τῶν
 σῶν χαρίτων οὐ μεμνημένος, οὐδὲ τοὺς ἐκ τῆσδε τῆς μονῆς,
 5 ἧς παροικοῦμεν, ἀδελφούς ἐφ' ὑμᾶς στελλομένους ἀπίρους μεῖναι
 παρῆκα τῆς σῆς χρηστότητος· οἶδα γὰρ ὅτι διὰ τῶνδε συστα-
 θέντες σοι τῶν γραμμάτων αὐτοῦ τε οὐδενὸς ὦν δέονται —
 δέονται δὲ μετρίων — ἀτυχήσουσι, καὶ δεῦρο πάλιν ἐπανελ-
 θόντες κολοφῶνά σε τῶν εἰς αὐτοὺς εὐεργετημάτων, εἴ τινων
 10 καὶ ἄλλοθεν τύχοιεν, ἐξυμνήσουσι. κἀγὼ ταῦτ' ἀκούων ἡσθή-
 σομαί τε καὶ μᾶλλον σεμνυνοῦμαι, ἢ οἱ Πελοπίδαι ἐπὶ τῷ
 γνωρίσματι τοῦ ἐλέφαντος. πέποιθα μὲν οὖν, ὥς καὶ δι' ἐμὲ
 τῆς σαντοῦ κηδεμονίας τοὺς μοναχοὺς ἀξιῶσεις· πέποιθα δ', ὅτι
 καὶ διὰ σαντόν, ὃς αὐτόθεν τε αὐτὸς εἰπέρε τις ἄλλος τὸ σχῆμα
 15 τιμᾶν πέφυκας, καὶ πρὸς τῆς σεμνῆς τε καὶ θεοφιλοῦς μητρὸς
 ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων οὕτω πεπαίδευσαι καὶ τὴν παιδείαν οὐ
 τηρεῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ προσεπιτιθεῖς οὐκ ἀνίης. καὶ εἴης
 20 μοι διὰ παντὸς οὕτως ἐπιδιδούς ἐν τοῖς κρείττοσι καὶ σφῶσι
 πρὸς ἡμετέραν καὶ πολλῶν ἄλλων παραμυθίαν. ὦ ἡμέρας
 ἐκείνης, καθ' ἣν ἐπανιόντα σε περιπτύξομαι: —

³⁷ ἐκράγεις VM in marg. rec. manu ἐκράγεις M ³⁸ ἀπάντησιν V κατε-
 πείγειν V ⁴⁰ ἐπαγγέλλεται VM XV ² ὑμῶν ὥς ἡμᾶς VM ⁶ οἶδα καὶ
 γὰρ LF ⁷ αὐτοὶ VM

15'

ΤΩΙ ΑΤΤΩΙ

Ἄλλ' οὐδὲ τοῦ Παναρέτου γράφοντος ὑμῖν εὖ ἔχειν ἐνό-
μισα τὸ μὴ καὶ αὐτὸς ἐπιστεῖλαι. ἐγὼ τε γὰρ προφάσεις αἰ-
τοῦ σοὶ γράμματα πέμπειν θηρεύω, ἐπεὶ σοὶ μὴ παρόντι δύνα- 5
μαι ἀτενίζειν, καὶ ἅμα φίλος ὁ ἀνὴρ καὶ δι' ἑαυτὸν καὶ τὸν
ἀδελφὸν καὶ κεφάλαιον διὰ σέ. ὁ μὲν γὰρ τά τε ἥδη χρηστός,
καὶ οἷος τῷ συγγενομένῳ ἀγαθῆς προαιρέσεως ἔλεγχον δοῦναι·
ὁ δὲ ἀδελφὰ τούτῳ ξῶν· ἀμφοτέρω δὲ — τὸ δὴ τρίτον τοῦτο
τὸ διὰ σέ — ἐν σπουδῇς λόγῳ τιθέντες τὸ σὲ θαυμάζειν καὶ 10
πολλῶν προτιθέντες καὶ χάριτας οὐ μικρὰς ὁμολογοῦντες εἰ-
δέναι σοι. δηλώσει τοίνυν οὗτος γράφων, ὑπὲρ ὧν ἄξιοι· οὐ
γὰρ ἔμοιγε ἦν σχολή, τίνος ἂν δέοιτο βασανίζειν· ὥσως δ' ἂν
ἔμελλον καὶ οὐδ' εὐχερῶς συνήσειν, ὅτι βούλεται, φράζοντος.
δι' αὐτὴν δὴ καὶ σὺ μὲν ἐπὶ τούτῳ ποιήσεις, ὅπερ ἄμεινον ἔσται 15
καὶ δόξει· ἐγὼ δὲ τοσοῦτον ὑπὲρ τοῦ ἀνδρὸς δέομαι τὸν ἀπό-
στολον αὐτῷ θᾶττον ἐπανελθεῖν. μεγάλην γὰρ καὶ ἡμῖν αὐτῷ
τούτῳ καταθήσεις τὴν χάριν τῷ μὴ πλείους ἡμέρας ἢ κατὰ τὰ
ἐνδεχόμενα παρασκευάσαι τὸν Παναρέτον ἀριθμεῖν ἐκδεχόμενον
τὴν γε τοῦ ἀποσταλέντος ἐπάνοδον: — 20

εξ'

Τί βούλει σοὶ ἐπιστεῖλω τῷ πάνυ πολλὰ φιλουμένῳ καὶ
ὅσα γράφειν οὐχ οἶόντε; ὅτι τὴν ὑμῶν ποθοῦμεν ἐπάνοδον;
καὶ μὴν τοῦτό γε πολὺς ὁ προλαβὼν οἶδε χρόνος. ἀλλ' ὅτι 5
μὴ φέρειν ἔτι δυνάμεθα; τί δαί; ἀλλ' ὑμεῖς φέρετε. ἢ μικρο-
ψυχίας ἡμεῖς ἀλωσόμεθα τοσοῦδε καλοῦ τῆς ὑμῶν παρουσίας
ἐπὶ τοσόνδε στερούμενοι; ἀλλ' ὥς ἂν ὑμεῖς μὴδὲ τοῦ νῦν τρέ-
χοντος μετοπώρου τῆς δεῦρο φερούσης μνησθῇτε, ἐμὲ πρὸς
ὑμᾶς τρέχειν ἀνάγκη καὶ χειμαζόμενον; καὶ τοῦτό γε ἥδη τῆς 10
ἀπορίας ἢ λύσεως καὶ τῶν ὁδίων τῆς ἐμῆς καρτερίας τὸ γέννημα
καὶ ἡ τῆς τοῦ φίλτρου θέουρας ἀνάψυξις. ἡμεῖς γὰρ τοὶ πάλα

XVI ² τῷ αὐτῷ om. L etiam F, nam nihil erasum est ¹⁵ διὰ δὴ V
²⁰ ἐπάνοδον L XVII ² τῷ αὐτῷ VT ⁸ ἂν ἂν V

- καὶ τοῖς ψευδομένοις ἱκανῶς πιστεύοντες ὥς ἐπάνιτε τῷ σφόδρα
 τουτὶ βούλεσθαι, νυνὶ καὶ τοῖς ἴσως ἀληθεύουσιν ἰσχυρῶς
 15 ἀπιστοῦμεν τῷ πολλὰς ἐξηπατῆσθαι. ἐξηπατήμεθα δὲ πᾶσαν
 κατ' ἡμέραν, ἅπαντα μῆνα, καὶ νῦν ἂν καὶ τόνδε τὸν μῆνα
 ψευδέσι βουκοληθέντες ἐλπίσι παρέλθωμεν, οὐκ οἶδ' ὅτι χρὴ
 λέγειν οὐδ' ὅπως οὐ παντάπασι ἀναπεσεῖν καὶ ἀπογνῶναι
 ἡμᾶς ποιήσετε.
- 20 ἀλλὰ τὰ μὲν ἔσται, ὥς ἂν ὁ θεὸς δῶ, δοίη δ' ἄμεινον καὶ
 λυσιτελέστερον· νυνὶ δὲ τοῦ Δισυπάτου πρὸς ὑμᾶς ἐρχομένου οὐκ
 εὖ ἔχειν ἐνόμισα τὸ μὴ καὶ δι' αὐτοῦ ἐπιστεῖλαί σοι. ἐγὼ τε
 γὰρ προφάσεις αἰεὶ τοῦ σοι γράμματα πέμπειν θηρεύω, ἐπεὶ σοι
 μὴ παρόντι δύναμαι ἀτενίζειν, καὶ ἅμα ὑπὲρ οἰκείου σοι καὶ
 25 τῷ γένει προσήκοντος γράφων σοὶ μᾶλλον ἢ παντὶ ἑτέρῳ νο-
 μίσω χαρίζεσθαι. δεῖται μὲν οὖν οὗτος τοῦ προστησομένου·
 σὺ δὲ μετὰ τοῦ συγγενοῦς καὶ προστάτης ἀποχωρῶν ὁ αὐτὸς
 ἔσῃ καὶ συστενάξεις αὐτῷ τὸν τοῦ πατρὸς θάνατον καὶ μειώσεις
 τὴν ἐπ' ἐκείνῳ λύπην μὴ συγχωρῶν ταύτην αὐξάνεσθαι· καὶ
 30 οἶδα μὲν, ὥς πολλῶν καὶ ἀγαθῶν οἰκείων θανάτους καὶ ὄσους
 παρ' ἑνα τὴν Νιόβην φασὶ θρηνησάιν τοὺς μὲν ἰδῶν, τοὺς δὲ
 ἀκούσας ἐπὶ τῇσδε τῆς ἀποδημίας πενθήσας ἔχεις, ἐφ' οἷς καὶ
 τὸν Δισύπατον ἀριθμήσεις ἤδη. οὐκ ἄγνωσθ' δὲ καὶ ὥς ἐπὶ
 τοσοῦτῳ συμφορῶν στίφει ἄλις ἔχουσιν σοὶ πέμψαι παραμυθίαν
 35 οὐκ ἂν δυναίμην, ἄλις μέντοι συναλγεῖν καὶ οἶδα καὶ δύναμαι.
 εἰ δ' ἔστι κεφάλαιον ἀληθινῆς φιλίας παραμυθία καὶ διὰ ταύ-
 την καὶ φιλία τιμᾶται, ἐγὼ μὲν, οὐκ ἐπὶ πολλοῖς δὲ πολλὰ· οὐ
 γὰρ ἂν ἐξαρκέσαιμι· ἀλλ' ὅσον δεῖξαι, τίνα χρὴ διάνοιαν ἐκ τῶν
 προχείρων ἐφ' ἑκάστῳ λαμβάνειν τῶν οἰχομένων· πρῶτα μὲν,
 40 ὥς θεία προνοία τούτων ἕκαστος ἐνθὲνδε ἀπαλλάττεται καὶ οὐκ
 ἀλόγῳ ὀνύμῃ, ἵνα τις καὶ ἀσχάλλειν ἔχῃ τῇ ἀταξίᾳ, πειθαρχεῖν
 δὲ θεοῦ διοικήσῃ πάντων ὧν ἂν εἴποις τὸ κράτιστον. οὐ γὰρ
 οὐρανὸς μὲν καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς, ἃ διὰ τὸν ἄνθρωπον
 ὑπέστη, σαφῇ μαρτυρήσῃ τῇ ἑαυτῶν κινήσει τὴν τοῦ θεοῦ
 45 πρόνοιαν; ὁ δὲ, δι' ὃν ταῦτα, μάτην πεσεῖται; καὶ ὥς ἂν ἔτυχεν
 οὐκ ἔστιν ἥς οἰκονομίας ἐπ' αὐτῷ βελτίονος τελουμένης· ἔπειτα
 δ' ὅτι καὶ πρὸς βίον ἀμείνω μετασκευάζεται, ὅς ἐνθὲνδε μεταίρει.
 , ἐξ ἐπωδύνου πρὸς ἄπονον, ἐκ θνητοῦ πρὸς ἀθάνατον, ἐκ τῆς

¹⁵ ἐξαπατῆσθαι LMT ²² καὶ om. V καὶ μὴ M ²⁶ μὲν om. V ²⁹ λύπην
 καὶ μὴ V ⁴⁶ βελτίονος V ⁴⁷ παρασκευάζεται LF

γῆς πρὸς τὸν οὐρανόν, ἥδη δὲ καὶ ἐκ πελάγους καὶ κινδύνων
χαλεπῶν πρὸς ἄκλυστον λιμένα νομιστέον αὐτοὺς καταίρειν καὶ 50
ἐκ χειμῶνος παριέναι πρὸς ἕαρ, καὶ πρὸς εἰρήνην ἐκ μάχης·
καὶ εἰ χρύσειά τις χαλκείων ἀλλαττόμενος μακαρίζεται, τί τὸν
μεθιστάμενον ἐροῦμεν ἐκ τῆς ὕλης πρὸς τὸν θεόν; ἅρ' οὖν
διὰ τὸν οὕτω μακάριον οὕτως ἀνιᾶσθαι χρὴ μὴδὲν τέραμα τῇ
λύπῃ διδόντας; οὐκ ἄρα κατὰ νόμους δραμούμεθα, ἀλλὰ πεν- 55
θητέον μὲν καὶ σκυθρωπαστέον δι' ἡμᾶς αὐτοὺς, οἷς τῶν πρὸς
τὰ κάλλιστα συνεργῶν ὠφρανίσμεθα· σκιρτητέον δὲ ἄλλιν, οἷς
ἐκείνους εἰς ἅπερ ἐπόθουν ἀφίχθαι πιστεύομεν, μέγα τὸ τῆς
ἐνθάδε ζωῆς γεύσασθαι καὶ εἰ διὰ γυμνασίαν μᾶλλον ἐπιχωριάζει
παρ' αὐτῇ τὰ τοῦ χείρονος πίδου. πῶς γὰρ οὐ μέγα θεοῦ δῶρον 60
ὄν, ὁπότε ταῦτόν τῳ εἰς ὑπαρξιν παρῆχθαι καὶ εἶναι, μεῖζον
δὲ τὸ πρὸς ἐκείνην τὴν ζωὴν καταντῆσαι ἣς πέρας οὐδέν; ἦν
τὸ λυποῦν οὐδαμῶθεν, ἣς ποθεινότερον οὐδ' ἂν εἰς τις ἐπινο-
ήσσει; πῶς οὖν οὐ δεινόν, εἰ τοὺς ἐπιτηδείους ἡμῖν, ὅτι μὲν
τῆσδε τῆς ζωῆς ἐκπεπτώκασι, κλαύσομεν, ὅτι δ' ἐπελάβοντο τῆς 65
ἀμείνονος, οὐκ ἐκείνους τε μακαρίους ἡγησόμεθα καὶ ἡμεῖς
πρὸς παραμυθίαν ἀποβλέψομεν;

ταῦτα αὐτὸς τε ἐπὶ νοῦν στρέφοις ἂν ἔχων καὶ τὴν σαυ-
τοῦ φύσιν καὶ ἄλλα πολλὰ πλείω σοι τούτων ὑπαγορεύουσιν
καὶ τοὺς ὑμετέρους οὕτω φρονεῖν δίδασκε καὶ σφῶον πανοικί 70
καὶ φυλάττου παρὰ θεοῦ καὶ ἐπισταίης ἡμῖν ὅσον τάχιστα, ὥς
ἐν χειμῶνι ἀκτὺς ἡλίου: —

τη'

ΤΩΙ ΚΡΗΤΗΣ ΝΙΚΗΦΩΡΩΙ

Καὶ ἐδεξάμην σου τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἀνέγνων ἐν αὐτῇ σέ,
θειότατε δέσποτα, ὥς οἱ ἐν τοῖς τέκνοις τοὺς πατέρας χαρακτη- 5
ρίζοντες καὶ γὰρ διὰ πάσης αὐτῆς τὸ σὸν ὑπέφαινες ἀκομπον
καὶ τὸ τῆς μετριότητος πλεονέκτημα· ὃ με καὶ εἰς ἀμύχανον
ἀπορίαν συνέκλεισε σκοποῦντα, πῶς ἂν σοι γράφων προσενε-
χθείην, μηδεμίαν ὑπερβολὴν ταπεινώσεως πρὸς ἡμᾶς παρα-
λελοιπότι, ἥπερ ἐμὲ πρὸς ὑμᾶς χρήσασθαι προσῆκόν ἐστιν.

⁴⁹ πελάγους κινδύνων V ⁵² Hom. Z 236 ⁵³ ποθεινότερος V ἐπινοή-
σειεν V ⁷⁰ παροικεῖ L πανοικεῖ FM XΙΙΧ ² τῳ — νικηφόρῳ om. L neque
quicquam erasum in F ὑπέφαινεν VM ⁵ πλεονέκτημα V

- 10 ἢ τὸ μὲν μάτην ἠπόρηται μοι, σὺ δέ, σοφος ὢν τά τε θεῖα
καὶ ὅσα ἀνθρώπινα, τύπον ἐμοὶ καὶ χαρακτῆρα ἐπιστέλλων
ἀνέγραφες; πρὸς ἅπερ ἑμαυτὸν κανονίζων εἰδεῖν ἂν, ὅπως
μὲν τοῖς οἷος σὺ θείοις ἀνδράσι, τάχα δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις
ἅπασιν προσφέρεσθαι χρή. καὶ πολλὴν ὥς ἔοικεν εὐτυχίαν ἂν
15 εὐρόμην, εἰ προσαγορεύσει ἐλπίσας ἐντεύξεσθαι λεληθότως παραι-
νεσιν τοῦ μέτρια φρονεῖν ἐδεξάμην. καλῶς ὑμᾶς ἄρα ἐπὶ τὴν
τῆς ἐκκλησίας τεθῆναι λυχνίαν ἠυδόκησεν ὁ θεός, ὥς τῷ φωτὶ
τῆς ὑμῶν ἀτυφίας τοὺς ἄλλους ἡμᾶς καταλαμπομένους κατ'
ἴχνος ἵεναι σπεύδειν. ἐργάζῃ μὲν γὰρ αἰὶ καὶ σταντῷ θησαυ-
20 ρίζεις τὸν ἐκ τῶν ἀρετῶν πλοῦτον, καλὴν δὲ πυλωρόν ἐφιστᾶς
αὐτῷ τὴν ταπεινῶσιν, ὥς μὴ λαθόντες, οἷς ἔργον ὑφαιρεῖν τα-
τοιαῦτα, τὸν θησαυρόν ἐκφορήσωσιν. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τὸν
Φαρισαῖον ἐπαινεῖς ἐκεῖνον, ὃς τὸ τῆς ψυχῆς φρούριον μάτην
ταῖς ἀρεταῖς πανταχόθεν κατοχυρώσας εἰσοδὸν ἐκ μιᾶς πύλης
25 τῇ ἐπιβούλῃ ἀνεπέτασεν ὑψηλοφροσύνη, ὥς ἅπαν κατ' ἄκρας
ἀλῶναι τὸ ἔργμα, καί, ὃν πόνοις μακροῖς ἐξεπόνησε πύργον
προσβολῇ μηχανήματος καταρραγῆναι μιᾶ· ταῦτ' ἐγὼ σοῦ θαυ-
μάζω καὶ χάριν ἐπίσταμαί σοι τοῦ παραδείγματος. περὶ γὰρ
σαντοῦ μέτρια γράφων σύμβουλος ἡμῖν μετριότητος γίνῃ. καὶ
30 γίνου καὶ κατευθύνου καὶ τὸν θεὸν ἡμῖν ἴλεων ποιεῖ ταῖς
σαῖς πρὸς αὐτὸν ἐπιμόνοις ἐντεύξεσιν.
- ὁ σὸς ἀνεψιὸς φοιτᾷ μὲν προθύμως, διδάσκει δὲ προθυ-
μότερον· διδοὺς γὰρ τὴν αὐτοῦ τὴν ἐμὴν προθυμίαν ἀντι-
λαμβάνει. καὶ γένοιτ' ἂν αὐτῷ καὶ τοῦτ' ἐλπίζειν εἰκὸς τῆς
35 ἡμῶν ὁμιλλίας ὄφελος, οἷ γε οὐ μᾶλλον ἐν μαθήμασιν ἐπιδιδόναι
τοὺς μαθητὰς εὐχόμεθα καὶ σπουδάζομεν, ἢ ἐν ἡθῶν κόσμῳ
καὶ τῇ ἄλλῃ τῶν ἀρετῶν κτήσει καὶ ἐπιμελείᾳ: —

ιβ'

ΤΩΙ ΦΑΚΡΑΣΗΙ

Οὐκ ἴσον, οὐκ ἴσον ὑπὲρ ἄλλων τέ σοι τὰ πρότερα πέμ-
πειν ἐπιστολάς, καὶ νῦν ὑπὲρ σοῦ πρὸς σέ γράφειν ἀνάγκην
5 ἔχειν· καὶ τότε μὲν ἀξιοῦν λύειν σε τὰ τῶν δεομένων ἀναγρά,
νυνὶ δὲ φάρμακα ζητεῖν συντιθέναι, ἅπερ ἂν αὐτὸς ἐπιθῇς τῇ

¹⁰ τὰ θεῖα V ¹⁴ ἂν adieci ¹⁷ ὥς τὸ φωτὶ V ²³ cf. ev. Luc. XII 11 ss.

σαυτοῦ ἄθνημα. διὸ δὴ καὶ τότε θαρρῶν ἅμα καὶ χαίρων
 ἐπέστελλον· θαρρῶν μὲν, ὥς οὐ παρὰ φανῶν τοὺς ἐμοὺς
 θήσῃ λόγους, χαίρων δὲ τῷ πολλῶν εὐεργέτην ὄρᾶν σε γινώ-
 μενον. νυνὶ δὲ τὸ μὲν θαρρεῖν αὐτίς πρόσσεστιν ὥς ἀνύσομεν, 10
 τὸ δὲ χαίρειν οὐ πάρεστι. πῶς γὰρ ἂν χαίροιμι, ἢ πῶς οὐκ
 ἂν δακρύσαιμι συνοικίαν ὅλην ἀνθρώπων φιλάτων ἀκούων
 ἕξω τῆς σφῶν οἰκίας, ἐπὶ γῆς ἀλλοτριᾶς, ἐν ὁδοιπορίᾳ, ἐν ὥρᾳ
 χειμῶνος, ἐν ἰατρῶν σπάνει ποικίλοις ἀρρωστήμασι καταπονου-
 μένην; ἀλλῶ μὲν γὰρ καὶ ὅτι τῆς στάσεως ἐκείνης, καθ' ἣν 15
 εὖ ποιῶν ὁσημέραι πολλοὺς ἐφαίνου, παρὰ προσδοκίαν μετέστης
 ἅπασαν, ὥς μὴδ' ἐμὲ τοὺς πρὸς ἐμὲ καταφεύγοντας τῶν ἀν-
 θρώπων ἔχειν εἰς ὃν ἂν παραπέμποιμι· αἱ τῶν νοσημάτων δὲ
 προσβολαὶ ἐκ πολλοῦ τοῦ περιόντος μέσης μου τῆς ψυχῆς
 ἀψάμεναι οὐδαμῶς ἀνιάσιν, ἂν μὴ τις ἀγγελία χρηστὴ παρ' 20
 ὑμῶν ἀφίκηται, ὥς ἐξάντεις πάντες τῶν νόσων γενένησθε. εὖ
 γὰρ ἴσθι, ὥς ἐπὶ μὲν ταῖς νόσοις τῶν ὑμετέρων τῆς αὐτῆς
 κάμοι δεῖ παραμυθίας, ἥσπερ καὶ σοί, ὅσον τε δηλαδὴ, ὃ καὶ
 δοίῃ θάττον θεός, σχόντων καὶ τελέως ἀναστάντων τῆς νόσου
 — τοὺς γὰρ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐκ τῶν ἴσων ἀλγοῦντας καὶ τὰ 25
 ἴσα κουφίζει φάρμακα —, ἐπὶ δὲ τῷ συμβάντι τῆς τύχης ἐναν-
 τιώματι, εἰ μὲν οὕτως αὐτὴν ἀπειλοῦσαν ἐώραν ὥς ἀπογινώ-
 σκειν τὴν εἰς ἀνταντία πάλιν αὐτῆς στροφὴν, εἶχον ἂν τοῖς ἐκ
 τῆς ἀσθηροτέρας φιλοσοφίας γενναίοις καὶ ἀνδρείοις λογισμοῖς
 πᾶν τὸ προσιὸν ὥς ἀνιῶν ἀποκρούεσθαι, οἷς ἴσως, ἐπειδὴν 30
 τοῦ συνεῖναι ἀλλήλοις τύχωμεν καὶ τῆς τύχης ἡμῖν προσγελώ-
 σης, οὐκ ἀπεικίτως τὸν νοῦν προγυμνάσασθαι πειρασόμεθα.
 ἐπεὶ δὲ πάλιν ἐλπίδες χρησταὶ διαφαίνονται — οὔτε γὰρ αὐτὸς
 οὕτω προσκέκρουκας ὥς δικαίως καταδίκης ἄξιός εἶναι· οὔτε
 τῷ αὐτοκράτορι τοσοῦτο τὸ ἥθος σύνησμεν, ὥς ἐπὶ μικροῖς 35
 μεγάλα ὀργίξεσθαι, μᾶλλον μὲν οὖν ἐπὶ μεγάλοις μικρὰ ἢ
 οὐδέν· καὶ γὰρ ἂν τὸν αὐτοκράτορα εἴπης, αὐτίκα συννοεῖν
 δίδως καὶ πᾶσαν χρηστότητα καὶ ἐπιείκειαν καὶ φιλανθρωπίαν
 καὶ μυρίων ἐσμὸν ἀγαθῶν, ὅσα πρὸς τοὺς ὑπηκόους τὴν ἀνα-
 φροσὴν ἔχει· ἐκ δὲ τοῦ οὕτω μὲν χρηστοῦ, οὕτω δὲ καὶ ἰδίᾳ 40
 σοι τὰ ἐκ παίδων χρησαμένου ὥς καὶ δεσπότου καὶ πατρὸς
 καὶ διδασκάλου καὶ εὐεργέτου καὶ παντὸς καλλίστου ὀνόματος

XIX ¹² ἀκούων ἕξ ὧν τῆς V ²⁵ γνώμη in marg. L ²⁹ ἀνδρείοις V
³⁰ ἀνιῶν LF

τῶν μὲν ἐπὶ σοὶ τόπον σχεῖν, τὰ δὲ αὐτὸ τοῦτο γενέσθαι οὐδὲν
 χορὴ τῶν ἀπενκτῶν προσδοκᾶν —, ἐπειδὴ ταῦθ' οὕτω συνορῶμεν
 45 τυγχάνοντα, εἰκὸς σε τοῖς ἐκ τῆς μέσης καὶ μετριοπαθοῦς φιλο-
 σοφίας λόγοις ψυχαγωγεῖν καὶ τοῖς ἐκείθεν αἰονήμασι καταν-
 τλοῦντα τὸ τῆς ψυχῆς οἰδαῖνον, ὥς εἰκὸς, καταστέλλειν καὶ
 παρeisάγειν μὲν Σοφοκλῆν λέγοντα

ἀνάληγτα γὰρ οὐδ' ὁ πάντα κραίνων βασιλεὺς
 50 ἐπέβαλε θνατοῖς Κρονίδας· ἀλλ' ἐπὶ πῆμα καὶ χαρὰ
 πᾶσι κυκλοῦσιν, οἷον ἄρκτου στροφάδες κέλευθοι·
 παρeisάγειν δ' Εὐριπίδην ἀποφαινόμενον, ὥς συμφοραὶ
 πᾶσι βροτοῖσιν ἢ τότε ἤλθον ἢ τότε·

καὶ ἐκ μὲν τοῦ συλλογίζεσθαι πάντα τινὰ τῶν τοῦ βίου
 55 ἡδέων μὴ ἔξω τῆς ἀντικειμένης ἀηδίας ἀναλαμβάνειν, καὶν αὐ-
 τὸν εἴπῃς τὸν αὐτοκράτορα· ἐκ δὲ τοῦ τὸ μηδένα διὰ βίου
 κακῶν ἀπαθῆ διαγενέσθαι· εἰ γὰρ πον τοῦτον εὖρης, ἐξέστω
 σοι μηδένα προσίεσθαι τὸν παραμυθούμενον. χωρὶς δὲ τούτων
 καὶ ἐναντίωμά τι δεῖ τῷ ἀνθρώπῳ ποτὲ συμβῆναι τοῦ λογισμοῦ
 60 πείραν ληφόμενον, εἰ μὴ παντάπασι καταπίπτει, εἰ μὴ δέδιδε τὰς
 σκιὰς, ὥς τοὺς ψόφους οἱ λαγωοί, εἰ, ὥσπερ ἀνὴρ ὀνομάζεται,
 τοῦτο καὶ τοῖς γινομένοις εὐρίσκεται· καὶ γὰρ οὐδὲ τὸν ἐπί-
 δοξον μὲν αἰεὶ παλαίσειν, οὐδέποτε δ' εἰς ἀγῶνα καταβάντα
 παλαιστὴν ἄριστον εἶναι φήσομεν. δεῖ δ' ἐν ἅσιν τῆς πείρας
 65 αἰεὶ καὶ λατροῖς μὲν οὐδεὶς συγκαταλεγήσεται, ὃς λατρεύειν μὲν
 ἐπαγγέλλεται, οὐκ ἔστι δ' ὃν ἐθεράπευσεν· ἄνδρα δὲ εἶναι νομί-
 σομεν, ὃν συμφοραὶ μὴ διεκωδώνισαν; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. οὐ-
 κοῦν νόμιζε νῦν ὥς χρυσὸς ἐν πυρὶ δοκιμάζεσθαι καὶ ἴσθι τοῖς
 γενναίοις ἐκείνοις συμπαράθεων ὥς παῖς πατρός, τῷ Ἀβραάμ
 70 λέγω, τῷ Ἰακώβ, τῷ Μωσεί, τῷ Δαυίδ· οἷς πολλὰ μὲν νέφη
 πειρασμῶν ἐπεπρόσθησεν οὐ δικαίως, ἐν ὑστέροις δὲ καὶ ἡλίου
 λαμπρότερον ἐν τῷ κόσμῳ ἐξέλαμψαν.

ταῦτά σοι ἀπὸ κλίνης, ἐπειδὴ με τῶν ποδῶν ἡ περίοδος
 πῆξει, οὐκ ὀλίγα μᾶλλον ἢ γνήσια πέπομφα· ἀντὶ μέντοι τοῦ
 75 πλείω γράφειν εὐχομαι τῷ θεῷ σῶς τε καὶ ὑγιεὶς ἐπανελθεῖν
 ὑμᾶς οἴκαδε. καὶ σοι τηνικαῦτα οὐ γράμματα μόνα καὶ λόγους,
 ἀλλὰ καὶ ὅλον ἑμαυτὸν προθύμῳ εἰμι συνεισφέρειν ἀπανταχοῦ,
 καὶ εἰ πολλῶ πλείω σοι τῶν παρόντων ἡ τύχη ὀργίζοιτο: —

⁴⁸ Soph. Trach. 127 ss. ⁵¹ ἄρκτον VM ⁵² παρeisάγειν V Eurip. Andr.
 852 s. ⁶³ βροτοῖσι V ⁷⁰ δᾶδ. codd. ⁷³ ὅλην V

κ

ΤΩΙ ΒΑΡΛΑΑΜΗ ΚΥΡΩΙ ΙΩΑΝΝΗΙ

Σὺ δὲ, φίλτατε, δοκῶν παίζειν ἐσπούδαζες, ἡνίκα ἡμῖν ἡ-
 πείλεις σὺν γέλῳ, ὥς, ἂν ἀρχῇς ἐπιλάβῃ τινός, καθ' ἡμῶν
 πρῶτων τὰς τῆς ἐξουσίας ἀφήσεις ἡνίας. καὶ γὰρ ἄνδρα τοῦ- 5
 τον τὸν ἐκ Νικομηδείας Κωνσταντῖνον, ἡμέτερόν τε ὄντα τὰ πάν-
 τα καὶ τῶν τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῖν κτημάτων ἐπιστατοῦντα, οὐ μόνον
 δημοσίοις, ἀλλὰ καὶ ὑπεροχοῖς ἀνάγκαις πρῶτον ἀπάντων φέρων
 ὑπέδθηκας, ἵνα καὶ τῆς οἴκοι διατριβῆς ἐκπίπτοι, καὶ τῆς τῶν
 κτημάτων ἐπιμελείας ἐργοίτο, καὶ ἐπὶ ξένης ταλαιπωροίτο, καὶ 10
 πού καὶ μικρόν τι σφαλὲς μεγάλην ἀποτίσειε τὴν ζημίαν. ταῦτα
 τὰ καθ' ἡμῶν γενναῖά σου στρατηγήματα· οὕτως ἀπειλῶν ἀλη-
 θῆς εἶ, καὶ ἐν οἷς ἀπειλεῖς οὐ βούλῃ πιστεῦσθαι. τὸ δ' ἐπι-
 σημώτατον τῶν σῶν τροπαίων καὶ ὅ σε οἱ θαυμαστοὶ λόγοι πολ-
 λοῖς ἔτεσι πεπαιδευκασιν, ὅτι ἄνδρα ἰδιώτην — μὴτ' εἰδότα 15
 μὴτε βουλόμενον τοῖς ὑμετέροις χραινεσθαι δημοσίοις, ἀλλ' ἀγνὴν
 τούτων ἔχειν καὶ ψυχὴν καὶ χεῖρας ἐθέλοντα — ἐπὶ κεφαλῇς
 ὥσας τοῖς ἐκκηρύκτοις ἀπ' ἐργαστηρίων φιλοσοφίας ἔργοις ἐνέ-
 φυρας. καίτοι τί μαθὼν τοὺς μὲν ἄλλους παρόδραμες — πολ-
 λοὶ δ' εἰδὼ καὶ δεινότεροι τούτου καὶ προθυμότεροι τοῦ τῶν 20
 δημοσίων σπᾶν φορυντοῦ —, τῷ δ' ἀπραγμονεστάτῳ τούτῳ
 εὐθύς ἐπέπεσες; δεήσει δὴ διὰ σὲ φιλοσοφίαν ἄσασαν πάσης
 ἐξελαθῆναι τῆς γῆς, εἴ γε τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν αὐτόθεν τοῖς
 δημοσίοις ἐπιπηδήσουσι, τοὺς δὲ πρὸς ταῦτα μὴ πεφυκότας
 αὐτοὺς ἀναγκάσεις. 25

νῦν μὲν οὖν τάχα ποιήσει σοὶ τὴν ἀπολογίαν εὐσχήμονα
 παρ' ἐμοὶ γούν — ἐμοὶ γὰρ ἀποχρήσει καὶ τοῦτο — τὸ μὴ δεῖν
 ἀπειρατόν με μῆναι τῆς σῆς ἐξουσίας. δεῖ γὰρ οὐ δι' ἡδονῆς,
 ἀλλὰ συμφορᾶς μαθεῖν ἡμᾶς, ὥς δυναστείαν περὶκρῖναι. ὅπερ
 ἂν οὕτω καὶ πάντες οἱ ἄλλοι μάθωσι, φεῦ, οἷά σοι μέλλουσι 30
 δοῶν ἀρχὴν τινα συννηχόμεθα. τοῦ λοιποῦ δ' ἂν μὴ στῆς καθ'
 ἡμῶν οὕτω φιλοτιμούμενος, τοῦτό σοι ἡμᾶς ἴσθι προλέγοντας·
 ὥς ἢ παῦσαι ἀληθεύων ὅπερ ἡπέλησας, ἢ ἀνταπειλήσω κἀγὼ καὶ
 ῥήμασι μὲν τάχα ψεύδομαι, πράγμασι δὲ ἀληθεύσω. καὶ τηρι-

XX ³ Σὺ δὲ LF ⁶ τὰ om. V ¹⁰ ξένοις V ¹³ βούλει V corr. alia man.
 ex βούλῃ L ἐπισημώτατον V ³⁰ μάθωσιν VM

35 καὺτα γελάσεις μέν, ὥσπερ ἐγὼ νῦν, τῶν δὲ περὶ ἡμᾶς τινες
διὰ τὴν ἡμῶν ἀλήθειαν κλαύσονται, ὥσπερ πού καὶ τούτω, δι'
ὃν ἡ ἐπιστολή, νῦν ἱκανῶς κέκλαυται. ἔρρωσο καὶ εὐθύμει
καὶ μὴ ἀδίκει: —

καί

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

Ἔοικε τὰ πρόην ἐπισταλέντα σοι παρ' ἐμοῦ συνάψαι σοι
μᾶλλον τὸν Κωνσταντῖνον, ἢ τὸ καθ' αὐτὸν ἐν ἡρεμίᾳ βιοῦν
5 ἀνύσαι. ἐγὼ μὲν γὰρ σε ὅμην ἅτε πέρυσιν οὐπω τῶν δημο-
σίων γενεσάμενον μήτε πᾶν τι δεινὸν τὰ τοιαῦτα εἶναι καὶ
ῥᾷδιον μεταπέιθεσθαι, πρὸς ὅτι ἂν τις φιλοσοφίας ἐχόμενον
εἰσηγῇται. σὺ δὲ ὥς πού δίδως εἰκάξιν, οὕτω καὶ τοὺς διὰ
βίου τούτοις ἐνηθληκότας ὑπερβαλὼν ἔχεις, ὥς καὶ τόνδε τὸν
10 ἄνδρα, τὸν τηρικαῦτα καὶ μόνον τὸ τοῦ Δουκὸς ὄνομα φρίτ-
τοντα — τὸ σοὶ περικείμενον λέγω δὴ — καὶ βουλόμενον ἂν
ἀσμένως, εἰ μὴδ' οὗτος σέ, μήτε σὺ τοῦτον ἦδεις, μηδενὸς ὀκη-
ρότερον τῶν ὑπηρετουμένων σοι ἀποφῆναι, καὶ ταῦτα προχει-
ρότερον τοῦ εἰκότος. καὶ νῦν οὕτω περὶ σέ πρόθυμός ἐστιν ὁ
15 ἀνὴρ, ὥς μικρὰν ἢ οὐδεμίαν ἀσχύνην ὑπὲρ τῶν φθασάντων
γραμματίων ὄφλειν ἐμὲ τοῦτο βλέποντα, ἐν οἷς περὶ αὐτοῦ διεξ-
ήειν, ὅτι τε φιλοσοφεῖν βούλεται καὶ τὰ καθ' αὐτὸν πράττειν
καὶ ἄγος αὐτῷ τὸ δημοσίων τινὸς προσάψασθαι. σοὶ γὰρ δι-
δασκάλῳ φοιτήσας τὰ σεμνὰ πάντα ἐκείνα μηδὲν μελλήσας ἐξ-
20 ἔπτυσεν. ἀλλὰ γὰρ οὗτος μὲν ὑποκοριζόμενος φιλίαν εἶναι τὸ
χρημὰ φησι καὶ φιλεῖν σε καὶ διὰ τὸ σὸν φίλτρον πάντ' ἂν
ἔτοιμος εἶναι παθεῖν καὶ δοῦσαι· ἐγὼ δὲ δέδοικα, μὴ ὥς ἀληθῶς
μεταβέβληται καὶ πρύμναν ἐκρούσατο, καὶ δεήσει ποτὲ τῇ φιλο-
σοφίᾳ σε δοῦναι λειποταξίου δίκας οὐχ ὑπὲρ σαυτοῦ μόνον,
25 ἀλλὰ καὶ ἄλλων οὓς ἐκείθεν ἀπεβουκόλησας. εἴη μὲν οὖν, ὥς
οὗτος λέγει, φιλία· καὶ γὰρ κἀγὼ τοῦτο βούλωμαι, καὶ σὺ βού-
λου, καὶ γένοιτο τοῦτόν τε καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας ὥς ὑπὸ
Σειρήνων τῶν σῶν χρηστῶν ἡθῶν τε καὶ λόγων θέλγεσθαι,
ἵνα κἀγὼ ξμαντόν τε καὶ οἷς ἂν συγγίνωμαι πέλω ὁ μᾶλλον

XXI ² τῷ αὐτῷ Li neque plura verba rasura delevit F τῷ αὐτῷ βαρ-
δαλῇ κρηφῇ ἰωάννη VM ³ πον om. LF ¹⁵ ἢ addidi ¹⁶ τοῦτον V ¹⁸ αὐτῷ
τῶν δ. LF

ἐτοιμότερός εἰμι περὶ σοῦ πείθεσθαι, ὅτι κὰν τοῖς δημοσίοις 30
οὐδὲν ἤττον φιλοσοφεῖς καὶ τοῖς μὲν λόγοις κοσμεῖς τὰ κοινά,
τοῖς δὲ κοινοῖς περιφανεστέρους ποιεῖς τοὺς λόγους. τὸν δὲ
σὸν τοῦτον, εἴτε μαθητὴν εἴτε φίλον εἶδ' ὅτι ἂν βούλη καλεῖν,
καὶ προσίεσο εὐμενῶς. ἂν του δέηται, καὶ νῦν τῷ ἡγεμόνι
προθυμῆθητι δι' ἐμὲ συστήσαι, μᾶλλον δὲ δι' αὐτὸ τὸ δίκαιον, 35
ὃ σὺ βοηθεῖν ἀνάγκην ἔχεις ἐκ τῆς ἀρχῆς. κινδυνεύει γὰρ παρὰ
τὰς ἀπάντων τῶν αὐτόθι ψήφους ἀποτίσαι ἂ μὴ ὀφείλει. ἐγὼ
δὲ οἶδα, ὥς ἂν μὴ σὺ τὴν σύνοδόν σοι θέμιν καὶ τὴν τῶν
λόγων πευθὼ σύμμαχον τῷ ἀνδρὶ παραδῶς, μικρὸν ἢ οὐδὲν αἰ
πάντων ἀνθρώπων ψῆφοι πρὸς ἡγεμόνος ἑνὸς ἐξουσίαν: — 40

κβ'

ΤΩΙ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΩΙ ΚΥΡΩΙ ΑΝΔΡΟΝΙΚΩΙ

Ἄλλ' εἰ μὴ κατόπιν ἐορτῆς τὸ λεγόμενον ἤκομεν καὶ
τηνικαῦτα οἶνον αἰτοῦμεν, ἥνικα πρὸς ἄλλους ἐκφορηθέντος
αὐτοὶ κεναῖς χερσὶν ἐπανήξομεν, οὐκ ἂν ἐργῶδες εἴη μαθεῖν. 5
αὐτὸς γὰρ δηλώσεις, ἐπεὶ καὶ τιμᾶν οἶδας πρὸ πάντων ἀλή-
θειαν. ἀλλὰ νηστεῖαν τὰ παρόντα ἐρεῖς; ἀλλ' εἰσὶν αἱ τῶν
ἡμερῶν προπίνουσι τοῦτον ἡμῖν. ἀλλὰ δείσεις, μὴ πον βακχεύῃ
καὶ κατορχήσῃται τῆς προσηκούσης ταῖς ἡμέραις ὁ Βάκχος
σεμνότητος; θάρρει τούτου γε ἔνεκα· νήφων καὶ σώφρων ἀεὶ 10
παρ' ἡμῖν καὶ Διόνυσος, ἀλλ' οὐχὶ μαινόλης οὐδὲ λυαῖος· σύμ-
μετρος γὰρ παρορσιάζεται πρὸς ἡμᾶς. προσέτι δὲ καὶ Νύμφαις
αὐτὸν ταῖς ἐκ φρεάτων συνάπτομεν καὶ τὸν τρόπον τοῦτον ἐπιει-
κῆς καὶ καθεστῆκώς τοῖς ἐνταῦθα συνδιατᾶται. παρ' οἷς μὲν γὰρ
εἴρεται Νυμφῶν ὁ θεός, δεινὸς ἐκεῖ προσιδεῖν, καὶ πάντα 15
ποιῶν ἄνω καὶ κάτω, καὶ παραπλήξ καὶ οἰστροφόρητος ὥς
οὕτως εἰπεῖν· οὗ δὲ ταύταις συνείργννται, εἰρήνης πάντα
μεστὰ καὶ κόσμου, καὶ θανμαστὸν δὴ τινα τρόπον ἐκ δυεῖν
βλαπτόντων ἐν ὠφελούν συγκεράνννται· Διόνυσος μὲν γὰρ
ἄκρατος ἐγκεφάλῳ λυμαίνεται, Νύμφαι δὲ καθ' αὐτὰς κακῶς 20
στόμαχον καὶ σπλάγχνα διατιθέασιν, ἀλλ' εἰς ἓν συνελθοῦσιν
ὅ τε νοῦς ἔρρωται καὶ τὸ σῶμα πᾶν ὑγιῶς διαγίνεται. οὕτω

²³ βούλει LF ²⁶ συστήναι V ³⁷ τῶν om. L XXII ¹ νηστεῖαν scripsi pro
νηστεία ⁸ τοῦτο V ¹⁵ προσειδεῖν VF ¹⁷ εἰπεῖν οὐδὲ ταύταις οὐδὲ ταύταις V

θεραπεύομεν τὸν Βάκχον ἡμεῖς, οὕτως ὑπ' ἐκείνου θερα-
πευόμεθα.

- 25 εἰ μὲν οὖν ταύτας μόνας προβαλῇ τὰς αἰτίας, καὶ δὴ
λέλυνται· εἰ δὲ καὶ ἄλλας, καὶ πρὸς ἐκείνας παρατάξασθαι
χρεῖα δῆπου. ἀλλ' οὐ ποιήσεις, ὥς μὴ πλείω περὶ Διονύσου
γράφειν ἀναγκάζων τοῖς πολλοῖς μεθύειν με δόξαι ποιήσης: —

κγ'

ΤΩΙ ΛΟΓΟΘΕΤΗ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΩΙ ΓΑΤΚΕΙ

- Ἐγὼ πανταχόθεν τοὺς ἑαυτοῦ λογισμοὺς συναθροίσας καὶ
πολλὰ βασανίσας οὐκ ἔστιν ἣν εὖρον ὁδὸν ἑαυτῷ, πῶς ἂν
5 ῥαδίως ἐν τῷ παρόντι πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀποδυσαίμην, ὥς μὲν
αὐτὸς εἴποις ἂν, αἰτήσιν, ὥς δὲ ἐγὼ φημι, δικαίαν ἐπιταγήν.
καὶ γὰρ σύννοιδά πολλῆς σοὶ καὶ καλῆς φιλίας ὣν ὀφειλέτης, καὶ
βουλοίμην ἂν αἰετὲ καὶ νῦν τὴν μερίστην σοὶ πασῶν καταθέσθαι
χαρίτων· ἀλλ' ὁ καιρὸς συγχωρεῖν τό γε νῦν ἔχον οὐ βούλεται. ἴν'
10 οὖν μὴ ἐφ' ἡμᾶς ἐλπίζων ὁ φίλτατος ἡμῶν εἰργηται τῆς ἐν τοῖς
μαθήμασιν ἐπιδόσεως, αὐτὸς μὲν τὰ νῦν παρ' ἕτερον φοιτάτω· ἐγὼ
δὲ καὶ εἰσέπειτα φροντιῶ περὶ τούτου· καὶ ὁ θεὸς ἐθέλῃ καὶ
καιροῦ λάβωμαι, οὐκ ἂν ἀμελῆς γενοίμην τῷ νέῳ διδάσκαλος,
καὶ πάντως ἐλπίζω γενήσεσθαι. νυνὶ μέντοι συγγνώμην εἴπερ
15 τις ἔχειν αἰτοῦμαι σε καὶ μὴ μέμφεσθαι τὸν βουλούμενον ἑμέ,
μὴ δυνάμενον δὲ μέμφεσθαι δὲ σὺν ἐμοὶ τὸν μὴ βουλούμενον
δύνασθαι με καιρόν: —

κδ'

ΤΩΙ ΜΕΓΑΛΩΙ ΠΑΠΙΑΙ

- Καὶ ἐξορμώμενόν σε πρὸς τὴν ἡγεμονίαν σὺν εὐχαῖς
προὔπεμψα, καὶ νῦν ἐπ' αὐτῆς ὄντι τὰ κάλλιστα πάντων
5 εὐχομαι· καὶ γὰρ οἶδά σε τὸ τῶν εὐχῶν χρῆμα πολλοῦ, μᾶλλον
δὲ τοῦ παντός, τιμώμενον. ποιῶ τοίνυν ὅπερ σοὶ μὲν κατα-
θύμιον, ἐμοὶ δὲ οὐκ ἀποθύμιον· καὶ ὅπερ σὺ μὲν θερμοῶς
ἀπαιτήσας, ἐγὼ δ' ἄσμενος ἂν ἀποδοίην. ἀλλὰ τῷ διακομιστῇ
τῶν γραμμάτων εἰδὼς χάριτας, ὅτι δι' αὐτοῦ μοι προσαγορευ-

σαί σε, τὴν φίλην κεφαλὴν, ἐξεγένετο, τοῦτο μόνον ἀντευποιῆσαι 10
τὸν ἀνθρώπου δύναμαι — τὸ τὰ πρὸς τὴν σὴν εὐγένειαν
παραδοῦναι γράμματα τούτῳ καὶ τὴν σὴν ὑποσχέσθαι αὐτῷ
χρηστότητα.

καίτοι ταλαντεύομαι μὲν τὴν γνώμην ἄρτι τῶν πρὸς σε
δεήσεων πρῶτως ἀπτόμενος, οὐχ ὅτι μὴ πρόθυμος εὐεργετῆν 15
σύ, ἀλλ' ὅτι μὴ ἄξιός ἀκούεσθαι ἴσως ἐγώ· περιγίνεται δὲ
πάλιν θαρρεῖν, ὅτι ὥσπερ τοῖς ἀνέμοις τῶν ποταμῶν οὐκ
ἐπιλείπουσιν ὕδατα ῥεῖν, οὕτως οὐδὲ ταῖς μεγάλας φύσεσιν
οἷος σὺ σπάνις ἀφορμῆς ἔσται, δι' ἧς ἂν εὖ ποιήσαιεν τοὺς
φιλοῦντας αὐτὰς καὶ θαυμάζοντας. καὶ γὰρ τοι δοκοῦντα 20
ὑπὲρ ἄλλου γράφειν, εἴ τις τὸ ἀληθὲς ἐξετάζειν ἐθέλοι, ὑπὲρ
ἑμαυτοῦ με ἀξιοῦντα εὐρήσει.

τῷ γὰρ ἀνθρώπῳ τούτῳ, δι' οὗ σοι τὰμὰ ἦκε γράμματα,
ἔστι πατήρ, ἀνὴρ ἀγαθὸς μὲν τὸν τρόπον, προβεβηκὼς δ' ἐν
ἡμέραις αὐτοῦ, τῷ τῶν μοναχῶν κοσμούμενος σχήματι. τοῦτον 25
εὖρον ἐνοικοῦντα τῷ φροντιστηρίῳ, ὃ τῶν ἀρίων ἐπικέκληται
πέντε· κεῖται δ' ὑπὸ τὴν ὑπώρειαν τοῦ βουνοῦ, ὅς τοι ἀρίου
Αὐξεντίου ὠνόμασται, ἐν ᾧ φροντιστηρίῳ κἀγὼ νυνὶ ποιούμεαι
τὴν δίαίταν· καὶ γὰρ δεσπόζειν αὐτοῦ διὰ βίου μοι παντὸς ὁ
Χαλκηδόνος ἐξέδoto· τὸν τοῦ γέροντος οὖν τοῦτον υἱὸν δέομαι 30
σοῦ κελεύοντος ἔργον ἔργον ἀλλάξασθαι, τοῦ παρ' ὑμῖν αὐτόθι
λίθους ὀλίγους ἢ μὴδ' ἐκείνους συναγαγεῖν, τὸ παρ' ἡμῖν
ἐνταῦθα χρησιμώτατον ἐν τοῖς καιριωτάτοις γενέσθαι· καὶ γὰρ
δεῖται πολλῆς ἐπιμελείας τὸ φροντιστήριον, ἅτε ἀφρόντιστον
ἐκ μακροῦ μείναν καὶ μικροῦ κινδυνεύσαν εἰς τέλος πεσεῖν. 35
ἀλλ' ἀναγκαιότερον εἶναι φήσει τις τὸ παρ' ὑμῖν ἔργον τοῦ
παρ' ἡμῖν; οἶδα κἀγώ· ἀλλὰ παρ' ὑμῖν μυριάδες ἂν εἴεν
ἐργαζομένων, παρ' ἡμῖν δὲ οὐδεῖς, καὶ δύναται εἶναι, παρ' οἷς
μὲν μυριάδες, ὁ εἷς οὐδεῖς· παρ' οἷς δὲ οὐδεῖς, ὁ εἷς μύριοι.
ταῦτα καὶ οἱ ἅγιοι πέντε πρεσβέουσιν σὺν ἐμοί· φιλοῦσι γὰρ 40
τὸ τέμενος ἑαυτῶν καὶ βούλονται ἂν οὐκ ἐν τούτῳ σε μόνον
αὐτοῖς συνάρασθαι, ἀλλὰ καὶ εἰσαεὶ βοηθείας τῷ σηκῷ τούτων
ὀρέγναι. ὑπισχνοῦνται γὰρ καὶ αὐτοὶ πολλαπλασίως ἀντι-
μετρεῖν σοι τὰς ἀμοιβάς, ἐγὼ δ' εὐχῆς ἔργον τίθεμαι καὶ θεατῆρ

XXIV ¹⁷ ἀενάοις LF ¹⁹ ποιῆσαι V ποιήσαι ἐν M ²⁰ ἐξέδoto V
²⁶ μείναι LM κινδυνεύσαι L ³⁸ καὶ δύναται — παρ' οἷς δὲ οὐδεῖς om. V
⁴³ πολλαπλασίους VM ⁴⁴ σοι τὰς χάριτας ἐγὼ V σοι τὰς χάριτας, τὰς
ἀμοιβὰς ἐγὼ M

- 45 σέ ποτε τοῦ φροντιστηρίου γενέσθαι ἢ πρὸς τὴν πόλιν εἰσελαύ-
νοντα ἢ τῆς πόλεως ἐξιόντα — οὐδὲ γὰρ ἔστι πόρρω πάνυ
ἐκτραπῆναι τῆς λεωφόρου — καὶ πείδομαι πάντως, ὅτι τῶν
καλῶν ἐραστὴν φήσεις ἐμὲ καὶ ἐπαινέσεις τῆς προαιρέσεως, οὐ
λέγω, διὰ τοὺς μάρτυρας — τοῦτο γὰρ οἶσθα καὶ πρὶν ἐπι-
50 στῆναι —, ἀλλὰ τῆς τοῦ τόπου θέσεως ἔνεκεν ἐκτόπως εὐφρυνῶς
οὔσης, καὶ τῶν ὑδάτων οἷσπερ ἀφθόνοις καταρρεῖται, καὶ τῆς
ἡσυχίας ἧς ἀπολαύομεν, καὶ τοῦ ναοῦ καλλίστου μὲν τὴν
οικοδομὴν — τὸν γὰρ ἐντὸς ἅπαντα κόσμον πλὴν τῶν κίωνων
ἀπώλεσε —, τὸ δὲ μέγεθος οὔτε μελίζονος, οὔτ' ἐλάττονος, ἢ
55 κατὰ τὸ προσῆκον μέγεθος τοῖς φροντιστηρίοις, ἀλλὰ τοιούτου,
οἷον ἔν τις ἰδὼν τῆς συμμετρίας εὐθὺς ἐπαινέσειε.

τοῦτο μὲν οὖν οὕτω γενέσθαι εὐχόμε· εἰ δὲ δεῖ καὶ τινα
τῶν σὺν ὑμῖν συμπρεσβευτὴν προσλαβεῖν, τὸν ἐμὸν πρὸς λαμ-
βάνῳ θεῖον· ὃ πόσον τὸ περὶ σὲ φίλτρον καὶ θαῦμα πρόδεσιν,
60 οὐκ ἐμὲ δεῖν οἶμαι μαρτυρεῖν ἐπὶ τῆς σῆς εὐγενείας, ἀλλ'
ἐπὶ τῶν ἄλλων τὴν σὴν εὐγένειαν· —

κ'ε

ΓΡΗΓΟΡΙΩΙ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΩΙ ΜΟΝΑΖΟΝΤΙ ΤΩΙ
ΑΥΤΟΤ ΟΜΙΛΗΤΗΙ

- Ἦνερ μακροῦ μακρὰ γράφειν οὐ δεῖ· τὸ γὰρ τοῦτον μῆκος
5 ἀρκεῖ. οὗτος τοίνυν ὥς ἐμοὶ καὶ τῷ Ῥόδου γνησίως συν-
ῆπται καὶ ὥς ἐκείνος ἦν τὰ πάντα τῷ ἀνδρὶ — τὰ τ' ἄλλα
καὶ τὰ εἰς τὸν δεσπότην τὸν πατριάρχην ἀναφερόμενα —, ἐπι-
μελῶς οἶσθα. δεῖ δὲ σε τῆς μὲν ἐκείνου πρὸς τὸν ἄνδρα κηδε-
μονίας γενέσθαι διάδοχον, τὴν δ' ἐμὴν πρὸς τοῦτον μιμεῖσθαι
10 φιλίαν. καὶ τοῦ σοῦ φίλτρον καὶ τῆς ἐπιμελείας ἀπολαύῃ κατὰ
ταυτόν, οὐκ οἶμαι πλείονος ἐπικουρίας δεήσειν αὐτῷ, ἀποχρήσειν
δὲ μόνῃ τὴν σὴν, εἰ καὶ τοῦ νυνὶ προσόντος αὐτῷ μήκους
μακροῦ μακρότερος ἦν· —

κς

ΤΩΙ ΑΥΤΩΙ

Πολλὰ καὶ περὶ πολλῶν λέγειν ἔχων σοι, ἐπειδὴν ὥς ὑμᾶς
ἔλθω — καὶ γὰρ ἤξω —, βούλομαι νῦν ταῦτα ἐλάττω θεῖναι

καὶ μὴ πάντα τηνικαῦτα προσδεῖσθαι λέγειν· ἀλλ' ἔστιν ἃ καὶ 5
 γράμμασι φθάσας παραδηλοῦν. ἐμοὶ τε γὰρ εὐχερέστερον
 ἅπαντα ἐπὶ μνήμην ἐλεύσεται τὰ μὲν ἐντεῦθεν γράφοντι, τὰ
 δὲ αὐτόθι συννεσομένῳ· καὶ σὺ δὲ ὅσων οὔεις καὶ ἀνύσεις τῷ
 χρόνῳ, εἴ σε τινι βοηθεῖν ἀξιοῦμεν τὰ μὲν ἀναγινώσκων, τῶν 10
 δ' ἀκροώμενος.

εἰ τοίνυν σοι δυνάμεις ἔστιν οὐκ ἀπὸ τοῦ τοῖς εὐτυχεῖν
 ἐιωθόσι συναίρεσθαι, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ τῶν τῆς ἐναντίας πεπειρα-
 μένων τύχης ἀντιλαμβάνεσθαι, πάρεστιν ὁ τῆς μεγάλης ἐκ-
 κλησίας ὅδε λαοσυνάκτης, ἀρχῆθεν μὲν ἐμοὶ τὰ ἐς φιλίαν 15
 προσήκων. μόνος δὲ τῶν τοῦ τάγματος ἐν ᾧ δὴ κατείλεκται 15
 ἐπιεικέστερόν τε τὸν αἰὶ χρόνον διαβιούς, καὶ τὸ πολλὰ πρῶ-
 τειν ζημίαν ἡγούμενος, καὶ κολακείας ἀνελευθέρου πάσης οὕτω
 πόρρωθεν τοῖς λόγοις ἀφεστηκώς, ὥς, καὶ εἴ τις δέοιτο τοῦ
 δυναμένου τοῦτον εὖ δρᾶσαι, δέος πολὺ προσεῖναι, μὴ καὶ 20
 μᾶλλον παροξύνει τοῖς ἱκετηρίοις. δεῖται μὲν οὖν τῆς πατρι- 20
 αρχικῆς μεγαλειότητος ἃ παρὰ τοῦδε μαθήσῃ. εὐποιία τὸ πᾶν
 ἔστι. τί γὰρ δεῖ κύκλους ἐλίττειν; δεῖται δὲ σοῦ μὲν δι' ἐμοῦ,
 διὰ σοῦ δὲ τοῦ θειοτάτου πατριάρχου. καὶ ὁπόσον ἐγὼ τοῦ-
 τον εὖ παθεῖν βούλωμαι βουλήσῃ καὶ σὺ, — βουλήθητι δέ —, 25
 εὖ οἶδ', ὅτι καὶ ὁ δοῦναι τὴν χάριν δυνάμενος καὶ βουλήσεται 25
 καὶ γὰρ καὶ φθάσας δάσειν ὑπέσχετο, πάντως δ' ἂν καὶ μὴ
 ἐπαγγελλάμενος ἐχαρίσατο σοῦγε ἀντιβολοῦντος. ἄξιός δ' εὖ
 παθεῖν ὁ ἀνὴρ ὑπὲρ οὗ γράφομεν τῶν τε ἄλλων ἕνεκεν, καὶ
 ὅτι παῖδες εἰσιν αὐτῷ πρὸς μαθημάτων ἐκδοθέντες ἀνάληψιν, 30
 οἷς ἂν μὴ τὰ πρὸς τὸν βίον ἐπιτήδεια αὐτάρκη προσῇ, κίνδυνος 30
 αὐτοὺς ἐν τοῖς ὑστάτοις μάτην εὐρεθῆναι πεπονηκότας· καὶ ὅτι
 τῶν τῆς αὐτῆς αὐτῷ τάξεως πάντων πολλαχόθεν εὖ πεπονθότων
 καὶ πασχόντων μόνος οὗτος, ὥς ἂν μηδὲν μηδέποτε πονήσας
 ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, οὐδενὸς ὧν ἐκεῖνοι γερωῶν τυγχάνουσιν ἡξιώθη· 35
 ὃ πόσης ὁδύνης αἴτιον νοῦν ἐχούσῃ ψυχῇ οὐδείς οὕτως ὥς 35
 μὴ εἰδέναι ἀνόητος. ταύτην αὐτῷ σὺ τὴν ὁδύνην στήσον·
 καὶ τὴν μὲν παρελθοῦσαν ἀφάνισον, τὴν δέ, εἴ τις ἔμελλε,
 μηδὲ φῦναι τὴν ἀρχὴν συγχωρήσης: —

κς'

ΤΩΙ ΑΤΤΩΙ

Μήτε πολλῶν πεμπομένων σοι γραμμάτων βαρέως φέρε,
 ἀλλ' ὅτι μὴ πλείω γράφω καὶ χάριν ἔσθι — πλείστοί με γὰρ
 5 ἐπὶ ταῦτα προτρέπονται —, μὴθ' ὑπὲρ ὧν ἂν ἐπιστείλω την-
 ἄλλως δυσωπούμενον ἐπιστέλλειν οἴου με, ὥς εἶναι διὰ ταῦτα
 καὶ περιορᾶν ἔστιν οὗ τὸν ἐμὴν ἐπιστολὴν σοι κομίζοντα.
 ἀλλὰ πολλοὺς ὅσους ἔσθι με παρατρέχοντα πολλῶν εἴνεκα τοῦ
 τε μὴ ὅχλου αἵτιον ἐμαντῷ γενέσθαι πολλοῖς τὴν ἐπὶ τοῦτο
 10 θύραν ἀνοίξαντα, καὶ τοῦ σοὶ τὰ γε παρ' ἡμῶν κουφότερα
 καθεστάναι, ἐπειδὴ πρὸς τὰ πανταχόθεν συρρέοντα περιέλκη·
 καὶ ὅτι τὰς αὐτῶν αἰτήσεις οὐκ ἀναγκαίως ἢ μὴ δικαίως ἐν-
 τεῦθεν κρίνω.

ὑπὲρ οὗ δὲ νῦν γράφω τοῦ ἀδελφοῦ τοῦδε, ὥσπερ ἐμαν-
 15 τῷ προσήκοντος πράγματος γράφω· δι' ἐμοῦ γὰρ τῷ σχήματι
 καὶ τῇ βασιλικῇ τὰ πρῶτα προσηνέχθη μονῇ καὶ σοὶ δ' ἂν
 διὰ ταῦτα προσήκειν δεοί· καὶ δὴ καὶ δικαιοτάτων δεῖται. ἔστι
 μὲν οὖν καὶ οὗτος τῶν τὸν Συλαιοτήν φνρόντων εἰς, ἡνίκα
 ἐκεῖνος ἐνστατικὸς ἦν ἀκόντων τούτων προίστασθαι· ὥς καὶ
 20 νῦν ἔτι καὶ λέγων βούλεσθαι σφῆξιν αὐτοὺς οὐδὲν οὐδαμῶς
 ἥνυνεν, εἰ μὴ καὶ μᾶλλον πανταχόσε διέσπειρε· μισούντων καὶ
 γὰρ ἄρχειν ἐπειρᾶτο, ἐπειδὴ καὶ ἀκόντων. ἀλλὰ τῶν ἄλλων
 ὑπονοσθησάντων εἰς τὴν μονήν — ἴσως παρὰ τὸ μὴ τυχεῖν
 ἀρμοξούσης ἀλλαχοῦ καταπαύσεως —, οὗτος παρ' ἀνδρὶ πνευ-
 25 ματικῷ τὸν τῆς ὑπακοῆς εἶλκεν ἐς τόδε ζυγόν. νυνὶ δὲ δεῖν
 ἐπανήκειν εἰς τὴν οἰκίαν γνοὺς μάνδραν, οὐχ εὐρίσκει προσ-
 ἰέμενον τὸν ἀρτίως ποιμένα, ἀλλὰ πρὸς τὸν κοινὸν ἀρχιποιμένα,
 τὸν πατριάρχην καὶ δεσπότην ἡμῶν, ἀποστέλλοντα, καὶ ἐκεῖνος
 κελεύσῃ ὁμολογοῦντα προσδέξεσθαι. τοῦτο μὲν οὖν, ὅπως ἂν
 30 οὗτος λέγοι, οὐκ οἶδα — ἡγουμένων μέντοι ταῦτ' εἶναι σχήματα
 οὐδὲν θαυμαστόν —, πλὴν ἥκοντος ὥς ὑμᾶς προθυμητέον ἀντι-
 λαβέσθαι τοῦ ἀδελφοῦ, ἀνδρὸς οὔτε κολακεύειν εἰδότος, οὔτε
 τὰ πρὸς χάριν ὁμιλεῖν ἢ εὐτράπελα φθέργεσθαι, ἀλλὰ μόνης
 τῆς αὐτοῦ σωτηρίας φροντίζοντος καὶ ὑπακούειν ἐν Κυρίῳ εἰ

XXVII ⁶ τηράως VM ⁷ οὐ τὴν ἐμὴν V ¹⁴ ὥς ὑπὲρ ἐμ. V ¹⁸ οὖν
 om. V ²⁷ ἀρχιπ. καὶ πατρ. τὸν δεσπ. VM

μάλα ἐπισταμένον. δεινὰ γὰρ ἂν γένοιτο, εἰ τὸν δεῖνα καὶ τὸν 35
 δεῖνα τῇ μονῇ προσηκάμεθα, τῷδε τὰς θύρας ἐπιυγώσομεν.
 καὶ μὴν τάναντία τούτων ἐχρῆν. σύγε μὴν, ὦ μακάριε, τοῖς
 δικαίοις ἀνάγκην ἔχων συναίρεσθαι καὶ νῦν — ὅτι μάλιστα
 πάντων ῥᾶστόν ἐστι τὸ αἰτούμενον —, μὴ ἀποκνήσῃς συλλαβαῖς
 ὀλίγαις χρῆσαι τὴν χεῖρα, αἷς τοῦ δεσπότου καὶ πατριάρχου 40
 κελεύοντος εἰς τὴν μονὴν ἐπανελθεῖν ἐξέσται τῷ μοναχῷ, ἐν ᾗ
 καὶ τὴν ἀρχὴν τὸ σχῆμα ἀνέλαβε. δεῖ γὰρ τοι τοῦτον τὴν οἰ-
 κείαν μονὴν ἀπολαβεῖν τῷ τὴν σὴν εὐμένειαν προσλαβεῖν: —

κη

ΤΩΙ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΩΙ ΚΤΡΩΙ ΘΕΟΔΩΡΩΙ

Οὐκοῦν, ἐπειδὴ τὴν τῶν ἐπιγραμμάτων βίβλον αἰτήσαντί
 μοι τὸ παράπαν οὐκ ἔφης δώσειν ἂν μὴ γραμμάτων τύχης 5
 ἐμῶν, νῦν ἤδη κοσμηθεῖσαν ἐπιστολῇ κομίζου τὴν αἰτήσιν. καί-
 τοι τί λέγω; τί δ' ἐπαγγέλλομαι; ὅπερ ἐνθάδε τοῦ λόγου γεγο-
 νώς ἐκ προοιμίων εὐθύς πέπονθα, οὐτ' ἐγὼ κρύψω, καὶ σὺ
 δ' οὐκ ἂν ῥαθύμως ἀκούοις. γράφειν μὲν ἐνεστησάμην, ὅτι δ'
 ἂν γράφοιμι οὐκ εὖπορα καταφαίνεται, οὐδ' ἔστιν οὐπερ ἂν,
 ὡς ὕλης πῦρ, ὁ λόγος ἐπιλαβόμενος δράμοι καὶ ἀναλάμψειε. 10
 τί γὰρ με δεῖ γράφειν; ὅτι πέμψον τὴν βίβλον; ἀλλ' εἴρηται.
 ἀλλ' ὅτι χρῆζοντι πέμψεις; ἀλλὰ καὶ τοῦτ' οἶσθα. ἀλλ' ὅτι θάττον
 ἐτέρων ἀποδώσω; τί δαί; οὐκ αὐτὸς τούτου μοι μάρτυς; ἀλλ'
 ὅτι σῶαν; καὶ τίς οὐκ ἂν εἴποι; τί οὖν γράψω; βούλει μέχρι
 τοῦδε τὴν ἐπιστολὴν στήσω; ἀλλ' οὐκ ἀνέξη. τί τοίνυν πάθω; 15
 ὁμολογῶ μηδὲν ἔχειν γράφειν, σὺ δ' ἐκβιάζη.

φημί τοιγαροῦν γνώμην κείσθαι πρὸς τῶν ἀρχαίων ἐπαινε-
 θεῖσαν καὶ παρ' ἐμοῦ δ' ἂν τεθεῖσαν, εἰ μηδεὶς ἐδογματίσειε φθά-
 σας, δεῖν δανείζειν τοῖς χρῆζουσι. δεῖ γὰρ κοινωνεῖν ἡμᾶς
 ἀλλήλοις ὧν ἔχομεν, ἀνθρώπους γε ὄντας, ὡς ἐδήλωσαν οἱ τὰ 20
 πρῶτα τάς τε πόλεις καὶ κώμας συνοικισάμενοι. ταύτῃ τίθεμαι
 καὶ αὐτός, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον ὅσῳ καὶ τόκους ὁ δανείζων
 ἀπαιτεῖ μᾶλλον, ἂν μὴ χρημάτων ᾧσιν, ἀλλὰ φιλίας. ἐκεῖνο μὲν
 γὰρ τὸ δάνειον πῶς ἂν μὴ γραψαίμην ἀπανθρώπιās ἐν ὑπο-
 κρίσει φιλανθρωπίας, οὐδὲν ἐλαφρότερα τῶν πολεμίων διατιθεῖν 25

XXIIIX ³ ἐπειδὴ om. V ⁴ ἔφης V ⁶ γενόμενος LF p ⁸ ἀνεστησάμην p
¹⁰ ἀναλάμψειεν LFVM ¹⁵ τί τοίνυν — ἐκβιάζη om. V ¹⁸ ἐδογματίσειεν V

- καὶ τοῖς ἱατρικοῖς παραπλήσια φαρμάκοις, συνεκκενοῦνθ' αὐτοῖς οὐκ εἴ τι περιττὸν καὶ ἄχρηστον, ἀλλ' ἔσθ' ὅτε καὶ πολλὰ τῶν καιριωτάτων; τούτου δὲ καλὸν μὲν τὸ κέρδος, καλλίων δ' ἡ χάρις· οὐ γὰρ θάτερον εἰς ἔνδειαν συναυτῶνον πλουτίζει τὸν
- 30 ἕτερον, ἀλλ' ἀμφοτέροις μέγαν πολλαχόθεν τὸν τῆς συμποσίας ἐρανίζεται θησαυρόν. θαυμάσιον δὲ κακεῖνό τις ἡγείσθω το τῶν δανειζόντων οὐκ ἐπὶ γλίσχροις, ὥς εὐεργέται γίνονται μηδὲν ἀποβάλλοντες, καὶ τρέφουσιν ἄλλους, ἐνίοτε καὶ πολυτελῶς, δαπανῶντες μηδὲν. εἰ δὲ δὴ ταῦτα φαίης ἡγείσθαι δεῖν καὶ
- 35 φιλάνθρωπα, φιλάνθρωπον δὲ καὶ τὸ ταῦθ' οὕτως ἡγείσθαι, πηλίκον τι τῆς πρὸς τὸ γένος στοργῆς εἶναι νομίζειν χορὴ δεῖγμα, καὶ πηλίκον τὸ θαῦμα, ὅποτε τὸν μηδενὸς ὄντα κύριον, αὐτίκα μάλα θελήσας, ἐκ πενιχροῦ πλούσιον ἀναδιδῶσιν ὁ δανείζων; καὶ πλέον γέ τοι πρόσθεσι τούτῳ σεμνότητος ἢ κατὰ
- 40 τὸ τῶν σπαρτῶν γιγάντων διήγημα, πρὸς τὸ μηδὲ μυθώδη δοκεῖν τὰ τῇδε ὥς ἀπιστεῖσθαι. οἶδα δ' ἐγὼ καὶ συγχροῦς τῶν ὀφειλετῶν οὐκ ἐλάττους τοῖς δανεισταῖς ὁμολογοῦντας τὰς χάριτας, ἢ εἴ τις αὐτοῖς τοσοῦτον ἕτερον ὅσον τὸ δανεισθὲν ἔδωκετο· ὦν τὴν μαρτυρίαν, ἅτε αὐτῶν εὖ πεπονθότων καὶ τοῦ φι-
- 45 λανθρώπου πεπειραμένων, ὥς ἀξίαν πίστεως προσέεσθαι χορὴ, καὶ παρὰ τὸν δωροῦμενον ἰστᾶν τὸν δανείζοντα. ὁ γὰρ τοιοῦτος ἐκ τῶν ταπεινοτέρων παιδοτριβοῦμενος τάχα καὶ τὴν ψυχὴν ὑπὲρ τοῦ φίλου θήσκει κατὰ καιρόν· οὐ προδηλότερον τεκμήριον ἀγάπης οὐδέν, ἀλλ' οὐδ' ὑψηλότερον.
- 50 ταῦτα μέτρια μὲν, ἀποχρῶντα δ' ὥς ἐν ἐπιστολῆς τύπῳ πείσαι δανείζειν. εἰ μὲν οὖν καὶ σὺ βουληθείης χορήξοντί μοι κίχραν — καὶ γὰρ κἀγὼ σοι τὴν ἐπιστολὴν τήνδε κεχάρισμαι —, ὥς γενναῖος ἀνὴρ εἴ καὶ φιλόκαλος, ταῦτόν δ' εἰπεῖν καὶ φιλότιμος καὶ φιλάνθρωπος, καὶ εἴ τι τοῦ τύπου τοῦδε, χαρίτων
- 55 μεστός, ἥδὺς εἰπεῖν, δεξιὸς ἀκοῦσαι, συνεῖναι χρηστός, προσιδεῖν εὐμενής, σεμνὸς τὸ ἥθος, σοφὸς τὸν λόγον, ἂν δίκην λέγῃς πυρίπνους Χίμαιρα, ἂν ἐγκώμιον διεξίης Σειρήν. ἂν συμβουλεύῃς Πειθᾶ, ἂν ἐπιστέλλῃς ἀνύων ἅπαντα, "Ομηρος ἔπη συντιθεῖς, Ἡρόδοτος ἱστορίαν μετὰ χαρίτων συγγραψάν, Θου-
- 60 κydίδης ἐντάξαι βάρους τῇ ἱστορίᾳ εἰδώς· σὺ τοῖς ἡλίξιν ὑπόδειγμα πρόκεισαι, τοῖς νεωτέροις σκοπός, τοῖς ἀφηλικεστέροις

²⁶ συνεκκενοῦν codd. συνεκκενοῦντ' p ἑαυτοῖς codd. p ³⁵ τὸ om. p ⁴² ἔδωκε. ὡς τὴν V ⁵¹ χορίζοντι V ⁵³ ἀνὴρ ἢ καὶ V καὶ φιλότιμος om. p ⁵⁶ λέγεις V

ἐλεγχος. οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ κοινωνικὸς εἶ, προαιτικός, εὐμε-
τάδοτος, καὶ ὥσπερ δῆτα Θεόδωρος, οὕτω δὴ καὶ φιλόδορος,
μεγαλόδορος, ὀλβιόδορος, ἀγλαόδορος. εἰ δ' οὖν, ἀλλ' ἀγροῖκος
ὁ αὐτός καὶ ἀδόκιμος, ἀνθρώπων πάντων ψυχρότατος, ἀναλ- 65
φάβητος, μήτε νεῖν μήτε γράμματα ἐπιστάμενος, πολὺ φέρον
τὸ βάνανσον, βαρὺς ἐντυχεῖν, ὁμιλῆσαι δυσπρόσοδος, τὸν
τρόπον ἀνάρμοστος, τὸν λόγον οὐκ οἶδ' ὅτι καὶ φῶ, ἂν δικάζῃ
ἐλκων ἐφ' ἑαυτὸν ὥστε Καικίας νέφη — λέγω δὴ κατὰ σαυτοῦ
τὰ ἐγκλήματα —, ἂν ἐπαινῆς βλασφημιῶν τὸν ἐπαινούμενον 70
μᾶλλον, ἂν εἰσηγῇ τι μηδένα τὸν προσέχοντα τὸν νοῦν ἔχων,
ἂν γράμματα πέμπῃς ἀγροικίων, ἀλλ' οὐ μαλάσσων, κυμνο-
πρίστῃς, ματιολοιχός, θυμβεπίδειπνος. ἐγέλασας ἐξαπίνης τὸν
λόγον μεταβαλόντι μοι; τάχα τοιούτοις ποτὲ καὶ παρὰ τῶν
προσαιοούντων καὶ ταῖς φωναῖς κατακλυζόντων τοὺς παριόντας 75
ἐθορυβήθῃς, λαβεῖν μὲν ἐλπισάντων τὰ πρότερα, εἶτα δ' αὐτοῖς
τῆς ἐλπίδος διαπεσούσης. σὺ δέ, ποιητικῶς εἰπεῖν, ὀχθήσας
κατὰ σαυτὸν ἂν ἔφης· ὥς ἄρ' οὐδὲν τῶν ἀνθρωπίνων ἐστὶ
βέβαιον, οὐδ' ὁ λόγος αὐτός, καθ' ὃν εὐφημία καὶ δυσφημία,
ἀλλ' ὅτι ἂν ἔδῃ τις, ἐγγύθεν καὶ ἡ παλινωδία. ἐγὼ δὲ φαίην 80
ἂν· ὥς εἰ μὲν τὸν διδόντα ἢ μὴ διδόντα καὶ ἀμφοτέρως τις
ἔλεγεν, εὖ δηλαδὴ καὶ κακῶς, δικαίως ἂν ἐνταῦθα ὁ λόγος
ἀστασίας ἡλίσκετο. εἰ δ' ὥσπερ τὸ

δῶτῃ μὲν τις ἔδωκεν, ἀδῶτῃ δ' οὐ τις ἔδωκεν,

ἐπαινεῖται μὲν ὁ διδούς, τάναντία δὲ τούτων ὁ μὴ διδούς 85
ἀκούει, ἐν τῷ πεπηγότι ἐστὶ τὰ τοῦ λόγου καὶ ἔστηκε.

σὺ μὲν οὖν εὖ οἶδ' ὅτι τῶν προτέρων ἀντιῆξ· καταράσῃ
δὲ πού σαυτῷ εἴπερ ἔτι καὶ ἄλλην ἐπιστολὴν αἰτήσεις. ἐγὼ
δὲ σοὶ τὸ φίλτρον οἶον ὥς παιδὶ μήτηρ τρέφων νῦν μὲν κατα-
φιλῶ, νῦν δὲ δάκνω, ἐκ τῆς αὐτῆς ἐκάτερα διαθέσεως: — 90

καθ'

ΤΩΙ ΣΓΟΥΡΟΠΟΥΛΩΙ ΚΥΡΩΙ ΔΗΜΗΤΡΙΩΙ

Ἡδέως ἐμοὶ καὶ κατ' εὐχὴν τῇ μητροπόλει Θεσσαλίας ἐπι-
δεδήμηκας· δέδωκας γὰρ τοῖς ἐμοῖς γράμμασιν αὐτοῦ σε ῥᾶον

⁶² δὲ om. LF p ⁶⁹ αὐτὸν VM ⁷³ θυμβεπίδειπνος p ⁸¹ ἀμφοτέρως p
⁸² τὸ om. V ⁸⁴ Hes. op. et dies 353 ⁸⁹ ὥς om. p

- 5 ἢ ἐπὶ τῆς ὑμετέρας πατρίδος προσειπεῖν. ἦ γὰρ ἂν οὐθ' Ἑλλη-
νικὸν εἶη, οὐθ' ὅλως ἀνθρώπινον, εἴ τι νιν λήθην ἢ χρόνος ἢ
τι τῶν ἄλλων ἐμποιήσειεν, ὧν καθάπαξ ἐπειράθη καλῶν καὶ
γενναίων ἀνδρῶν, ὥς δὴ κἀγὼ σου πεπείραμαι· μέμνημαι δὴ
10 φιλίας, μάλιστα δὲ τῆς κατὰ τὸν Ἀνύωνα μεγίστης περὶ ἡμᾶς
σπουδῆς τε καὶ κηδεμονίας, ἥνικα, ἐμοῦ καὶ τῶν ἄλλων τοῦ
αὐτοκράτορος πρέσβων ἐκ Βενετίας ὑποστρέψαντων καὶ τὴν
περὶ τοὺς ἵππους πᾶσαν ἀποσκευὴν τοῖς πειραταῖς εὐρόντων
διηρπασμένην, αὐτὸς ἡμῖν — δεῖ γὰρ τιμᾶν τὴν ἀλήθειαν —
15 ἐγένου τὰ πάντα, τῶν σαυτοῦ οὐκ ἔσθ' ὅτι μὴ συνεισφέρων,
σαυτὸν πρὸ τῶν ἄλλων ἐν βουλαῖς εὖνουν καὶ δεξιόν, ἐν πρά-
ξεσι πρόθυμον συνεργόν, ἐν ἀπορίαις εὐμήχανον ποριστήν,
ἡγεμόνα πάσης ὁδοῦ, μεγαλοπρεπῶς ἐπὶ ξενίαν εἰσάγοντα, προ-
πέμποντα καὶ τῶν τῆς ἐνεγκαμένης ὄρων ἐπέκεινα· ὧν ὅσῳπερ
20 ἂν πλείω λέγοιμι, τοσούτω μοι πλείω παραλείπειν δοκῶ — οἷς
ἅπασιν τὴν τε πρὸς τὸν αὐτοκράτορα καὶ τὸ κοινὸν ἡμῖν τῶν
Ῥωμαίων γένος στοργὴν ἐνέφαινες καὶ ἰδίᾳ τὴν πρὸς ἡμᾶς,
ποιῶν σαυτὸν μὲν συνήθη· ἡμῖν μέντοι οὐδαμῶθεν οὕτω παρ'
ὅλην τὴν πρεσβείαν ἐκείνην εὐτυχηθέντα. κελώρηκε δὴ δι' ἡμῶν
25 ἐς πολλοὺς λόγους, ὥς τοιοῦτος εἴης οἷα ἂν τις ἐντυχεῖν εὖ-
ξαιτο· κἂν ἀπαιτῇ τις καὶ μάρτυρας, τοὺς συμπρεσβευτάς εὐθὺς
ἐχομεν.

- ἐγὼ μὲν οὖν οὕτως ἔχω πρὸς σέ καὶ αἰεὶ τῶν τὰ κάλλιστα
περὶ σοῦ μοι ἀπαγγελλόντων ἀκούειν ποθῶ, κἂν ἀκούσω σκιρτῶ·
30 σὺ δὲ μὴ ἄλλως οἷου μηδ' ἀλλόκοτόν τινα συμπεράνης συλλογι-
σμόν, εἰ μήπω τὰς ἐς τὸν μάρτυρα Δημήτριον φθᾶς σοι συν-
έπλεξα. νόσῳ γὰρ χρονίᾳ καὶ οὐ πόρρω θανάτου κακῶθεις
καὶ τῶν ἄλλων εἰ δὴ τινας ἐνόσησα χαλεπωτέρα πολλῶν. καὶ
μετὰ ταύτην, πάντως δὲ διὰ ταύτην ποικίλαις ἀσχολίαις περι-
35 πεσὼν τῆς αἰεὶ προλαμβανούσης ἀναδιδούσης τὴν μετ' αὐτὴν
οὐτ' ἄσμασιν, οὐτέ τι νιν ἄλλῃ λόγου ἰδέα οἷόςτ' ἐγενόμην ἐπι-
βαλεῖν· τοῖς γὰρ τοιούτοις ὥς οἶσθα νοῦ δεῖ πρὸς μηδὲν περι-
ελκομένου τῶν ἔξω. μὴ τοίνυν τῶν φθῶν ἕνεκεν ἄλλο τι
λογίζου· γερόνασι μὲν γὰρ οὐδέπω, οὐ μὴν ἴσως γε καὶ οὐδέ-
40 ποτε, μόνον ἂν ὁ θεὸς ἐθέλῃ.

XXIX ⁶ χρόνον V ²⁰ παραλείπειν V ²³ σαυτῶ VM ²⁴ ἐκείνην τὴν
πρεσβείαν LF ²⁵ λόγος L εὐτυχεῖν V ³⁰ ἄλλος V